

ESMASPÄEV, 14. JUUNI 2010

ISTUNGI JUHATAJA: Jerzy BUZEK

president

(Istung algas kell 17.00)

1. Istungjärgu jätkamine

President. – Kuulutan neljapäeval, 20. mail 2010 katkestatud Euroopa Parlamendi istungjärgu taasalanuks.

2. Presidentuuri avaldused

President. – Tahaksin, et teaksite, et tänase osaistungjärgu ajal on siin istungisaalis tavalisest rohkem erivarustusega filmitehnikuid. Nagu Brüsseli osaistungjärgul, nii filmivad nad ka meie arutelusid ja hääletusi, et teha laiekraanformaadis film, mida näidatakse Brüsselis uues külastajate keskuses avataval näitusel, mis kajastab parlamendi tööd. Mulle kinnitati, et tehnikud on väga diskreetsed ja ei sekku mingil viisil istungi käiku. Täna teid mõistva suhtumise eest! Tahaksime, et võimalikult palju eurooplasi näeks, kuidas parlament töötab.

Seitsmekümne aasta eest, 17. juunil 1940, tungis Punaarmee sisse Leetu, Lätti ja Eestisse ning annekteeris need riigid seadusevastaselt Nõukogude Liitu. See oli Hitleri ja Stalini 1939. aasta septembris sõlmitud pakti otsene tagajärg, mis andis NSVLile ka kontrolli Soome üle ning osa üle Poola ja Rumeenia territooriumist. Euroopa Parlament, meie parlament, oli esimene rahvusvaheline organisatsioon, mis Balti riikide okupeerimise hukka mõistis. Seda tehti 27 aastat tagasi 1983. aasta jaanuaril avaldatud resolutsioonis, milles tuletati ka meelde, et enamik Euroopa riike ega ka Ameerika Ühendriigid ei ole okupeerimist kunagi tunnistanud.

Meenutagem ka Iraani presidendivalimiste esimest aastapäeva – seda eriti seal laialt kasutatavate tõsiste repressioonide taustal! Viimase aasta jooksul on Iraani ametivõimud hakanud 488 inimest ning vangistanud tuhandeid. Hukkamist ootab veel palju poliitvange, keda süüdistatakse osalemises eelmisel aastal aset leidnud meelevaldustes. Euroopa Parlament on sealse olukorra pärast väga mures, eriti mis sõna- ja ühinemisvabadusse puutub. Euroopa Liit – ja ennekõike Euroopa Parlament – on kategoorilist vastu surmanuhtlusele, olenemata tingimustest.

Täna toimusid Milanos mõrvatud Türgi piiskoppide konverentsi esimehe piiskop Luigi Padovese' matused. Kahjuks oli tegemist järjekordse kristliku vaimuliku mõrvaga Lähis-Ida piirkonnas.

Möödunud nädalal käisin Lissabonis ja Madridis, kus esindasin Euroopa Parlamenti Portugali ja Hispaania Euroopa Liiduga ühinemise lepingu allkirjastamise kahekümne viienda aastapäeva tähistamise üritustel. Mõlemad riigid on saavutanud liidus suure edu ja me ei tohi seda unustada vaatamata asjaolule, et mõlemad riigid peavad tegema nüüd raskeid majandusreforme. Rääkisime sellest ka aastapäeva ürituste ajal.

Käisin eile ka Luksemburgis Schengeni lepingute allkirjastamise kahekümne viiendat aastapäeva tähistamas. Võib öelda, et see on üks kodanikusõbralikumaid lepinguid. Meie kodanikud mõistavad seda hästi. Schengeni lepingud olid heaks stiimuliks kodanikele mõeldud Euroopa Liidu loomisel.

Viimase kahe nädala jooksul olen teinud ametlikke visiite Kreekasse ja Rumeeniasse. Väljendasin nende riikide kodanikele meie toetust ning kinnitasin, et nad võivad Euroopa solidaarsuses kindlad olla. Rääkisime ka asjaolust, et solidaarsusega peab alati kaasnema vastutus.

Viimasena tuletan veel meelde hiljutisi vabu parlamendivalimisi kolmes Euroopa Liidu riigis: Belgias, Madalmaades ja Slovakkias. Soovime nendes riikides oma kaasparlamendiliikmetele, et nad looksid kiiresti ka valitsused. Euroopa Parlament jääb ka ootama viljakandvat koostööd riiklike parlamentide uute liikmetega. See on väga tähtis meie ühise ideaali – ühinenud Euroopa saavutamiseks.

3. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)

4. Parlamendi koosseis (vt protokoll)

5. **Parlamendiliikme puutumatus kaitsmise taotlus (vt protokoll)**
6. **Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)**
7. **Kaasotsustamismenetlusel vastu võetud aktide allkirjastamine (vt protokoll)**
8. **Esitatud dokumendid (vt protokoll)**
9. **Kehtetud kirjalikud deklaratsioonid (vt protokoll)**
10. **Nõukogu edastatud kokkulepete tekstid (vt protokoll)**
11. **Petitsioonid (vt protokoll)**
12. **Suuliselt vastatavad küsimused ja kirjalikud deklaratsioonid (esitamine) (vt protokoll)**
13. **Assigneeringute ümberpaigutamine (vt protokoll)**
14. **Parlamendi resolutsioonide vastuvõtmisele järgnev tegevus (vt protokoll)**
15. **Parlamendi seisukohtade ja resolutsioonide vastuvõtmisele järgnev tegevus (vt protokoll)**
16. **Parlamendiliikme puutumatuse äravõtmise taotlus (vt protokoll)**
17. **Tööplaan (vt protokoll)**
18. **Volitus 2011. aasta eelarveprojekti käsitlevaks kolmepoolseks kohtumiseks (arutelu)**

President. – Järgmiseks päevakorrapunktiks on eelarvekomisjoni nimel Sidonia Elżbieta Jędrzejewska koostatud raport volituse kohta 2011. aasta eelarveprojekti käsitlevaks kolmepoolseks kohtumiseks (2010/2002(BUD)) (A7-0183/2010).

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, raportöör. – (PL) Austatud president! Mul on suur au esitada teile täna meie volitus 30. juunil toimuvaks kolmepoolseks kohtumiseks komisjoni ja nõukoguga.

Enne kui esitan volituse, mis eelarvekomisjonis vastu võeti ja mis loodetavasti homme ka parlamendis hääletusel vastu võetakse, tahaksin öelda paar sõna 2011. aasta eelarve kohta, mis on väga eriline. 2011. aasta tuleb väga murranguline, sest Euroopa Liidu 2011. aasta eelarve on esimene eelarve, mis võetakse vastu Lissaboni lepingu uute sätete alusel. Lissaboni leping täiustab Euroopa Parlamendi volitusi ja laiendab meie võimeid teha koos otsuseid Euroopa Liidu eelarve kohta, kaasa arvatud valdkondades, milles me varem kaasotsustamismenetluse raames täies ulatuses osaleda ei saanud, nagu põllumajandus. See on suur kvalitatiivne muudatus. Lissaboni lepinguga tehakse ka kaugeleulatuvaid muutusi menetlustes ning väga tähtis on ka esimese ja teise lugemise nõude kaotamine. Euroopa Parlamendis toimub üks eelarve lugemine ning nõukogus loetakse eelarvet samuti vaid ühe korra. Mida see praktikas tähendab? See tähendab, et lepituskohutumine leiab arvatavasti aset novembris, kuid eelkõige tähendab see, et uus eelarvemenetlus Lissaboni lepingu raames nõuab kõikidelt huvitatud osapooltelt rohkem distsipliini ja enesekontrolli. Meil ei ole teist võimalust ja me ei saa uusi läbirääkimisi alustada. Euroopa Parlament peab hoolikalt mõtlema, mida me tegelikult saavutada tahame, sest me ei saa käituda nii nagu eelmistel aastatel, et meil on alguses suured ootused aga siis vähendame neid teisel lugemisel. Nüüd peame mõtlema esimesel lugemisel hoolikalt kõigele sellele, mida me tegelikult saavutada tahame.

Tahan tänada ka teiste komisjonide arvamuste koostajaid nende panuse eest! Eelarvekomisjon sai mitu huvitavat ja tähtsat arvamust eri komisjonidelt, mida võetakse eelarvemenetluse järgnevatel etappidel kindlasti arvesse. Need tunnustussõnad on ennekõike just isiklikku laadi. Pean tänama autoreid ja tunnustama, et ma õppisin väga palju nende komisjonide prioriteetide kohta ning loodan, et sellest teadmisest on mulle palju kasu, kui osalen sügisel raportöörina läbirääkimistes komisjoni ja nõukoguga. Lisan veel, et paljude parlamendikomisjonide üksikasjalikke ootusi ei olnud võimalik eelarvekomisjoni raportisse lisada, sest juunis toimuva kolmepoolse kohtumise volitust ei saa laiendada. Peame keskenduma mitmele tähtsaimale probleemile ning üksikasjade üle võime lähemalt arutada septembris, kui esitatakse üksikuid muudatusettepanekuid. Me ei saa esimestel läbirääkimistel sellistesse üksikasjadesse laskuda. Palun seega teilt mõistvat suhtumist seoses asjaoluga, et ma olin paljude üksikasjalike muudatusettepanekute vastu.

Tahaksin nüüd öelda paar sõna meie juuni lõpus toimuvate läbirääkimiste põhieesmärkide kohta ja tähtsate küsimuste kohta, mida ma teil homsel hääletusel Euroopa Parlamendi esitatavate punktidenä toetada palun. Eelkõige tahaksin meie esimestel läbirääkimistel koos komisjoni ja nõukoguga juhtida tähelepanu kõige tähtsamale: asjaolule, et praegune mitmeaastane finantsraamistik on lõpule jõudmas. See, mille üle 2006. aastal kokku lepitati, on uute eesmärkide jaoks ebapiisavaks muutumas. Meil on kaks paralleelset protsessi, mis on samas teineteisele mõnevõrra vastandlikud. Ühelt poolt on meil Euroopa Liidu kasvavad eesmärgid seoses Lissaboni lepinguga ja meie ootused Euroopa Liitu, näiteks seoses ELi diplomaatia loomisega ja ambitsioonikate uurimisprojektide toetamisega. Teiselt poolt on meil aga majandus- ja finantskriisi edenemine teatud liikmesriikides, mis nõuab kokkuhoidmist. Neid kahte vastandlikku protsessi mõjutavad ka mitmeaastase finantsraamistiku piirangud. Varusid vähendatakse ja Euroopa Parlamendil on üha vähem vabadusi oma prioriteetide rahastamiseks. Sellest tuleb igal juhul komisjoni ja nõukoguga juunis rääkida. Kui meil on suured eesmärgid – ja see on nii parlamendi kui ka nõukogu puhul –, siis peame rääkima ka nende rahastamisest. Vastasel juhul jäävad need vaid paberile ja on kõigest tühjad sõnad.

Ma tahan väga, et 2011. aastal rõhutataks, kui tähtsad on noortele suunatud programmid, mis on ära proovitud, jõuavad suure hulga noorteni ning on tõhusad ja efektiivsed.

Järgmisele küsimusele, milleks on Euroopa väliteenistus, juba viidati ning sellest tuleb samuti rääkida. Peame rääkima ka juba kokku lepitud ja vastu võetud Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi mõjudest eelarvele.

Julgustan teid tungivalt eelarvekomisjoni raportit toetama. See kõik on kokku võetud lõikes 91. Täna veel kord kõiki nende panuse eest! Paljusid nendest punktidest käsitletakse taas septembris muudatusettepanekutena.

Connie Hedegaard, komisjoni liige. – Austatud president! Kõigepealt palun Janusz Lewandowski nimel vabandust, et ta ise siin olla ei saa. Kahjuks peab ta olema komisjoni iga-aastasel kohtumisel kontrollkojaga, kus ta osaleb aktiivselt hiljuti vastu võetud kolmeaastase finantsmääruste läbivaatamise esitamisel. Seega ta lihtsalt pidi täna seal olema.

Seetõttu asendan ma teda ja loomulikult edastan ma talle kõik märkused, mida teete siin esimesel arutelul seoses komisjoni esitatud eelarveprojektiga ja eelseisva kolmepoolse kohtumisega enne nõukogus toimuvat lugemist.

Meie selle aasta läbirääkimised lähevad 2011. aasta eelarvest palju kaugemale, kuna arutlemisel on väga tähtsad poliitilised algatused, mille on eelarvele kaugeleulatuvad tagajärjed. Samas ei tohi aga unustada, et üks selle aasta komponente on Lissaboni lepingu rakendamine seoses eelarveküsimustega. Peame pidama kinni oma lubadusest tagada uues institutsioonilises raamistikus hea koostöö institutsioonide vahel – nii hea, kui see minevikus on olnud. See on äärmiselt tähtis eduka ja õigeaegse tulemuse saavutamiseks 2011. aasta eelarvemenetlusele.

Rõhutan, et ma võtan teie muresid kindlasti arvesse ja kinnitan, et komisjon on samuti arvamusel, et vajame suunatud kulude kvooti, mis piirangute kontekstis veelgi tähtsamaks muutumas on. Komisjon esitas eelarveprojekti, mis peab lugu finantsraamistikust ja mille aluseks on usaldusväärsed hinnangud. On tähtis tuletada meelde, et 2011. aasta eelarveprojekt koostati kitsaste kulutuste ülemmäärade kontekstis ja tugeva surve all oleva riikliku rahanduse tingimustes.

Sellistes rasketes oludes koostas komisjon eelarveprojekti, mis vastab poliitilistele nõudmistele õigustatud ja mõistliku kasvuga. Jah, praegustes rasketes majandusoludes tuleb keskenduda taastumisele ja raportöör seab selle õigusega ka sotsiaalse kaasamise strateegiate keskmesse, nagu me äsja kuulsime ja nagu ma ka dokumendist loen. Selle uuenduslikud võimed on Euroopa Liidu arengu ja majanduskasvu seisukohalt oluline ressurss.

Kutsun täiskogu üles toetama meie ettepanekut ja ennekõike maksete assigneeringute suurendamist, sest see kujutab endast käegakatsutavat panust rakendamisele reaalses oludes ja Euroopa majanduste toetamisele. Rahastamiskavad on saavutamas täit hoogu ja seega tõestab maksete tasemete suurendamine meetmetele pealkirja „Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks” (mis on +6,8%) ja pealkirja „Ühetegevus majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks” (mis on +16,9%) all, et neid poliitikaid rakendatakse jõuliselt taastumisprotsessi kiirendamise nimel. Tähtis on ka hea eelarve täitmine ning ennekõike just struktuuri- ja ühetegevusfondide rakendamine.

Kordan, et komisjon on endiselt pühendunud administratiivse tõhususe säilitamisele ja vastavalt eelnevatele kohustustele ei taotle komisjon uute ametikohtade loomist. Komisjon tahab rõhutada, et selline kohustus läheb ametikohtade loetelust kaugemale, kehtides ka välisametikohtadele, kelle puhul teeb komisjon isegi ettepaneku kohtade arvu vähendamiseks. Igal aastal esitab komisjon täielikud andmed halduskulude kohta. Komisjon on valmis arutama eelarvepädeva institutsiooniga võimalikke alternatiivseid esitamisi, et tagada seoses nende kuludega läbipaistvus.

Lõpetuseks tahan tänada raportööri selle eest, et ta esitas nii varajasel etapil enne lugemist parlamendis suunava nimekirja uute katseprojektide ja ettevalmistavate meetmete kohta. See aitab meid läbirääkimistel ja võimaldab viimasel etapil vastuvõetavate projektide parimat võimalikku rakendamist. Olen kindel, et eelseisvatel kolmepoolsetel läbirääkimistel suudame teha konstruktiivseid edusamme, nagu ka eelmistel aastatel. Komisjon teeb endiselt kõik endast võimaliku, et sillutada teed eelarvemenetluse eduka lõpptulemuse saavutamiseks.

Edít Herczog, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse koostaja. – (HU) Head kolleegid! Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse koostajana soovin väljendada meie muret seoses küsimusega, kas praeguses eelarveraamistikus on piisavalt vahendeid Euroopa poliitikate juhtalgatuste piisavaks rahastamiseks. Tänu Lissaboni lepingule laienesid oluliselt Euroopa Liidu pädevused ning peaksime seega rahastama poliitikaid tööstuse, teadusuuringute ja arendustegevuse valdkondades, nagu kosmose- ja uuenduspoliitika, ning tugevdama olemasolevaid poliitikaid, nagu teadus- ja arendustegevus, energia ja tööstusareng. Kahtlemata mõistavad minu kaasparlamentiliikmed, et need on valdkonnad, kus Euroopa Liidus kõige rohkem töökohti luua saab, mistõttu on nende poliitikate toetamine strateegilise tähtsusega.

Meie kõige tähtsam eesmärk 2011. aastaks on kanda hoolt selle eest, et sellised poliitikad ei koormaks seitsmendat raamprogrammi, ning leida nendele poliitikatele muid rahastamisallikaid, sest juba seitsmenda raamprogrammi enda laiendamine on väga riskantne. Lisaks sellele on tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni liikmed arvamusel, et eelarve paindlikkus on vajalik, et võimaldada näiteks Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava (SET-kava) praegusest tõhusamat elluviimist. Ei tohiks tulla üllatusena, et tahan lõpetada tähelepanekuga, et üheks viimase viie aasta tulemuseks on olnud väikese ja keskmise suurusega ettevõtete käsitlemine eelisjärjekorras, ning seega ei saa me neile antud lubadusi täitmata jätta. Hetkel on meil kahju, et neid lugupeetud voliniku esitatud kavas ei ole, ning loodame, et nõukogu ja komisjon esitavad uuenduslikud ideed, mida me ka toetada saame.

Mairead McGuinness, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamuse koostaja. – Austatud president! Nimekirja kohaselt peaks võtma sõna keegi teine, kuid ma tänan teid, et mind sõna võtma palusite!

Strasbourggi tulles jäin küll hiljaks – nagu võib kõigiga juhtuda –, aga teel siia nägin palju maakohti. Nagu teate, on põllumajandustootjad ja maarahvas tõsise surve all.

Täna eelarveraportööri tehtud töö ja pühendumuse eest hoida oma kolleegide kogu protsessi vältel asjadega kursis.

Seoses põllumajandusega on mõningaid probleeme. Loodan, et komisjoni optimism seoses turuarengutega läheb täide ja peab paika, sest vastasel juhul oleksin mures eelarve avalduva surve pärast 2011. aastal, kui turud ei peaks arenema komisjoni oodatud soosivas suunas. Minevikus oli probleeme ja me kardame, et need võivad korduda.

Väga tähtis on mainida selles eelarvet puudutavas arutelus rasket olukorda põllumajanduse toetustega pärast 2011. aastat. On hea, et järgmisel aastal ei ole finantsdistsipliin nõutav ja loodan tõepoolest, et sama kehtib ka edaspidi, kuigi 2012. aasta tuleb keeruline.

Täiskogu peab aga teadma, et 2013. aastal oleme olukorras, kus vähendatakse põllumajandustootjatele antavaid toetusi seal, kus toimub ümbersuunamine ja seda tehakse enne ühise põllumajanduspoliitika reformi.

Sõnum komisjonile on lihtne: põllumajandus on haavatav, see on oluline toiduainetega kindlustatuse ja keskkonnakaitse jaoks ning Euroopa Liidu süda. Põllumajandus vajab piisavat eelarvet ning see peab kajastuma põllumajanduse jaoks eraldatud vahendites.

Kriisi ajal on turutoetuse meetmed äärmiselt tähtsad ning seepärast rõhutan oma muret seoses sellega, et seoses väljakujunevate turgudega põllumajandussektoris peab olema valvas.

Vaadates täna maakohti nende parimas olekus, ütlesin, et maapiirkondade ning maakohtade struktuuri püsijäämise ja edenemise eest tuleb maksta oma hinda. See hind peab kajastuma eelarvevahendites, mida me põllumajanduse jaoks eraldame.

Britta Thomsen, *naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamuse koostaja*. – Austatud president! Tahan naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni nimel rõhutada, et naiste mis tahes diskrimineerimise, eelkõige ebavõrdse töötasu vastu võitlemise jaoks on vaja eraldada rahalisi vahendeid.

Rõhutan samuti, kui tähtis on Leedus paikneva Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi nõuetekohane rahastamine, ning juhin tähelepanu vajadusele leida vajalikud vahendid naistevastase vägivalda Euroopa vaatluskeskuse loomiseks, mis põhineks olemasolevatel institutsioonilistel struktuuridel, nagu nõukogu 8. märtsil 2010 heaks kiitis.

Viimaks kutsume komisjoni üles nõudma liikmesriikidelt Euroopa Sotsiaalfondi raames struktuurifondide suuremat kasutamist soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks.

Salvador Garriga Polledo, *fraktsiooni PPE nimel*. – (ES) Austatud president! Head kolleegid! Selle aasta eelarvega tuleb väga hoolikas olla. Oma 16 aasta jooksul parlamendis ei meenu mulle ühtegi korda, kus riigikassadelt oleks nii tõsist survet tulnud.

On selge, et nõukogu tahab vähendada maksete assigneeringuid isegi alla 1%, seda eriti seoses nüüd ilmsiks tulevate kasutamata vahenditega struktuurifondides, mille põhjuseks on liikmesriikide probleemid rahavoogudega.

Nõukogu tahab ka vähendada kulukohustuste assigneeringuid halduskulude valdkonnas, et viia see kategooria 5 vastavusse üldise väljakujuneva kärpeme trendiga riiklikes ametiasutustes.

Loomulikult tahab nõukogu tekitada suuri varusid kulukategooriates, et kindlustada mõned raportööri nimetatud prioriteedid, nagu Kozloduy, rahvusvaheline termotuumaenergia katsereaktor ja Galileo, mida vaatamata nende tähtsusele praeguses finantsperspektiivis piisavalt ei rahastatud.

Loomulikult on tingimused väga erakorralised ja neid ei olnud 2006. aasta detsembris mitmeaastase finantsraamistikuga vastuvõtmisel võimalik ette näha. Kui ELi eelarvemehhanismis on paindlikkust, siis on praegu õige aeg selle näitamiseks, kuid läbirääkimistel vajab see palju paindlikkust.

Riigikassade kriisid on fakt, kuid fakt on ka Euroopa Liidu poliitilised prioriteedid, mida väljendati näiteks selles eelarvet käsitlevas volituses.

Loomulikult käitume sellel eelarveaastal kõik vastutustundlikult. Loomulikult leiame eelarves valdkondi, kus on võimalik kokku hoida. Me ei tohi aga unustada, et Euroopa Liidu majanduskasvu strateegia vajab ka nõuetekohast ELi eelarvet ja parlament kavatseb selle eelarve tagamise eest võidelda.

Francesca Balzani, *fraktsiooni S&D nimel*. – (IT) Austatud president! Head kolleegid! Volitus kolmepoolseks kohtumiseks on väga tähtis meede, seda eriti sel aastal, sest Lissaboni lepingu jõustumine ja ainult üks lugemine nõuavad eelarvepädevatelt institutsioonidelt juba algusest peale võimalikult palju selgust ja koostööd.

Eelarve edeneb, areneb ja kujuneb välja väga raskel ajal. Kulukohustuste assigneeringute jaoks olemasolev üldvaru on kokku 1 200 000 000 eurot, mida on väga vähe. Olukorra teeb aga veelgi tundlikumaks asjaolu, et 70% assigneeringutest kuulub rubriigi 2 alla, mis katab põllumajanduse ning loodusvarade kaitse ja majandamise poliitika ning seega ka poliitika võitluseks kliimamuutusega.

Eelarve on keeruline ka paljude lahtiste menetluste tõttu, mis määravad suurel määral tegelikult saadaval olevate vahendite hulga. Nende menetluste hulka kuulub eelarve läbivaatamine, finantsmäärused ja institutsioonidevaheline kokkulepe ning välisteenistuse rakendamine, kuid ennekõike finantssturgude kokkuvarisemine ja ebastabiilsus. Seesama kokkuvarisemine, mis ka eurot ohustas, näitas, et eelarve ja vahendite olemasolu on igat laadi Euroopa vastuse jaoks äärmiselt tähtis, mis näitab küll nende olulisust, kuid ka nende piiranguid.

Nendes tingimustes peab Euroopa Parlament tõmbama piiri ja määrama, millistel eesmärkidel peab olema raamatupidamisdokumendis kõige kõrgem profiil. Meie fraktsioon otsustas hoida tasakaalu vajaduse vahel säilitada kõne all oleva volituse eesmärk ning vajaduse vahel mitte vähendada selle poliitilist väärtust. Meie keskne prioriteet on seetõttu minevikus tehtud vigu mitte korrata, mis tähendab, et peame tagama vajalike vahendite olemasolu 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamiseks, kuid jätma ka piisavalt vahendeid meetmetele rubriigis 2, ennekõike meetmetele, mis aitavad lahendada töötuse probleemi. Sama tähtis on muidugi kanda hoolt selle eest, et võitlus kliimamuutusega jääb endiselt kesksel kohale,

mistõttu on meie ees palju väljakutseid. Meie arvates on üks väljakutse volituse alguses keske tähtsusega, nimelt vajadus teha tõeliseid jõupingutusi, et kooskõlastada ja taastada järjekindlus Euroopa eelarve ja liikmesriikide eelarvete vahel, sest ELi ja meie liikmesriikide majanduspoliitkate järjekindlus ja kooskõlastatus on liidu tuleviku seisukohalt põhiväärtused.

Thijs Berman, arengukomisjoni arvamuse koostaja. – Austatud president! Mind liigutab sõna otseses mõttes teie kannatus. Täna teid ja palun alandlikult vabandust!

Praegune majanduskriis on andnud arengumaadele raske hoobi – palju raskema hoobi kui arenenud maailma riikidele –, olgugi et nemad ei ole kriisi põhjustes süüdi. Sama kehtib ka kliimamuutuse kohta: arengumaadel ei ole kliimamuutuse põhjustega midagi tegemist, aga nemad kannatavad selle tagajärgede all kõige enam.

Seepärast on väga tähtis, et EL kannaks hoolt selle eest, et arengueesmärkide saavutamiseks ette nähtud raha kasutatakse ka ainult selleks otstarbeks. Eeskätt tähendab see, et arengumaade toetamiseks võitluses kliimamuutuse tagajärgedega ette nähtud eelarve vajab rohkem raha. Selline kiirelt alustatavate kliimamuutuse vastaste meetmete rahastamise pakett ei tohi toimida olemasolevate arengukoostööprogrammide arvelt.

Teiseks toetan ma põhimõtet anda finantsabi peamistele banaanitootmisega tegelevatele AKV-riikidele. See rahastamine ei tohi aga tulla üldvarust ja olen igati vastu komisjoni ettepaneku projektile, mille kohaselt paigutatakse sellele abi osutamiseks ümber raha arengukoostöö vahenditest. Arengukoostöö rahastamisvahendi (DCI) raames kasutatav raha peab olema suunatud vaesuse leevendamisele ja olgugi et ma toetan rahastamisvahendi loomist koostööks tööstusriikidega (ICI+), ei tohi ka seda vahendit rahastada DCI rahaga.

Anne E. Jensen, fraktsiooni ALDE nimel. – (DA) Austatud president! Tahan samuti tänada Sidonia Elzbieta Jędrzejewskat teksti koostamise kindlameelse juhtimise eest, mis annab meile kindla sõnumi läbirääkimistele minemiseks. Ta ütleb õigusega, et ELi eelarve mitmeaastane finantsraamistik on nüüd nii kitsas, et paljusid lubadusi on väga raske täita. Võib öelda, et eelnevatel aastatel suutsime leida kasutamata vahendeid põllumajanduseelarvest, aga sellised vahendeid on nüüdseks juba üsna raske leida. Peame suutma võtta kasutusele järelemeetmeid 2020. aasta majanduskasvu strateegia jaoks ning teha investeeringuid ühistesse energia- ja transpordiprojektidesse. Peame saama investeerida noortesse ja teadustegevusse ning peame suutma rahastada tugevat ja ühist välisteenistust. Olen igati nõus ka volinik Hedegaardiga, et peame tagama piisavad maksed struktuurifondidesse, mis võimaldaksid meil täita uutele liikmesriikidele antud lubadusi.

Vajame hädasti lubatud eelarve vahekokkuvõtet, et oleks selgesti näha, kuidas uusi vajadusi rahastada saab. Näeme imelikul kombel nüüd üha rohkem näiteid sellest, et liikmesriigid tahavad maksta. Nad lihtsalt ei taha ELi eelarve kaudu maksta. Seda on näiteks näha kolme uue finantsjärelveasutuse asutamises, mille ülesandeks on kaitsta ELi tulevaste finantskriiside eest. Neid hakatakse rahastama otse liikmesriikide eelarvetest ja samuti ELi eelarvest. Kui kõik kulud tuleksid ainult ELi eelarvest, siis kukuks kogu mitmeaastane finantsraamistik kokku. Loomulikult on raha kogumine otse liikmesriikidelt aga palju bürokraatlikum ja tülikam ning annab ka halvema ülevaate, vähem kontrolli ja halvemad võimalused olukorra jälgimiseks. See on väga negatiivne areng.

Kas me ei peaks siis ELi eelarves kokku hoidma? Jah, loomulikult peame olema kriisi ajal kokkuhoidlikud, aga ma tahan lihtsalt öelda, et kui kõik liikmesriigid oleksid ajanud oma enda eelarvepoliitikat samamoodi nagu EL, siis oleks olnud palju vähem probleeme võlaga, sest ELi eelarvel on ülemmäär ja väga jäik raamistik. Probleemide tekitamiseks ei ole võimalust. Seepärast peaksid riiklikud ametiasutused ehk ELilt õppima ja mõtlema, kas seda ei saaks ka riiklikul tasandil rakendada.

Isabelle Durant, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (FR) Austatud president! Head kolleegid! Tahan kõigepealt tänada raportööri kvaliteetse töö eest. Tema globaalne perspektiiv, milles ta väldib liigset süvenemist üksikasjadesse, on täiesti asjakohane. Volituse üle läbirääkimisi pidades oleks ebasobiv takerduda liigsetesse üksikasjadesse. Minu fraktsioon toetab sel põhjusel kõne all olevat volitust.

Mis sisusse puutub, siis panen tähele, et raportis viidatakse korduvalt sellele, et Euroopa peab võtma kasutusele meetmed ülemaailmse majandus- ja finantskriisiga võitlemiseks, ning loomulikult on mul selle üle hea meel. Siiski on kahetsusväärne, et ei ole mainitud keskkonnakriisi, millel võivad olla pikemas perspektiivis palju tõsisemad tagajärjed.

Keskkonnakriisile ja kliimamuutusele reageerimine peaks olema Euroopale palju suuremaks stiimuliks, et midagi ette võtta. Loomulikult peaks selline vastus kajastuma ELi eelarves ja kuigi ma tervitan programmi LIFE+ eelarve suurendamist, ei ole sellest kindlasti veel küll ja sellega ei saa leppida.

Vajame uut keskkonnasäästlikku Euroopa lepet, milles on keskkonnasäästlikum lähenemine põllumajanduspoliitikale, milles on vähem rõhku pandud vabale põllumaale ning rohkem meie toidu kvaliteedile ja põllumajandusettevõtete jätkusuutlikkusele. Vajame teaduspoliitikat, milles maksumaksjate raha ei kao põhjatusse auku, nagu juhtus projektis ITER, vaid mis keskendub taastuvenergiale, jätkusuutlikule transpordile ja uuendustegevusele keskkonnasäästlike tehnoloogiate valdkonnas. Struktuurifondide vahendeid tuleb eraldada vastavalt kliimamuutusevastase võitluse kriteeriumidele – ja selles valdkonnas ei ole keskendumine maanteeinfrastruktuurile just kõige uuenduslikum poliitika. Viimaks vajame kalanduspoliitikat, mis ei teeks ülepüügiprobleemi veelgi tõsisemaks.

Sellest hoolimata ei kavatse ma sattuda hoogu, tuues näiteid kõigest sellest, mida ma tahaksin. Ma toetan raportit, sest usun, et tegemist on hea volitusega kolmepoolseks kohtumiseks. Mis ülejäänusse puutub, siis tuleme eelarveprojekti juurde veel tagasi, aga ma arvan siiski, et vahenditest ei piisa.

Marisa Matias, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) Täna on täiskogul arutelusel parlamendi volitus läbirääkimisteks komisjoni ja nõukoguga 2011. aasta eelarve üle. Volitus on raske, sest see toimub Euroopa riikide eelarvepoliitikate ulatuslike vähendamiste ja kärpimiste taustal.

Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete fraktsioon on avalikult vastu uuele jubedale ja hirmuäratavale valitsemissektori eelarve puudujäägi vähendamiseks ette nähtud stabiilsusprogrammide uuesti kasutuselevõtmise lainele, mis Euroopa lõpuks uude majanduslangusesse kukutab. Praegu arutlemisel oleva volituse aluseks olevat Euroopa eelarve projekti piiravad nii jõus olevad asutamislepingud kui ka mitmeaastane finantsraamistik, mille oleks pidanud juba ammu uuesti kasutusele võtma. Lisaks hoiab seda kammitsais ka mudel, mida ma äsja väga lühidalt kirjeldasin.

Olukorras, kus kõik 27 liikmesriiki oma kulutusi drastiliselt kärpivad, ei suuda seda heaks teha ükski Euroopa eelarve, mis moodustab vaid 1% Euroopa SKTst. Mitte ükski parlamendi esitatud prioriteetidest ei ole rahuldavalt saavutatav eelarveprojektiga, mille suuruseks on 130 miljardit eurot.

Volituses rõhutatakse küll noori, aga on selge, et see ohverdati kitsarinnalise raamatupidamise altaril.

Paneme küll suuremat rõhku keskkonnale, aga on selge, et valitsused tahavad nendest lubadustest palju kaugemale ette teada.

Nõuame küll kiiret meetmete kasutusele võtmist ja solidaarsust oma toetuses Palestiinale ja palestiinlastele, aga on selge, et see ei kuulu komisjoni prioriteetide sekka.

Pärast seda, mis nn vabaduse laevastikuga juhtus, on see äärmisel juhul mittevääriline.

Marta Andreasen, *fraktsiooni EFD nimel.* – Austatud president! Täna raportööri tehtud töö eest, aga ma tuln siia, et nõuda 2011. aasta eelarve drastilist vähendamist.

Praeguse kriisi ajal peab Euroopa Liit võrreldes liikmesriikidega oma püksirihma sama palju koomale tõmbama, kui mitte veel rohkem. See ei ole aus, et tahame suurendada eelarvet argumentidega, et investeerime programmidesse, mille eesmärgiks on aidata Euroopa kriisist välja tuua. Veel vähem aus on see aga siis, kui vaatame nende programmide tulemusi, millele EL viimaste aastakümnete jooksul on maksumaksjate raha kulutanud. Kas oleksime samasuguses kriisis, kui EL oleks raha tõhusamalt kasutanud?

Need, kes arvavad, et neil on õigus palgatõusule sel ajal, kui nende kolleegid liikmesriikides kannatavad palga vähendamise all või kaotavad oma töö, eksivad. Need, kes arvavad, et võime Euroopa Liidu tasandil märkamatuult üha rohkem kulutada, eksivad. Palun lõpetame selle maksumaksjate raha raiskamise!

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Austatud president! Loomulikult nõuab praegune drastiline majandusolukord radikaalseid säästmismeetmeid ELi eelarves, aga ma ei leia raportist mingeid märke nendest prioriteetidest ega ka julgust, mis on vaja nende kasutuselevõtmiseks. Hoopis vastupidi! Ikka kaevatakse veel

selle üle, et eelarvet on liiga vähe suurendatud. Sellega üritatakse raportis kõigest *status quo*'d säilitada ega tehta tegelikke edusamme üheski suunas.

Samas oleks väga lihtne eeldatavasti tühiste asjadega suuri summasid kokku hoida, seda eriti halduse valdkonnas. Pean näiteks silmas ELi ametite valdkonda. ELi ametite sulgemise või omavahel ühendamise hoiaksime aastas kokku pool miljardit eurot ilma haldustegevuse kvaliteeti realselt vähendamata. Ehk võiksime sulgeda Regioonide Komitee või Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee? Sellega hoiaksime aastas väga lihtsasti 200 miljonit eurot kokku ja hoonete müümisega lisanduks sellele veel sama palju. Ehk peaksime hoopis enda poole vaatama? Võiksime hakata ka Euroopa Parlamendis säästma. Võiksime näiteks lõpetada Euroopa-siseselt äriklassis lendamise. Ka sellega teeksime väga olulise panuse.

Mulle meeldib raportis elukestva õppe prioriteetne käsitlemine ning tahtsin seda kindlasti mainida. Seoses sellega peaksime määratlema ennekõike programmi Leonardo da Vinci prioriteete. Praktikantide vahetamine on väga tähtis. Võib-olla peaksime looma ka rahastamisvahendi, millega saaks maksta kinni vähemalt ühe osa nende kodanike kuludest, kes seda kodanikualgatust kasutada tahavad.

Alain Lamassoure (PPE). – (FR) Austatud president! Head kolleegid! 2011. aasta eelarvemenetlus toimus ähmastes tingimustes ja pärast seda, kui volinike kolleegium eelarveprojekti vastu võttis, on kõik veel ähmasemaks muutunud.

Kuidas saame võtta vastu 2011. aasta eelarve ilma teadmata, kuidas saame võtta enda kanda uued vastutused, mis ELile Lissaboni lepinguga kaasnevad? Veebruarist alates on eelarvekomisjon palunud komisjonil esitada meile vajalik finantsperspektiivi läbivaatamise eelnõu. Me ei ole vastust saanud ning seega toimub homme arutelu suulise küsimuse üle, mille me antud teema kohta esitasime. See on esimene ebakindluse pilv.

Teine ebakindluse pilv on uus finantskriis, riigivõla kriis. 2010. aasta 9. mail võttis Euroopa Ülemkogu vastu 750 miljardi euro suuruse rahanduse stabiliseerimismehhanismi. Selle mehhanismi juurde kuulub 60 miljardit eurot, mida EL saab laenata ja ELi eelarve garantiiga edasi laenata. See on radikaalne uus võimalus, mis hõlmab poolt ELi eelarvest, aga parlamendiga ei ole veel nõu peetud.

Järgmisel neljapäeval kerkib arvatavasti silmapiirile uus pilv, milleks on 2020. aasta tegevuskava, mille Euroopa Ülemkogu vastu võtma peaks. Tegevuskavasse kuulub pool tosinat prioriteetset juhtprojekti. Ilma rahastamisallikata ei ole sellel strateegial mingit usutavust. Sellegipoolest esitatakse see Euroopa Liidu järgmise kümne aasta tegevuskavana.

Selles ebakindluse meres nõuab eelarvekomisjon oma raportööri juhtimisel, et nõukogu võtaks vastu poliitilisi otsuseid. Kas peaksime kulutama rohkem või vähem? Kui tahame kõigele lisaks veel ka paremini kulutada, siis on nüüd õige aeg teha midagi enneolematut: jagada vastutused ELi eelarve ja riiklike eelarvete vahel ning selle saavutamiseks tuleb teha liikmesriikide parlamendid ELi uue valitsemismudeli osaks.

Kõik meie liikmesriigid on rahaliselt raskes seisundis ja nemad rahastavad Euroopa Liitu. On aeg näidata üles kujutlusvõimet ja julgust!

Göran Färm (S&D). – (SV) Austatud president! Tahan väljendada oma tänu raportöörile Sidonia Elzbieta Jędrzejewskale. Ta saavutas suurepärase koostöö fraktsioonide vahel, kuid mis veelgi tähtsam – parlamendikomisjonide vahel. Minu arvates on see antud olukorras eriti tähtis.

Vajame laiulatuslikku üksmeelt selle kohta, mida teha, kui liikmesriigid on sedavõrd raskes majandusolukorras. Eriti tähtis on loomulikult kokkuleppele jõudmine juhtudel, mil võitleme eelarve ülemäära läbivaatamise nimel, et rohkem raha saada. Vaatamata raskele olukorrale tuleb seda mõnedes valdkondades teha. Pean ennekõike silmas kahte valdkonda. Kategorias 1 ehk majanduskasvu ja töökohtade poliitikas on see absoluutselt vajalik, kui tahame kinnitada parlamendi rolli seoses majanduse taastumisega. Samuti on see vajalik kategorias 4: ELi roll maailmas, kuigi peame keskenduma täielikult kõige tähtsamatele valdkondadele.

Paaris punktis paistab aga meie optimism raportööri omast erinevat ning me esitame muudatusettepanekud mõne tähtsama valdkonna jaoks. Ma toon lühidalt välja kolm tähtsamat punkti.

Esimene on noorsoopoliitika. Oleme nõus tähtsusjärjekorraga, aga meie arvates on raportööri keskendumine liikuvusele liiga ühekülgne. Noorte olukord, eriti noorte töötute olukord hõlmab palju enam. Asi on hariduses, tööturupoliitikas ja sotsiaalmeetmetes.

Minu teine punkt käsitleb Gaza sektori küsimust. Isegi Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon peaks mõistma, et ainus õige tegevusviis on toetada nõudmist, et Iisrael lõpetaks blokaadi, nagu nõukogu

seda juba täna hommikul nõudis. Mõned ütlevad, et see ei kuulu eelarvepunkti. Minu arvates on see vale! See on vägagi eelarvega seotud, sest blokaad takistab ELi jõupingutusi seoses ülesehitamisega ja me ei saa näiteks vajalikke materjale läbi blokaadi kohale toimetada.

Kolmas punkt, mida mainida tahan, käsitleb abi. Mis puudutab kliimat, nn meetmeid banaanitootjatele ja koostööd tööstusriikidega, siis peame mõistma selgelt asjaolu, et see ei tohi mõjutada abi vaesematele riikidele või aastatuhande arengueesmärke. Palun seetõttu raportööril ja fraktsioonidel neid väga mõistlikke muudatusettepanekuid toetada.

Ivars Godmanis (ALDE). – Austatud president! Tahan öelda paar sõna riskide ja võimaluste kohta. ELi 2020. aasta strateegia kohaselt on teadus- ja arendustegevus üks juhtalgatustest ja juba praeguses eelarves on kavas suurendada kulukohustusi 15,8% ehk 727 miljoni eurot. Sel aastal oli plaanis tõsta kulukohustusi ainult 1,6%. Paistab, et suurendame teadustegevuse kulukohustusi kümme korda. Ainus probleem on, et makseid vaadates näeme, et me ei saa seda summat maksta, sest sel aastal kavatsime teha 13% vähem makseid kui 2009. aastal.

Seega saan hetkel öelda vaid seda, et peame andma endast parima – nii komisjon kui ka kõik teised –, et tagada, et teostatavate teadusuuringute projektide kvaliteet vastab väljamakstavatele kulukohustustele. Siiani, alates 2007. aastast kuni 2011. aastani, ei ole seda kahjuks veel juhtunud. Võime uskuda ja töötada...

(Istungi juhataja katkestas sõnavõtja)

Vicky Ford (ECR). – Austatud president! Oleme endiselt enneolematu majanduskriisis ja lihtinimesed kogu Euroopas kannatavad selle all. Kakskümmend kolm miljonit inimest on töötud ja need õnnelikud, kellel on töökoht olemas, teavad, et nad peavad töötama kauem, vähem teenima ja rohkem makse maksma, et jätkusuutmatuid riigivõlgasid kinni maksta.

Eelarveline rangus ei alanud Kreekas või Iirimaal. Palkasid kärbitakse või külmutatakse Hispaanias, Itaalias, Portugalis, Ühendkuningriigis ja teistes riikides. Saksamaa kuulutas välja 60 miljardi euro ulatuses maksude tõstmisi ja kulude kärpeid. Möödunud nädalal läksid hollandlased valima ja hääletasid eelarvelise ranguse poolt ning prantslased peavad arutelusid oma pensioniea tõstmise üle.

Euroopa institutsioonid, nagu parlament, ei tohi jääda meie kodanike kannatuste suhtes ükskõikseks. On äärmiselt tähtis, et me õpime sellest, mida meie liikmesriigid oma eelarvete kontrollimiseks teevad. Peame lähenema oma eelarvele samasuguse vastutustunde ja reaalsustajuga.

Oma muudatusettepanekus 34 palume näiteks ELil olla heaks eeskujuks. Sel aastal peame kandma hoolt selle eest, et ei oleks ülearust kulutamist, hoiduma liigsest eelarve suurendamisest ja andma säästus tagasi meie liikmesriikidele.

Meid valiti siia selleks, et me oma inimesi kuulda võtaksime. Praegu ei ole õige aeg nende hädakarjete eiramiseks.

Alajos Mészáros (PPE). – (HU) Suur tänu teile, austatud president! Tahaksin teha ühe märkuse selle kohta, mida mu kaasparlamendiliige Edit Herczogi tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonist oma sõnavõttus ütles. Tean, et mainiti, et raha napib ja et peaksime paljudele asjadele raha kulutama, aga pean ütleva, et mul oleks väga hea meel, kui leiaksime rahastamisallikaid nendele teadusprogrammidele, mida energia tarnimine...

(Istungi juhataja katkestas sõnavõtja)

President. – Alajos Mészáros, see oli sõnavõtt eelneva registreerimiseta. Te oleksite saanud esitada küsimuse viimasele sõnavõtjale, aga teil ei olnud sellist küsimust. Mul on kahju!

Monika Hohlmeier (PPE). – (DE) Austatud president! Head kolleegid! Kõik Euroopa Liidu liikmesriigid kannatavad suurte võlgade ning finants- ja majanduskriisi mõjude all. Nad kannatavad aga ka seetõttu, et juba aastaid on paljudes riikides tunnustatud ja lubatud suuri eelarvepuudujääke, mõnel juhul isegi ülemääraseid puudujääke. Kui me 2011. aasta eelarvega tegeleme hakkame, siis ei piisa vaid liikmesriikide eelarvete vähendamiseks. Peame ka oma eelarvekulutused ja oma uued kulutused põhjalikult üle vaatama.

Mainin siinkohal Euroopa välisteenistust, mille struktuur ja rahastamine ikka veel väga ebaselged on. Läbipaistvat struktuuri ei ole. Nõuaksin ka kulutõhusust kasutades sünergia riiklike välisteenistustega. Vajame selgeid eeskirju vastutuste kohta ja läbipaistvat raamatupidamise esitamist Euroopa Parlamendile. Samuti tuleb lõpetada Euroopa Parlamendi kaasotsustamis- ja järelevalveõiguste kehtetuks tegemine järjest

kasvava arvu otsuste puhul. Euroopa Parlament teeb koostööd ja pakub rasketes olukordades toetust. Sel põhjusel peab Euroopa Parlament nendes küsimustes ka kaasotsustajana osalema.

Lisaks arvan, et peame vähemalt bürokraatiat realselt vähendama, näiteks põllumajanduses ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks, mis peavad kiireimas korras kasvama ja uuendustegevusi rakendama ning nendega toime tulema. Kui tahame vähendada eelarvepuudujääke ja maksusid ning tõsta maksumulusid, siis peame vähendama bürokraatiakoormat väikese ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks ning võimaldama uuendustegevust. Peame vähendama kindlameelselt ka halastamatut konkurentsi, mida suurtööstused väikese ja keskmise suurusega ettevõtte vastu kasutavad, mitte seda soosima.

Jagan ka eelarvekomisjoni esimehe seisukohta, et vajame kõne all oleva eelarve kohta täpseid andmeid, enne kui me selle vastu võtta saame.

László Surján (PPE). – (HU) Täna teid võimaluse eest sõna võtta, austatud president! Head kolleegid! Märkusi kuulates jääb mulje, et need kajastavad kahte vastastikust stiili, kahte vastastikust suhtumist. Mõned meist räägivad alati uuematest ülesannetest ja käivad alati välja uusi ideid ning nõuavad üha tõhusamat ja kiiremat olemasolevate programmide rakendamist. See on kiiduväärt, sest need on head ja väga tähtsad programmid. Teised aga räägivad, kui raske on liikmesriikidel ja tahavad Euroopa Liidu eelarvet vähendada.

Head kolleegid! Euroopa Liidu eelarve ei ole probleemide põhjus vaid lahendus. Kui neid õigesti kasutada, siis aitavad meie käsutuses olevad vahendid muuta paremaks iga Euroopa Liidu liikmesriigi olukorda. Pean silmas väikese ja keskmise suurusega ettevõtete toetamist; maha jäänud piirkondade abistamist, et need teistele järgi jõuaks ning põllumajanduse toetamist üldiselt. Samas ei tohi unistada, et teeme ettevalmistusi kolmepoolseks kohtumiseks ja tahame anda raportööri ja parlamendi delegatsioonile kindla volituse, et nad nendel läbirääkimistel edukalt toime tuleksid. Kui me nüüd pisisajadesse süveneksime, siis läheksid meie tähtsaimad sõnumid kaotsi.

Olen täiesti nõus sotsiaaldemokraatidega, et Gaza sektori probleem on väga tõsine, aga ma ei arva, et juunis toimuv kohtumine on õige koht selle arutamiseks. Kui me juba igapäevasest poliitikast rääkida tahame, siis miks mitte rääkida ka ülejutustest Kesk-Euroopas? Ka minu valimisringkond kannatab tõsiselt. Viimaste nädalate vihmasajud on hävitanud paljude perekondade elud. Loomulikult peame oma arvamust avaldama, aga parlamendi käsutuses on ka teisi vahendeid ning samamoodi on teisi vahendeid ka Gaza sektori probleemi lahendamiseks. Soovitan seepärast raportööri toetada.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Austatud president! Tahan kõigepealt tänada volinikku ja raportööri selle eest, et nad selgitasid, kuidas eelarve edaspidi toimima hakkab. Üldiselt olen nõus oma kaasp Parlamendiliikmete märkustega, kuid tahaksin ka omalt poolt mõned märkused teha.

Esiteks tahan öelda, et olen nõus oma iirlasest kolleegiga, et põllumajandus on tähtis ja maaelu tuleb säilitada, sest see on meie riikide elukvaliteedi ja tuleviku jaoks äärmiselt tähtis.

Teiseks on meile Lissaboni lepinguga antud pädevused spordi ja turismi valdkonnas, mis on minu jaoks kaks väga olulist valdkonda. Ma tahan, et seda võetakse eelarve koostamisel arvesse, sest pädevusest spordi- ja turismivaldkonnas ei ole kasu, kui meil ei ole eelarvet meetmete õigeaegseks kasutuselevõtmiseks.

(GA) Need on minu arvates kõige tähtsamad punktid. Ma ei lisaks enam midagi, sest mu aeg on peaaegu otsas, aga palun teil neid punkte eelarve üle arutamisel arvesse võtta.

Bogusław Liberadzki (S&D). – (PL) Austatud president! Tahan kõigepealt õnnitleda Sidonia Elżbieta Jędrzejewskat mitte niivõrd raporti vormi eest, vaid pigem selle eest, kuidas ta selle koostas ja millised järeldused ta tegi. Tahan rõhutada mitut põhiväärtust. Esiteks tuleb pöörata tähelepanu eelarve sissetulekute poolele. Teiseks saab volituse raames oleva 2011. aasta eelarve kohta teha järgmise järelduse: püsiluude osakaal on tõusmas. Nagu täna juba mainiti, tuleb selles valdkonnas vaadata nende kulude tõhusust ehk tulemusi, mis nendega saavutatakse. Meil on vaja veel ühele väga tähtsale asjale mõelda. Millised vahendid jäävad meile uute algatuste jaoks? Uute algatuste jaoks kasutatavate vahendite puhul jääb meile üha vähem vabadust. Peame seda mõistma ja seda kajastab selgesti ka arutelu.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Austatud president! Tahan teha paar märkust 2011. aasta eelarve kohta. Mis sisserännet puudutab, siis selle asemel, et piirata Euroopasse sisserändajate arvu meie välispiiride kindlustamisega, kärbitakse hoopis Frontexi 2011. aasta eelarvet. Teisest küljest eraldatakse rohkem raha Euroopa Pagulasfondile, mille ülesandeks on põgenike ümberasustamine ELis. Selline eelarvepoliitika on igasuguse loogika vastane ja avab tee seadusevastasele sisserändele ja varjupaigasüsteemi kuritarvitamisele.

Väljaspool ELi vähendatakse Palestiinale osutatavat finantsabi. Selle asemel suurendatakse märkimisväärselt ELi laienemiseks ettenähtud vahendeid, näiteks kandidaatriigi Türgi jaoks. Nõuan selgitust, miks Türgi, mis on edusammude asemel pigem tagasi liikunud, nüüd rohkem raha saab. Kaheksa miljonit aastas on ikkagi tõsine summa.

Mis haldamist puudutab, siis peab parlament lõpetama arvutute uute ametite loomise. Majanduskriisi ajal on vastuvõetamatu, et EL lubab endale iga probleemi puhul uue ameti loomist. Lisaks sellele vajab iga olemasoleva ameti loodud lisaväärtus läbivaatamist ja jälgimist.

Jan Kozłowski (PPE). – (PL) Esmalt tahan õnnitleda Sidonia Elżbieta Jędrzejewskat. Arvan, et nii tema koostatud raport kui ka töö muudatusettepanekutega näitab tema järjepidevust valitud suunast kinni pidamisel, kuid ka seda, et ta on samas avatud esitatud muudatusettepanekutele.

Mis raportisse puutub, siis tahan rõhutada rubriigi 1b puhul, et eeldatav maksete kasvamine on tõepoolest märkimisväärne ja kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga. Arvestades aga varasemate probleemidega seoses projekti elluviimise, majanduskriisi ja eeldatava maksete kogunemisega Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist tulevate ettepanekute tõttu, võivad vahendid, mida komisjon 2011. aastaks ette näeb, ebapiisavad olla.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Austatud president! Tänan raportööri kogu südamest! Toetan seda, mida Göran Färm noorsoopoliitika ja noorte inimeste edendamise kohta ütles.

Tegime tööhõivest ja majanduskasvust oma märgusõnad ning see on järgmise paari aasta jaoks väga suur eesmärk. Arvan, et meie jaoks on väga tähtis seoses nende valdkondadega jõupingutusi suurendada, et tagada ühest küljest majanduskasvu jätkusuutlikkus, kuid eeskätt seoses Euroopa Liidu eelarvete konsolideerimisega, kuid ka seoses liikmesriikide enda eelarvetega, et see konsolideerimine toimiks sotsiaalselt häälestatud viisil ja et konsolideerimise puhul ei unustataks noorte inimeste õigustatud huvisid ja nõudmisi – nimelt nende õigust saada parim haridus ja väljaõpe ning nende õigust tööle.

Arvan, et Euroopa noorte jaoks ei ole midagi tähtsat kui võimalus kasutada oma oskusi. Vajame neid, kui tahame, et Euroopa jääks ka tulevikus konkurentsivõimeliseks.

Elie Hoarau (GUE/NGL). – (FR) Austatud president! Stéphane Le Foll ja Patrice Tirolien esitasid parlamendikomisjonis ja veel kord täiskogus muudatusettepaneku 2011. aasta eelarveprojekti jaoks.

Meie fraktsioon toetab muudatusettepanekut täielikult, mistõttu esitasime selle ka omalt poolt.

Palun kõigil kaasparlamendiliikmetel hääletada lõiget 40 puudutava muudatusettepaneku poolt, milles palutakse POSEI assigneeringuid vähendada, mitte suurendada, seda eeskätt seoses Euroopa Liidu, Kolumbia ja Peruu allkirjastatud Maailma Kaubandusorganisatsiooni kokkuleppe tagajärgedega ning nende kokkulepete tagajärgedega Euroopa Liidu äärepoolseimate piirkondade traditsioonilisele kultuurile.

Nikolaos Salavrakos (EFD). – (EL) Austatud president! Kahtlemata tuleb praegusele majanduskriisile ja kasvavale majanduslanguse ohule Euroopas vastata investeringute suurendamisega.

Seega on üks põhimuredest vahendite leidmine projektide rahastamiseks. Eelarve rakendamise puhul tahan korrata ühte oma vana ettepanekut. Soovitan kaaluda võimalust kasutada Euroopa võlakirjasid, et rahastada suuri Euroopa arenguprogramme, nagu üleeuroopalised kiirteed, uued tehnoloogiad võitluseks kliimamuutusega üleeuroopalisel tasandil, tervishoiusüsteemide ühtlustamine, suured investeringud energiasse ja ühisesse navigatsioonisüsteemi.

Arvan, et peame vastama majanduslanguse ohule kiirete ja kooskõlastatud meetmetega. Aeg on otsa saamas!

Alajos Mészáros (PPE). – (HU) Tänan teid, austatud president, ning palun vabandust ennist juhtunud arusaamatuse pärast! Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni liikmena tahan öelda paar sõna seoses nende teadusprogrammidega, mis on suunatud jätkusuutliku energia varustuskindluse tagamisele. Hiljuti mainiti termotuumareaktori programmi ITER. Juhuks kui nad seda ei tea, tahaksin kaasparlamendiliikmetele meelde tuletada, et andsime seoses selle programmiga lubadusi, millest me ei saa taganeda. Tegemist on ainsa rahvusvahelise teadusprogrammiga, milles Euroopa Liit eestvedajaks on. Ettevõtmises osalevad sellised riigid nagu Venemaa, Hiina ja Ameerika Ühendriigid. Sel põhjusel palun ma kaasparlamendiliikmetel ja kõigil, kes eelarve koostamisest osa võtavad, selle programmiga arvestada. Tean, et see on kulukas, aga sellegipoolest peaksime selle nimel ohvreid tooma.

Connie Hedegaard, komisjoni liige. – Austatud president! Tänan teid kõiki selgete ja sisutihedate märkuste eest! Nagu ma alguses ütlesin, kannan hoolt selle eest, et teie märkused ja kaalutlused viivitamatult Janusz Lewandowskiile edastatakse.

Komisjon üritab nagu alati ausa vahendajana tegutseda. Kuulsime tänases arutelus, kui palju erinevaid soove ja poliitilisi prioriteete teil kõigil on, ning seetõttu ei ole ülesanne lihtsate killast. See oli vist Salvador Garriga Polledo, kes ütles, et tema 16 aasta jooksul parlamendis ei ole vist veel kordagi sellist rasket olukorda olnud. Samad lood on ka liikmesriikide puhul.

Mainiti, et raha tuleb arukalt kulutada. Alain Lamassoure oli vist see, kes ütles, et seda tuleb paremini kulutada. Kinnitan teile, et komisjon tahaks teha Euroopa Parlamendiga tihedat koostööd selle nimel, et raha saaks võimalikult otstarbekalt kulutatud.

Tänan teid kõiki panustamise eest! Teeksin veel paar märkust. Thijs Berman arengukomisjonist mainis, et vajame rohkem raha arengu jaoks, eeskätt kiirelt alustatavate kliimamuutuse vastaste meetmete rahastamiseks. Mul on hea meel teile öelda, et komisjoni kiire alustamise rahalised vahendid on 100% uued. See on väga tähtis! Vastuseks Göran Färmi märkusele, et tuleb kindlustada, et raha suunatakse kõige haavatavamatele ja kõige vähem arenenud riikidele, võin kinnitada, et seda tehaksegi komisjoni rahaga.

Ma arvan, et need olid ainsad faktilised küsimused. Edastan kõik tänases arutelus väljendatud soovid ja prioriteedid Janusz Lewandowskiile.

ISTUNGI JUHATAJA: Dagmar ROTH-BEHRENDT

asepresident

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, raportöör. – (PL) Head kolleegid! Tänan teid märkuste eest, selle eest, et te mulle uut hoogu andsite ja teie lahkete sõnade eest! Tänan teid ka kriitika eest, sest see kriitika ja märkused minu töö ja kõne all oleva raporti kohta aitavad mul igal juhul sügisel parlamendi seisukohta võimalikult hästi sõnastada, et me saaks läbirääkimistel võimalikult hea tulemuse!

Tahan teie märkusi kokku võttes paari teemat mainida. Peame vaatama seda, mis toimub seoses 2011. aasta eelarvega, kui finantssurve koondmõju, mis tuleneb nii parlamendi loodud kui ka liikmesriikides vastu võetud prioriteetidest. Nende prioriteetide hulka kuulub näiteks asjaolu, et Lissaboni lepingu kohaselt peab Euroopa Liit mängima tähtsat rolli rahvusvahelisel tasandil või et meil on ambitsioonikad ja väga suured projektid seoses Galileo ja tuumasünteesiga. Need on kõik suured ja kallid projektid, mis ei tulnud tühjast kohast, ning asjaolu, et Euroopa Liidu eelarve on selline nagu see on, tulebki just nendest eesmärkidest, mis said vastu võetud ja mida nüüd ka rahastada tuleb.

Mulle kui täiskogu raportöörile on vastuvõetamatu, et Lissaboni lepinguga kaasnevaid eesmärke, mida ka nõukogu edendab, tuleb rahastada parlamendi prioriteetide arvelt. Seda ei tohi juhtuda! Euroopa Parlament vajab liikumisruumi ja rahalist võimekust meie tööga kaasnevate prioriteetide elluviimiseks. See toob selgust ka seoses meie nimekirjaga läbirääkimisteks juuni lõpus.

On veel üks tähtis asi. Mul on hea meel, et täiskogu toetab minu prioriteetset lähenemist noortele, millekohase algatuse ma eelarvekomisjonis tegin. Juhin sellele ka nende tähelepanu, kes tahavad, et prioriteet seoses noortega läheks veel kaugemale. Subsidiaarsus on keskne põhimõte ja ma ei tahaks, et peaksime kandma liikmesriikide vastutused üle Euroopa Liidu tasandile seal, kus see vajalik ei ole. Sel põhjusel vajame ka enesekontrolli.

Tänan teid kõiki veel kord teie märkuste eest!

Juhataja. – Arutelu on lõppenud. Hääletus toimub teisipäeval, 15. juunil 2010.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Cătălin Sorin Ivan (S&D), kirjalikult. – (RO) Kõigepealt tahan tänada raportööri, kes tegi edukalt koostööd kõikide fraktsioonidega ja võttis arvesse eri seisukohti ning seda kõike raske eelarveolukorra ning uue ja ikka veel väga ettevaatliku menetluse taustal. Tunnen aga, et pean tegema märkuse komisjoni ja nõukogu suhtumise kohta seoses nende vastutusega eelarvemenetluses. Praegu on 2010. aasta juuni ja 2011. aasta eelarveprojekti ei ole ikka veel võetud arvesse Euroopa välisteenistust ja suurt osa ELi uutest volitustest, mis me Lissaboni lepingu jõustumisega saime. Samuti ei ole pööratud piisavalt tähelepanu Euroopa 2020. aasta tegevuskava eesmärkidele. Volinik Lewandowski lubas meile eelarvet, mis keskendub noortele ja haridusele. Kui vaatame

aga esitatud eelarveprojekti, siis on elukestva õppe rida, mis on selles valdkonnas kõige tähtsam, suurendatud vaid 2%, mis on võrdeline praeguse aastase inflatsioonimääraga.

Angelika Werthmann (NI), kirjalikult. – (DE) 2011. aasta eelarve on esimene eelarve, mida koostatakse Lissaboni lepingu jõustumise järel ning lisaks sellele koostatakse seda veel finants- ja majanduskriisi taustal. See kajastub ELi 2011. aasta eelarve väga kitsastes üldvarudes, mis võivad avaldada negatiivset mõju Euroopa 2020. aasta strateegiale. Positiivse tähelepanekuna tahan rõhutada asjaolu, et noored on üks eelarveprojekti prioriteetidest. Kahjuks ei vasta reaalne väljapakutud rahaline toetus Euroopa Parlamendi ootustele. Noorsoopoliitikaga seotud valdkondades on võimalik suhteliselt vähese rahastamisega siiski palju saavutada. Viimaks tahan täiskogule meelde tuletada, et 60 miljardit eurot, mis nõukogu 9. mail 2010 tehtud otsusega ELi eelarvest garanteeritakse, võib eelarvele tõepoolest mõju avaldada. Täna teid!

19. Aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel tehtud edusammud: vahekokkuvõte 2010. aasta septembris toimuva ÜRO kõrgetasemelise kohtumise ettevalmistamisel (arutelu)

Juhataja. – Järgmiseks päevakorrapunktiks on arutelu seoses Michael Cashmani raportiga (A7-0165/2010) edusammude kohta aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks lähtuvalt vahekokkuvõttest ÜRO 2010. aasta septembri kõrgetasemelise kohtumise ettevalmistamisel (2010/2037(INI)).

Michael Cashman, raportöör. – Austatud juhataja! Kui lubate, siis tahan kõigepealt märkida, et minu arvates peaksime neid aastatuhande arengueesmärke hoopis aastatuhande arenguväljakutseteks nimetama. Me kasutame neid sõnu küll nii tihti, aga kas me üldse mõtleme sellele, mida need tähendavad?

2000. aasta majandusbuumi ajal andsime palju lubadusi ja võtsime endale palju kohustusi. Kahjuks, head kolleegid, ei ole me neid lubadusi veel täide viinud. Meil on veel viis aastat 2015. aasta tähtaja saabumiseni, mil me need suured probleemid lahendada peaksime.

Lubage mul neid suuri väljakutseid korrata: äärmine vaesus ja nälg, juurdepääs üldisele algharidusele, sooline võrdõiguslikkus, laste suremus, emade tervishoid, AIDS, malaaria, tuberkuloos, keskkondlik jätkusuutlikkus ja ülemaailmne partnerlus arenguküsimustega tegelemiseks. Need kaheksa aastatuhande arenguväljakutset on ikka veel lahendamata. Ja nüüd, sel nädalal, kohtub EL, et jõuda loodetavasti ühisele seisukohale enne septembris New Yorgis toimuvat ÜRO täiskogu kohtumist.

Pean aga tunnistama, et märgid on murettekitavad. Seoses selle 0,7 protsendiga meie rahvamajanduse kogutulust, mida me nende väljakutsete lahendamiseks lubasime, ei ole märgata erilist pühendumust. Mõnedes vähem arenenud riikides oleme jäänud kaugele maha eesmärkidest, millega me juba poole peale jõudma peaksime.

Edusamme on küll tehtud ja meie investeeringud – termin, mida ma väga arukalt kasutan – on end seni ära tasunud. Emade tervise suhtes on asjad paremaks läinud. Laste suremuse määrad on väga madalal ja vähenevad järkjärguliselt.

Meie probleemiks on aga asjaolu, et vajame rohkem raha nende kohustuste täitmiseks ja samas on meil tarvis nüüd ka rohkem raha kliimamuutusega seotud probleemide lahendamiseks, mis segavad meie seisukohti seoses arengumaade ja vähimarenenud maadega.

Sel põhjusel keskendusin oma raportis nii seni tehtule kui ka sellele, kui palju veel tegema peame. See tähendab, et peame käsitlema Euroopa institutsioonides olevat suurt probleemi ühelt poolt poliitikatega, mille ülesandeks on teha positiivseid muutusi, ja teiselt poolt poliitikatega, mis sellega vastuolus on ja seda õhnestavad.

Mõelge kaubandusele, ühisele põllumajanduspoliitikale või ühisele kalanduspoliitikale! Ilma poliitikavaldkondade sidususega ei tasu meie investeeringud nendesse riikidesse kunagi ära – ja tegemist on investeeringutega. Nendest aastatuhande arengueesmärkidest lahtisaamine, nende saavutamine ja igal pool maailmas inimeste elusid negatiivselt mõjutavate probleemide kõrvaldamine on pikemas perspektiivis meie majanduse huvides.

Tahan seepärast näha ELi juhtimist. Ma ei taha miinimumi, milles üksmeelele jõutakse, vaid kohustustest kinni pidamist seoses selle 0,7 protsendiga rahvamajanduse kogutulust ja seoses täiendava rahastamisega. Lisaks sellele ei taha me ülemeremaade arengutoetuse uuestimääratlemist. Äärepoolsete alade puhul ei tohi kokku hoida.

Seega tuleb täna huvitav arutelu. Tahan tänada kõiki Euroopa valitsuseväliseid organisatsioone minu raporti toetamise eest! Soovin, et me tänases arutelus, kuid eeskätt homsel hääletusel oma poliitilised erinevused unustada saaksime. Raport ei tule kindlasti täiuslik. Mitte midagi, mis siin täiskogus valmib ei ole kunagi täiuslik, aga ütlen nii palju, et me ei tohi lubada, et meie fraktsioonilised poliitilised erinevused võtavad meilt võimaluse saavutada ÜRO kohtumisel ühine seisukoht ja aastatuhande arengueesmärgid 2015. aastaks.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Aastatuhande arengueesmärkide võimsuse ja tähtsuse aluseks on asjaolu, et tegemist on kollektiivse kohustusega saavutada ühised arengueesmärgid. Need on ühiseks raamistikuks rahvusvaheliste arengumeetmete kooskõlastamiseks ja kontrollimiseks. Need aitavad koostada arengutegevusi ja anda võimalusi miljonitele inimestele üle kogu maailma.

Muljetavaldavatest eelistest hoolimata on üldised edusammud seoses eri eesmärkidega aga piirkonniti ja arenevates riikides ebavõrdsed olnud. 2010. aasta on tõepoolest verstaap. Väga tähtis on võtta arvesse kõike seda, millega me hästi hakkama saime ning mis valesi läks ning mis olid meie suuremad edulood ja suuremad läbikukkumised aastatuhande deklaratsiooni allkirjastamisest peale.

Oluline on mõelda sellele, kuidas kõige paremini järgmisele etapile läheneda ja kiirendada edusamme nendes valdkondades, mis teistest maha jäävad. Kriitiline on ka see, et edusammud aastatuhande arengueesmärkide saavutamise poole oleksid jõulised ja jätkusuutlikud. Väga oluline on riiklike institutsioonide, poliitikate ja teenuste osutamise süsteemide tugevdamine. Samuti on tähtis raskete olukordade ennetamine ja leevendamine ning laiaulatusliku majanduskasvu edendamine.

Michael Cashmani suurepärase raport annab vastuse nimetatud probleemidele ja annab Euroopa Liidule tugevad suunised ettevalmistuste tegemiseks septembris aset leidva ÜRO kõrgetasemeliseks kohtumiseks ning ka edaspidiseks.

Mul on hea näha palju kattuvusi Michael Cashmani raporti ja komisjoni teatise „Kaheteistkümnest punktist koosnev ELi tegevuskava aastatuhande arengueesmärkide toetuseks” vahel. Peame pidama kinni oma kohustusest seoses 0,7 protsendiga rahvamajanduse kogutulust hiljemalt 2015. aastaks. Peame muutma abi tulemuslikkuse heast kontseptsioonist käegakatsutavaks reaalsuseks. Peame kandma hoolt selle eest, et poliitikavaldkondade seostatus arenguga saab tugevaks vahendiks ELi otsuste tegemise protsessis. Peame pöörama erilist tähelepanu kõige enam maha jäänud riikidele, kaasa arvatud konflikti- ja tundlikes olukordades olevatele riikidele. Erilist tähelepanu peame pöörama kõige enam kursist kõrvale kaldunud aastatuhande arengueesmärkidele ning säilitama samas integreeritud ja kõikehõlmava lähenemise seoses aastatuhande arengueesmärkidega.

Olen igati nõus, et valitsemine on aastatuhande arengueesmärkide eduka saavutamise ja jätkusuutlikkuse seisukohalt keske tähtsusega. Tõhusa juhtimise kohustus on igasuguste riiklike arengustrateegiatega ja -poliitikatega alustingimus. Teistest kohustustest kinni pidamisel vajame paremat ennustatavust ja tõhusust riiklikul tasandil juhitavate arengute toetamiseks, mis kindlustavad kaasavat majanduskasvu ja suurendavad riigi investeringuid haridusse, tervishoidu ja infrastruktuuridesse, parandavad edusamme seoses keskkonnasõbraliku energiaga ja edendavad vähese süsinikdioksiidi heitkogustega tehnoloogiate väljatöötamist. Meie abi peaks olema katalüsaatoriks, et kiirendada riigisiseste vahendite kasutuselevõtmist aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks.

Tahan öelda ka paar sõna täna peetud arutelude kohta välisasjade nõukogus. Üldiselt olen ma meie järelustega rahul. Oleme kindlasti pühendunud 0,7 protsendi eesmärgi saavutamisele seoses ELi ametliku arenguabi osutamisega 2015. aastaks. Nõukogu võttis ELi tegevuste arengukavasse aastateks 2010 kuni 2015 vastu soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise. Väga hästi on kajastatud ka komisjoni kaheteistkümnest punktist koosnev ELi tegevuskava aastatuhande arengueesmärkide toetuseks.

Nõukogu nõustus tegema reaalse sammu edasi seoses abi tulemuslikkusega ning palus komisjonil esitada selgeid ettepanekuid. Olgugi et me ei saa oma loorberitele puhkama jääda, olen arvamusel, et tänu nüüdseks olemasolevale pakstile saame New Yorgi kohtumisel head eeskujuga anda. Kindlasti ei ole see täiuslik, aga see on heaks aluseks edusammude tegemiseks. Önnitlen veel kord parlamenti aastatuhande arengueesmärke käsitseva raporti puhul!

Alf Svensson, fraktsiooni PPE nimel. – (SV) Austatud juhataja! Tahan kõigepealt tänada Michael Cashmani tema meeldiva seltskonna eest neid väga pakilisi ja tähtsaid küsimusi arutledes. Mulle kui vanale Rootsi parlamendiliikmele oli väga huvitav siin Euroopa Parlamendis viibida ja neid katseid üksmeelt saavutada pealt vaadata. Me ei eeldanud, et meie fraktsioonid täieliku üksmeele saavutavad.

Nüüd ütleb Michael Cashman, et vajame rohkem vahendeid, ja ma olen temaga igati nõus. Siiski ei arva ma, et alati peaks olema vastuseks rohkemate maksude kehtestamine. Ütleksin, et andke ettevõtjatele vaba voli ja võimalus vaestes riikides tegutseda, et nad saaks töökohti luua. Ma ei arva ka, et Michael Cashmani soovitatud moratorium on arukas samm. Tahan aga väga rõhutada midagi, mida öeldakse lõikes 47, kus kutsutakse meid üles pöörama tähelepanu diskrimineerimisele teatud rühmade vastu paljudes vaestes riikides. Minu ja kindlasti ka paljude teiste arvates on see teema, millele me oma aruteludes seoses aastatuhande arengueesmärkidega rohkem tähelepanu pöörama peame.

Räägitakse ka 0,7 protsendist rahvamajanduse kogutulust, kuid ma eelistaksin rääkida 1 protsendist, sest minu arvates on rikkastel riikidel kohustus vähemalt see summa leida. On veel üks küsimus. Ma ei arva, et on eriti arukas otsustada, et riigid peavad eraldama 0,7%, isegi kui me seda tahame, sest minu arvates oleks see mitmes mõttes aja raiskamine.

Need küsimused on aga kiireloomulised ja moraalsest vaatenurgast vajavad need siin istungisaalis kõige enam tähelepanu. Asjaolu, et inimesed nälga ja janusse surevad, peaks olema kõikide Euroopa Parlamendi liikmete jaoks vastuvõetamatu.

Corina Crețu, *fraktsiooni S&D nimel.* – (RO) Nagu juba ennist mainiti, jätab praegune majandus- ja finantskriisi tugeva jälje liikmesriikide eemärkidele seoses aastatuhande arengueesmärkidega. Hindan seepärast väga raporti koostaja Michael Cashmani realistlikku ja loogilist lähenemist.

Meil on hea meel, et kümme aastat pärast aastatuhande arengueesmärkide vastuvõtmist on tehtud palju edusamme seoses võitlusega äärmise vaesuse, nälja ja HIVi vastu, olgugi et need edusammud ei ole piisavad. Michael Cashmani raportis on tuvastatud olulisi punkte seoses aastatuhande arengueesmärkide saavutamise protsessiga ning lisaks sellele on raportis esitatud ka võimalusi, kuidas peatada arenguabiks eraldatud raha raiskamist, kasutades selleks keerulist, kuid tasakaalustatud kombinatsiooni õiguslikest ja rahalistest meetmetest ning turumehhanismidest.

Tahan ennekõike rõhutada, kui hea meel mul oli lugeda raportist soovitusi eraldada Euroopa Liidule vähemalt pool abist vähimarenenud maadele ning tuvastada nendes riikides kõige halvemas olukorras olevad rühmad, keskendudes eeskätt naiste, laste ja puuetega inimeste olukorrale. Samuti oli mul hea meel soovitusi üle kaasata nende haavatavate rühmade huvid paremini arengustrateegiasse. Need rühmad on paljudes regioonides kriitilises olukorras.

Nagu juba mainiti, saame selle aasta septembris toimival ÜRO kõrgetasemelisel kohtumisel loodetavasti üksikasjalikuma ülevaate olukorrast seoses arenguabiga. Michael Cashmani raport väljendab väga hästi struktureeritud seisukohta, mille aluseks on jätkusuutliku arengu filosoofia.

Leonidas Donskis, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Austatud juhataja! Loodan, et minu kolleeg Michael Cashman ja meie kolleegid suhtuvad mu märkustesse kui täiendustesse ja hinnanguavaldustesse, mitte kui parandustesse. Aastatuhande arengueesmärgid annavad meile ainulaadse vaate inimeste olukorrale 21. sajandi alguses. Seepärast on äärmiselt tähtis leida uus ja värske vaatenurk, mitte pakkuda 20. sajandi oma. Meie ajastu tõsiasi on, et mitte ükski areng ei toimu ilma turvalisuseta ja vastupidi. Seepärast üritasime pakkuda aastatuhande arengueesmärkidele palju tasakaalukat lahendust, pöörata rohkem tähelepanu sellistele piirkondadele nagu Kesk-Aasia, kus vaesus käib käsikäes turvalisuse puudumise, ebakindluse, ebastabiilsuse, laste sunnitöö ja isegi orjusega.

Lisaks autokraatlikele režiimidele Usbekistanis ja Türkmenistanis puhkes hiljuti etniline vägivald ka Kõrgõzstanis. Väga rasked olud koos ebastabiilsuse ja vägivaldaga võivad viia antud piirkonnas humanitaarkatastroofini. Kui vajame tõendeid selle kohta, et mitte ükski vastupidav ja jätkusuutlik areng ei ole võimalik ilma turvalisuseta, siis siin see on.

Lisaks sellele ei saa unustada äärmist vaesust sellistes Euroopa riikides nagu Moldova ja Albaania. Võtame näiteks mõned tõsised probleemid seoses tervishoiuga! Ukrainas ja Moldovas kannatab 10 000 inimesest 300 tuberkuloosi käes. Nimetatud riigid ei kuulu küll vähimarenenud maade kategooriasse, kuid kindlasti kuuluvad need arenevate riikide kategooriasse.

Kui aastatuhande arengueesmärgid ei võta arvesse kõige vähem stabiilseid ja kõige vähem turvalisi riike, siis ei saavuta me seal kunagi elujulist, sotsiaalset ja moraalselt korda. Seepärast on viimane aeg oma horisonti laiendada. Olgugi et Sahara-tagune Aafrika on meie jaoks oluline, ei saa me piirduda aastatuhande arengueesmärkides selle ainsa ja tuttava kontekstiga. Meie ees on uusi väljakutseid ja me peame nendele reageerima. Viimaks tahan veel öelda, et aastatuhande arengueesmärgid on lahutamatud vajadusest anda

vähimarenenud, arenevatele ja kõige vähem turvalistele riikidele võimu, et nad saaksid oma tuleviku enda kätte võtta.

Judith Sargentini, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (NL) Tere tulemast, arenguvolinik Andris Piebalgs! Täiskogu annab endast kõik, et järgmise viie aasta jooksul teile järgi jõuda ja seetõttu oleksin tahtnud näha teie kõrval ka kaubandusvolinikku Karel De Gucht. Aastatuhande arengueesmärgid ei toimu kindlasti ajakava kohaselt, kuid siiski panime nendele kõik oma allkirja ja andsime lubadusi. Lubasime muuta vaesuse ajalooks – ja ma mäletan seda hüüdlausest hästi, sest töötasin tol ajal arenguga tegelevates organisatsioonides. Ajalugu ei ole veel ümber kirjutatud.

Seda saab aga teha! Võime rääkida 0,7 protsendist oma sisemajanduse kogutoodangust abiks ja veel paljust enamastki. Võime rääkida uut liiki finantsabist, kuigi see muutub praeguse majanduskriisi ajal üha raskemaks. Tegelikult peaksime aga rääkima eri võimalustest, kuidas vabakaubanduse abil koos elada. Patsutame üksteisele seljale, sest oleme maailma suurimad arenguabi osutajad, aga tegelikult peaksime patsutama üksteisele seljale selle pärast, et oleme maailma suurim tarbijaturg.

Kui me harrastaksime vabakaubandust, ei oleks suurt osa sellest abist üldsegi vaja. Kuidagi paistab ikka veel lihtsam anda abi selle asemel, et lõpetada Aafrika väikepõllumajandustootjate löömine madalamate hindadega. Kui piirame rahvusvaheliste ettevõtete võimalusi maksude maksmisest kõrvale hoiduda, oleksid paljude Aafrika riikide riigikassad palju paremas olukorras. Kui vaatan meie lähenemist hääletusnimekirjadele seoses antud resolutsiooniga, koos kõikide lisade ja väljajätmistega, siis tekib küsimus, et mis sai meie suurest žestist? Mis sai signalist, et me saavutame aastatuhande arengueesmärgid tõepoolest viie aastaga?

Nirj Deva, *fraktsiooni ECR nimel.* – Austatud juhataja! Meie raportöör tegi suurepärase töö ning palus parlamendil toetada sajaprotsendiliselt raportit ja meie jõupingutusi ÜROs. Minu fraktsioon pakub meelsasti 99,9% toetust paari eriarvamusega.

Räägime kogu aeg aastatuhande arengueesmärkidest. Mis need on? Meil on kokku kaheksa aastatuhande arengueesmärki ja ma arvan, et oleksime neid veel rohkem vajanud. Kui meil oleks neid rohkem olnud, oleksime mõned eesmärgid kiiremini saavutanud. Üks tähtsamaid asju seoses vaesuse kaotamisega on luua sidusrühmad, anda inimestele omanditunne, et nad omavad vara või mõnda väikeettevõtet.

Parlamendiliikmed on reisinud teistesse riikidesse ja näinud arenevates riikides sõites oma õhukonditsioneeriga autode akendest välja vaadates tee ääres miljoneid aguleid ja sadu tuhandeid väikeettevõtteid – autotöökojad, poed, remonditöökojad, eri inimesed, kes teevad eri asju. Probleem seisneb selles, et mitte ükski nendest agulitest ja ettevõtetest ei ole registreeritud. Neil ei ole kapitaliväärtust. Kui tahame need varad ja ettevõtted rekaptaliseerida, annaksime arenevate riikide juhtide käsutusse üheksa triljoni dollari väärtuses kapitalivarasid. Jah, üheksa triljonit! See on rohkem, kui kogu võlg, mille pärast me Euroopas muretsenud oleme, ja rohkem kui New Yorgi, Londoni ja Tokio aktsiaturgude väärtus.

Me ei ole aga leidnud võimalust, kuidas nendest varadest ja ettevõtetest kasu saada. Need tegutsevad väljaspool õigussüsteemi. Kui oleksime selle saavutanud, oleksime vaesusele palju kiiremini lõpu teha saanud. Muudes maailmaosades on see toimunud.

Gabriele Zimmer, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (DE) Austaud juhataja! Olen väga tänulik Michael Cashmanile raporti esitamise eest, mida arengukomisjon väga toetas, kui me selle vastu võtsime. Loodan väga, et parlament suudab üheskoos vahetult enne nõukogu kohtumist selgeks teha, et meie jaoks on aastatuhande arengueesmärgid äärmiselt tähtsad.

Ootame liikmesriikidelt, et nad tunnistaksid oma kohustusi seoses aastatuhande arengueesmärkide rakendamise, eeskätt kohustusi, mis nad endale ise seoses arenguabist asjaomase osa maksimisega võtsid. Michael Cashman ütles õigesti, et Euroopa Liidu puudujääk on 20 miljardit eurot. Eesliinile tuleb tuua selge avaldus, et võitleme 2015. aastaks nende aastatuhande arengueesmärkide rakendamise nimel ja me ei luba, et seda lihtsalt edasi lükatakse õigustusega, et liikmesriigid ei suuda seda kriiside tõttu ikkagi saavutada, ning seepärast on meil igati õigus selle edasilükkamiseks. Sellele vaatamata ei jäta asjaolu, et üle miljardi inimese elab vaesuses ja näljas – ainult vaesuses elab juba 1,5 miljardit inimest –, ning tõendid sellest, et viimastel aastatel on vaesus tõusnud teatud maailma piirkondades, nagu näiteks Sahara-taguses piirkonnas, meile muud võimalust, kui nõuda selgesti, mida me seoses sellega tahame.

Seega palun kaasparlamendiliikmetel, eeskätt Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonist, et nad ei vähendaks enam oma muudatusettepanekutega raporti mõju. Kõne all olev raport sisaldab endas

tasakaalukat kombinatsiooni tegelikest nõudmistest, vajadustest ning survest, mida peame avaldama, ja me ei tohi sellest enam midagi eemaldada.

Ma oleksin paaris kohas veelgi kaugemale läinud. Oleksin esitanud ka spetsiifilisi nõudmisi, et me ei allkirjasta ega koosta ühtegi uut lepingut, mis ei aita kaasa aastatuhande arengueesmärkide rakendamisele. Minu arvates oleme jõudnud tagasi algusesse. Vajame ühtset poliitikat arengupoliitikas endas, kuid võitlus vaesuse ja madala arengutaseme vastu peab mängima tähtsat rolli ka kogu ELi poliitikas.

Gerard Batten, fraktsiooni EFD nimel. – Austatud juhataja! Kõik on nõus 2000. aastal sõnastatud aastatuhande arengueesmärkidega ning kõik on hämmingus, kuna neid eesmärke ei ole võimalik 2015. aastaks saavutada.

Lisaks täielikult ebareaalsetele ajakavale selle tohutu ülesande saavutamiseks on ebareaalne ka raha hulk, mis raporti kohaselt nüüd selle saavutamiseks kulutada tuleb.

Kust see raha tulema peaks? Suurem osa Euroopa riikidest – kaasa arvatud Ühendkuningriik – on pankroti äärel ja meid päästavad sellest olukorras vaid ranged kärped riiklikes kulutustes. Nendes oludes on just maailmamajanduse stimuleerimine õige viis vaesemate riikide jõukuse suurendamiseks ja nende arvukate sotsiaalsete hädade leevendamiseks.

Me ei tohi otsida uusi võimalusi, et maksustada neid ettevõtteid, mis veel kasumit teenivad, ja neid seeläbi ELi kontrolli alt välja ajada. Peame toimima hoopis järgmiselt: vähendada ELi kaubanduspiire ja proteksionistlikke meetmeid, mis piiravad kaubandust vaesemate rahvastega; kaotama üha kasvava määruste ja bürokraatia koorma, mis kõiki Euroopa ettevõtteid üha rohkem lammatab; kaotama Euroopa ühisvaluuta ja lubama sellistel riikidel nagu Portugal, Itaalia, Iirimaa, Kreeka ja Hispaania tagasi majandusreaalsusesse pöörduda.

Samuti peab Inglismaa loomulikult nii pea kui võimalik Euroopa Liidust välja astuma.

Santiago Fisas Aixela (PPE). – (ES) Austatud juhataja! Head kolleegid! Võitlus vaesusega ja teised aastatuhande arengueesmärgid peaksid olema meie ühiseks eesmärgiks. Mul on seepärast kahju, et mõned fraktsioonid töid esile teatud probleemid, mis sellise üksmeele saavutamise väga raskeks muuta võivad.

Need on moraalsed probleemid, nagu ettepanek kasutada abordi tegemist sündimuskontrolli meetodina, või majanduslikud probleemid, nagu maksu kehtestamine finantstehingutele. Minu arvates on sellist maksu väga raske rakendada, kontrollida ja koguda. Kui seda maksu igal pool ei rakendata, eriti peamistes finantsidega tegelevates riikides, siis viiakse tehingud üle riikidesse, kus neid makse ei rakendata.

Mul on väga kahju, et raport, milles on palju positiivseid punkte, ei saa just nende probleemide tõttu kõikide fraktsioonide ühehäälselt heakskiitu.

David-Maria Sassoli (S&D). – (IT) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik, head kolleegid! Täna raportööri Michael Cashmani tehtud töö eest ja selle eest, et ta meile New Yorgi tippkohtumise tähtsust meelde tuletas.

Euroopal on väga hea võimalus esineda rahvusvahelise arengupartnerina. Meie käsutuses olev teave on sellegipoolest murettekitav: 2009. aastal kannatas miljard inimest kroonilise nälja all ning majanduskriisi tõttu on see arv nüüdseks veelgi tõusnud. Sellele lisandub veel kliimamuutuse põhjustatud kahju, mis muudab jätkuvalt tõsisemaks probleeme, mida oleme kontrolli all hoida püüdnud.

Peame tunnustama, et 2000. aastal võetud eesmärgid olid kindlasti ambitsioonikad ja neid oleks suutnud saavutada ainult doonorriigid. Arvestades nende kohustustega arengumaade ees, on kurb näha, et mõned Euroopa riigid ei ole seni oma kokkulepitud kohustustest kinni pidanud. Pettumust valmistab näiteks asjaolu, et minu riik Itaalia panustab murettekitavalt vähe – ainult 0,16% SKTst.

Peame kehtestama kõikide riikide jaoks siduva kohustuse tõsta see summa 2015. aastaks 0,7%ni SKTst, nagu Euroopa Komisjon sätestas. Selle kohustuse täitmine peab olema kõikide riikide jaoks moraalseks ja poliitiliseks kohustuseks. Täna raportööri Michael Cashmani silmapaistvale tööle saab Euroopa Parlament mängida kesket rolli inimvääriskuse kaitsmise nimel.

Franziska Keller (Verts/ALE). – Austatud juhataja! Aastatuhande arengueesmärgid ei ole kindlasti mitte täiuslikud, aga need on suurepärased ja eripärased just seepärast, et need nõuavad mõõdukaid edusamme. Ja kuna need on mõõdetavad, siis on näha, et me ei ole näiteks õigel teel ning saame oma jõupingutusi tugevdada.

ELi institutsioonid – kaasa arvatud parlament – saavad nende eesmärkide saavutamiseks palju ära teha. Näiteks saame kasutada kalanduspoliitika reformi, et toetada tööstuslike kalandusettevõtete asemel hoopis arengumaade kalureid. Saame kasutada ühise põllumajanduspoliitika reformi, et keskenduda jätkusuutlikule põllumajandusele ja lõpetada kõikide otseste ja kaudsete eksporditoetuste maksmine. Võime lõpetada ka võltsimisvastase kaubanduslepingu (ACTA), mille puhul komisjon ei ole ikka veel tõestanud, et see ei takista juurdepääsu ravimitele ja tehnoloogiasirdele. Viimaks võime ka tunnistada, et emade tervise parandamine ei ole võimalik ilma naiste õigusteta.

Kõik need näited osutavad, et arengupoliitika on palju enam kui vaid väike valdkond. Arengupoliitika aspekte leidub kõikides meie parlamendikomisjonides ja peame sellest teadlikud olema. Ilma poliitikavaldkondade seostatusega ei jõua me mitte kuhugi – ja see ei ole mitte mingi suvaline seostatus vaid poliitikavaldkondade arengusidusus, nagu see on sätestatud Lissaboni lepingu artiklis 208. Sellega peame arvestama ka välisteenistuse kujundamisel.

Viimaks tahan teada, millised on komisjoni plaanid seoses aastatuhande arengueesmärkide järgsete kohustustega, millest me mingil hetkel samuti rääkima peame.

Elie Hoarau (GUE/NGL). – (FR) Austatud juhataja! Head kolleegid! Peame tunnistama, kui laiduväärt on asjaolu, et esialgsete aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks ette nähtud ajast on möödas juba kaks kolmandikku, aga eesmärkide saavutamisest oleme ikka veel nii kaugel. Vaatamata kriisile võiksime vähemalt nõuda kõikidelt arenenud maadelt, kaasa arvatud Euroopa Liidult, et need oma lubadustest, eriti vaesetele riikidele antud lubadustest, kinni peaksid ja annaksid 0,7% oma rahvamajanduse kogutulust arenguabiks.

Lisaks sellele on ELi ja Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide vahelise majanduspartnerluslepingu raames, mida ma parlamentaarse ühiskomisjoni liikmena tähelepanelikult jälgin, liiga suur osa rahast eraldatud aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks vajalikke programmide arvelt sihtotstarbeliselt kaubanduse jaoks. Minu arvates tuleb seda olukorda nimetatud kokkulepete raames parandada aastatuhande arengueesmärkide kasuks.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Kõigepealt tahan rõhutada, kui tähtis on minu arvates, et EL edendab New Yorgi läbivaatamiskonverentsil ambitsioonikat tegevuskava. EL peab võtma ka kiireimas korras vastu spetsiifilised uued meetmed, et saaksime pidada kinni kõikidest oma solidaarsuselubadustest, mis me maailma kõige ebasoodsamas olukorras olevatele rühmadele andsime.

Täna nõukogus vastu võetud järeldused on sellest vaatenurgast lähtudes samm õiges suunas, sest minu arvates peab Euroopa jääma vaesuse vastu võideldes eeslinile ja olema ka edaspidi usaldusväärne partner ülemaailmses arengupaktis, mille me koos aastatuhande arengueesmärkide vastuvõtmisega sõlmisime. Nagu te kõik teate, peame nende eesmärkide saavutamise nimel leidma nii uusi vahendeid arenguabi osutamiseks kui ka poliitilise tahte nende eesmärkide elluviimiseks.

Teisest küljest arvan aga, et nüüd on õige aeg mõelda sellele, et automaatselt inimõigustel põhineva lähenemise võiks integreerida kõikidesse aastatuhande arengueesmärkide saavutamise nimel vastuvõetavatesse meetmetesse. Inimõiguste austamine ja vastutust tugevdavate mehhanismide edendamine on äärmiselt tähtsad vaesuses elavate inimeste elutingimuste parandamiseks ja sellest tulenevalt ka aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks.

Tahan tuua esile ka Michael Cashmani raportis esinevad mõned probleemid. Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon ei saa kiita heaks ühepoolset Tobini maksu laadse maksu kehtestamist, nagu seda on lõikes 8 kirjeldatud, sest seda on väga raske viia vastavusse ülemaailmse tähtsusega avalike hüvede rahastamise ideega. Samuti on väga raske toetada vähimarenenud maade võlgade kustutamise ideed, mida mainitakse lõikes 13, sest hetkel toimuvad arutelud seoses sellega, et need riigid peavad võtma vastutuse seoses arenguprotsessiga ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamise enda kanda.

Viimaseks käsitletakse lõikes 42 küsimusi, mis on seotud meie individuaalse südametunnistusevabadusega. Minu arvates ei ole õige, et me sunnime liikmesriikidele peale seisukohta, mille nad seoses abordi tegemisega võtma peavad.

Norbert Neuser (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Head kolleegid! Aastatuhande arengueesmärkide saavutamine 2015. aastaks sõltub täielikult sellest, kui palju raha rikkad tööstusmaad nälja ja vaesusega võitlemiseks, laste ja emade suremuse vähendamiseks ning malaaria ja AIDSiga võitlemiseks annavad.

Meie järeldus on kainestav. Me ei saa oma lubadustest kinni pidada. Enne finantskriisi lubasid Euroopa rikkad tööstusriigid vaesimatele riikidele 2010. aastaks 50 miljardit USA dollarit, kuid seda on nüüdseks palju

vähem, ligikaudu 36 miljardit USA dollarit. Täitmata jääb isegi kokkulepitud kaheteistkümnest punktist koosnev tegevuskava, mille kohaselt rikkad riigid tahavad anda 0,7% oma rahvamajanduse kogutulust arenguabiks. Mõned riigid on teistele küll heaks eeskujuks, aga minu riik Saksamaa ei jäta head muljet. Peaksime võtma eeskju teistest riikidest, nagu Rootsi, Luksemburg, Belgia, Iirimaa, Ühendkuningriik ja Hispaania.

Enrique Guerrero Salom (S&D) – (ES) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Michael Cashman! 2000. aastal tuvastasime ja määratlesime eesmärgid, mis tuleb saavutada vaesuse, tõrjutuse ja ebavõrdsuse vastu võitlemiseks. Tegime siis aga midagi veel tähtsamat – andsime nimelt kindlad lubadused ja löime ülemaailmse edasiviiva jõu, mida on toetanud valitsused, valitsusevälised organisatsioonid ja arengumaad ise.

Sellest ajast peale oleme teinud edusamme, kuigi mitte piisavalt häid edusamme. Kriis sunnib meid nüüd aga hoopis vastassuunas liikuma. Paari minuti eest anti meile euroskeptiline ja enesekeskne seisukoht, et peame reaalsusse tagasi tulema. Ütleksin, et tänapäeval tähendab reaalsus võitlust ülemaailmse reaalsuse muutmise nimel. See tähendab, et peame seda raportit homme täiskogus toetama. Samuti peame toetama nõukogu, mis ütles oma tänase kohtumise teises järelduses, et 2000. aastal seatud eesmärgid on võimalik saavutada 2015. aastaks.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Tahan viidata ettepaneku lõikele 22, milles kutsutakse Euroopa Liitu üles lõpetama põllumajandustoodangu ekspordi subsideerimine ja „muud meie põllumajanduspoliitika kahjulikud aspektid”. Arvan, et seda laadi lähenemine on riskantne, sest Euroopa põllumajandus ei jää ilma sellise subsideerimiseta püsima, eriti tõsise majanduskriisi ja kontrollimatute hinnakõikumiste ajal.

Euroopa põllumajandustootjad kannatavad niigi tõsiselt toodete kvaliteedi ja loomade heaolu jaoks kehtestatud tingimuste tõttu, mis välistele konkurentidele nende ees eelise annab. Arvan, et igasugune ekspordi subsideerimise lõpetamine oleks viga, millel on tõsised tagajärjed, ning palun lugupeetud kolleegidel antud lõike vastu hääletada!

Mairead McGuinness (PPE). – Austatud juhataja! Täna raportööri Michael Cashmani raporti ja selle kireliku esitlemise eest!

Eriti tänulik olen talle lõigete 48, 49 ja 50 eest, mis käsitlevad toiduainetega kindlustatust. Tegelikult arvan ma, et tema selgitav märkus on palju tugevam kui raportis olevad lõiked ise, sest meil on Euroopa Liidus üks tõsine probleem. Me kulutame üha vähem oma arenguabi eelarvest seal, kus seda kõige enam vaja oleks – elatust andvale põllumajandusele ja talupidajatele. Arvan, mis on meie 2009. aasta jaanuari resolutsioonis seoses toiduainetega kindlustatusega, on järgmised: vähendasime põllumajanduse ja maaelu arengu jaoks ettenähtud arenguabi 17 protsendilt 1980. aastal vaid 3 protsendile 2006. aastal.

Ehk ütleb komisjon meile, millised meetmed on komisjonil kavas selle probleemi lahendamiseks – näen noogutust, mis minus lootust tekitab – ja ka selleks, et panna Aafrika riikide valitsused tunnistama, et inimesed on väljas maapiirkondades, kus nad saaksid tegelikult põllumajandusega tegeleda, kui neil selleks tööriistad oleksid.

Ma ei ole põhimõtteliselt nõus lõikega 22 ja te teate miks. Me ei tohi antud valdkonnas üksi tegutseda ja ekspordi subsideerimine ei ole probleemiks.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Austatud juhataja! Täna Michael Cashmani silmapaistva töö eest! Peame kõik seda raportit igati toetama ning andma liikmesriikidele mõista, et nad peavad täitma oma kohustusi seoses vaesuse vastu võitlemiseks vastu võetud aastatuhande arengueesmärkide rakendamisega.

Praeguse majanduskriisi keskel, mis – me ei tohi unustada – meile palju kahju teha võib, kuid mis ka arengumaid tõsiselt kahjustab, jäävad tihtipeale tarbimata just arengumaade tooted ning nendes riikides kasvab vaesus ja kasvavad kõik need näitajad, mille parandamiseks aastatuhande arengueesmärgid mõeldud on.

Samal ajal muudab meie enda põhjustatud kliimamuutus raskemaks juurdepääsu toidule, veele ja tervishoiuteenustele ning muudab halvemaks ka inimeste tervist. Vajame seetõttu täiendavaid vahendeid, et võidelda kliimamuutusega ja aidata nendel riikidel kliimamuutusega kohaneda.

Samas aga peame jääma truuks aastatuhande arengueesmärkidele. Sel põhjusel peavad need vahendid olema sõltumatud. Tervitan volinik Hedegaardi avaldust, et komisjon toetab seda üleskutset.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Head kolleegid! Raportööri Michael Cashmani palvele on raske vastu tulla. Ta kutsus fraktsioone üles oma erimeelsused kõrvale jätma ja tema raportit toetama vaatamata asjaolule, et raportis on mõned väga selgesti ideoloogilised elemendid.

Näiteks on lõikes 42, mis puudutab turvalise abordi ja vabatahtliku pereplaneerimise toetamist, vihjatud põhimõtetele, mida me ei jaga. Euroopa ei kutsu riike üles rahastama elu või vastutusvõimelist emadust ja vanemlikkust või toetama raseduse jätkamist. Kutsume aga riike üles rahastama vahendeid raseduse katkestamiseks rasestumisvastase vahendina või sündimuse kontrollimise ja rahvastiku planeerimise vahendina.

Seoses selle punktiga oleme alati teisel arvamusel. Oleme kategooriliselt vastu riiklikule eugeenikale, mis toetab surma ja ei toeta elu, mis toetab raseduse katkestamist, aga ei toeta neid, kes tahavad lõpetada rasedust sotsiaalmajanduslikult ebasoodsa olukorra tõttu.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Austatud juhataja! Täna raportööri suurepärase töö eest! Vahe-eesmärkide saavutamata jätmine peaks meile tõsiselt muret tekitama – ühest küljest teatud liikmesriikide soovimatuse tõttu ning teisest küljest ka kriisi põhjustatud objektiivsete majandusraskuste tõttu.

Teen märkuse ühe kindla punkti kohta, milleks on vahe-eesmärk 8, mis käsitleb arenenud maade abi arengumaadele. Sellele punktile on ka mitu kolleegi juba viidanud. Olgugi et vahe-eesmärk oli suurendada abi arengumaadele 0,56 protsendini maailmamajanduse kogutoodangust, oleme tänaseks saavutanud ülemaailmsel tasandil vaid 0,3%, mis on vaid pool meie eesmärgist. Euroopa tasandil oleme aga saavutanud vaid 0,4%. Sellele lisandub veel eetiline dilemma, et kas meie käsutuses olevad vahendid suunatakse ikka sinna, kus neid vaja on, ja neile, kes neid tõesti vajavad, mitte ei raisata korrumppeerunud tavadele ja valitsustele.

Lõpetuseks rõhutan, et peame leidma arengufilosoofia, majandusliku lähenemise antud olukorra jaoks, mitte lihtsalt leevendama vahetevahel arenenud maade süütunnet arengumaade ees.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Austatud juhataja! Aastatuhande arengueesmärgid on kahtlemata väga tähtsad, kui tahame kanda hoolt selle eest, et kõige vaesemad saavad oma riigis väarikat elu elada. Ükski inimene, kellel on oma riigis piisav alus elamajäämiseks, ei pea oma elu sisserändajaid üle piiri toimetavate isikute kätte usaldama. Tahan tuua esile ka võitlust tõsiste haiguste vastu, eriti haiguste vastu, mille all emad ja lapsed kannatavad. Seoses sellega peame ka ravimitööstusele nende kohustusi meelde tuletama ja tagama parema varustatuse geneeriliste ravimitega.

Teisest küljest, kui me osutame arenguabi, siis peaksime eeldama ka, et nad koostööd teevad. Ootan näiteks abisaajatelt koostööd seoses ebaseaduslike rändajate repatrieerimisega nende päritolumaale. Viimaks peame kandma hoolt ka selle eest, et raha kasutatakse jätkusuutlikult ja arusaadavalt. Maksumaksjate suure vaevaga teenitud raha ei tohi müstilisel viisil kaduda.

Üks on selge: meie liikmesriikide võime abi osutada on tõsise pinge all ja mida kiiremini me – ehk siis Euroopa Liit – taastuda suudame, seda varem saame osutada pikaajalist jätkusuutlikku abi.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Tahan tänada eriti Michael Cashmani. Arenguabi ja võitlus vaesusega ei tohi olla mingi laadi heategevuspoliitika, nagu piitsa ja prääniku põhimõtte kasutamine. Hoopis vastupidi: vajame usaldusväärseid, ennustatavaid ja jätkusuutlikke raamtingimusi, mis võimaldavad inimestel korralikes tingimustes elada ja töötada ning elatist teenida. Me ei tohiks vaadata vaid ebaisiklikke arve, vaid peame mõtlema mõjutatud inimestele ja nende saatusele. Me ei tohi raisata oma energiat vabanduste otsimisele, miks me ei saa või ei taha oma kohustusi täita. Peaksime kasutama oma energiat hoopis selleks, et pidada tõsiseid arutelusid siin esitatud arenguabi rahastamist puudutavate ettepanekute üle, nagu finantstehingumaks.

ISTUNGI JUHATAJA: Roberta ANGELILLI

asepresident

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Austatud juhataja! See oli paeluv arutelu. Tahan selgitada paari punkti, mis minu arvates selgitamist vajavad.

Aastatuhande arengueesmärgid tuleb ja saab saavutada – ma ütlen seda täie vastutustundega. See ei ole ainult minu seisukoht, vaid ka ÜRO seisukoht. See on arenenud ja areneva maailma seisukoht ning me peame selle saavutamisele keskenduma.

Väga tähtis on ka asjaolu, et täiskogu nõuab kinnipidamist lubadusest eraldada abiks 0,7% rahvamajanduse kogutulust. Ma tean, et iseseisvuse juurde kuulub ka see, et iga riik otsustab ise oma eelarve üle, aga kui parlament seda ei nõua, siis kes veel teeks seda nii kindlameelselt? Jah, me peame aru andma, aga ka parlamendil on antud küsimuses palju volitusi. Te ei tohi oma tugevust selles küsimuses alahinnata ja ma arvan, et on väga tähtis, et need eesmärgid saavutataks.

Arvan, et väga oluline on ka meie suhete tugevdamine Sahara-taguse Aafrikaga. Ma tean, et on olnud palju pettumusi, aga see töökoht on alles uus ja kui vaadata kõikidele keerulistele probleemidele koloniaalse mineviku, külma sõja aastate ja arenguga, siis arvan, et Sahara-tagune Aafrika vajab erilist hoolt ja tähelepanu.

Kaubandusküsimus vajab kindlasti lahendust ja selleks peaks olema vabakaubandus. Samas teame, et seni ei ole need ühepoolsed kaubandussuodustused aidanud nendel riikidel areneda. Need ei ole ka piirkondlikus kaubanduses eriti mahukad olnud ja meie praeguseks lähenemiseks on luua vabakaubanduse tingimused, investeerida kaubandusse ja seda eeskätt seoses piirkondliku kaubandusega. Minu arvates on see õige lähenemine ja me peame seda tugevdama. Teen selle nimel koostööd oma kaubandusvolinikuga, kes oli lühikest aega ka arenguvolinik ja suhtub nendesse küsimustesse väga tõsiselt.

Maksudest kõrvalehoidumine ja ebaseaduslikud finantsvood on tähtis küsimus, aga ma arvan, et osa vastutusest kuulub G20-le ja meile seoses tugeva ülemaailmse süsteemi loomisega, et maksudest kõrvalehoidumine ja ebaseaduslikud finantsvood võimatuks teha. Pöörame erilist tähelepanu ka oma vararegistri loomise toetamise projektidele, sest majanduskasv ei ole kindlasti võimalik ilma tugeva vararegistriga ja õigussüsteemideta, mis seda toetavad.

Mis maaelu ja toiduga kindlustatuse küsimusi puudutab, siis keskendub meie poliitika tõepoolest ka nendele küsimustele, kuid osa rahast toiduga kindlustatuse jaoks tuleb meie eelarvetoetusest, mistõttu statistilised andmed ei kajasta neid alati õigesti. Peame mõtlema, kuidas seda paremini kajastada, aga meie toiduainete rahastamisvahend ja selle loomiseks eraldatud raha näitab selgesti meie lubadusi.

Lõpetuseks teen märkuse Michael Cashmani üleskutse kohta, et raport vajab kõikide fraktsioonide toetust. Ma tean, et mõned küsimused tekitavad lahkavamat meelt, aga need ei tohiks olla parlamendile selle raporti toetamisel takistuseks. Vajame seda toetust, sest ühiskond vajab seda, ja kui parlament raportit ülekaalukalt toetab, aitab see kogukondadel, mis arengukoostöö poliitikast tõesti hoolivad, selles tegevuskavas edusamme teha ja suuremat edu saavutada.

Michael Cashman, raportöör. – Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Täna teid nende sõnade eest! Olen teiega igati nõus.

Arutelu oli väga huvitav. Tahaksin tänada variraportööre, kellega mulle väga koos töötada meeldis, Alf Svenssonit, Leonidas Donskist, Judith Sargentini, Gabriele Zimmerit ja kõiki teisi. Kahjuks ei tule mulle kõik nimed enam meelde – hakkas vist vanaks jääma. Vanaduse kohta ütlen nii palju, et ma ei taha jääda veel vanemaks ja näha rohkem kannatusi, nälga, vaesust ja kasvavat sünitavate naiste ja alla viieaastaste laste suremust. Ma tahan näha, et aastatuhande arengueesmärgid saavutatakse!

Neile, kes raporti elementide suhtes mõningaid kahtlusi väljendasid, ütlen ma, et me ei tohi öelda oma kodanikele, et me ei saavutanud üksmeelt ega suutnud hääletada raporti poolt seepärast, et selles oli elemente, mille poolt me hääletada ei saanud. Millise signaali saadaksime sellega vaesuses ja puuduses elavatele inimestele, kellel ei ole vett ega juurdepääsu tervishoiule, haridusele või võimalust võrdväärse elu elamiseks? Et mingil põhjusel oli Brüsselis peetud arutelu ühes raportis üksikasju, mille tõttu me ei saanud teha seda, mida suur osa maailma inimestest vajab?

Palun kõikidel kolleegidel hääletada homme selle raporti poolt! Ma ei soovi seda enda pärast, sest Michael Cashman läheb tagasi koju, kus tal tuleb kraanist vett, kus talle on tagatud tervishoid, kus teda armastatakse ja kus loodetavasti kantakse tema eest hoolt seni, kuni ta vanaks saab ja kõik unustab. Mõelge hoopis lapsele või naisele, kes sünnitusel sureb! Mõelge lapsele, kes sureb malaaria, kõhulahtisuse, tuberkuloosi, AIDSi või HIVi tõttu! Mõelge noorele naisele, kellele ei võimaldata hariduse omandamist, mis võimaldaks tal oma elu enda kätte võtta! Ärge mõelge meile siin, vaid neile seal kuskil!

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 15. juunil 2010.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Elisabeth Köstinger (PPE), kirjalikult. – (DE) Ülemaailmsete demograafiliste muutuste, kiire rahvastikukasvu ja kasvava ressursseidenappuse taustal peame võtma kasutusele kaugeleulatuvaid arengukoostöö meetmeid. Aastatuhande arengueesmärkides peavad olema kõige tähtsamad eesmärgid vaesuse ja nälja kaotamine, juurdepääs haritusele ja tervishoiu parandamine, näiteks haiguste vastu võideldes. Euroopa Liit peab kaubanduspoliitika ja rahvusvahelise koostöö raames kiireimas korras panustama arengukoostöösse. Peamiseks eesmärgiks peab olema autonoomia, iseseisvuse ja algatuste tegemise edendamine asjaomastes riikides. Väga oluline on kanda hoolt ka selle eest, et selle valdkonna rahalised meetmed annavad soovitud tulemuse ning saavutavad oma selgesti määratletud eesmärgid. Minu arvates on üks tähtsamaid jätkusuutliku ja ausatel eeskirjadel põhineva ringmajanduse mudeleid ökosotsiaalne turumajandus, mille aluseks on väikesemahuline mitmeotstarbeline põllumajandus. Aastatuhande arengueesmärgid peaksid seetõttu olema suunatud väikesemahulise põllumajandusmudeli edendamisele, mis on sõltumatu ja kriisikindel, milles on keskel kohal väiketalupidajad ja kus edendatakse selliste kogemuste arendamist, mis on kujunenud välja kohalikust kultuurist ja mille eesmärgiks on täita piirkondlikke vajadusi. Selline jätkusuutlik põllumajandus on vahend piirkondliku sõltumatuse kujundamiseks ja toiduga varustatuse garanteerimiseks, võttes samas arvesse ka keskkondlikke ja sotsiaalseid tegureid.

20. Konkurentsivõimeliseks kaubaveoks kasutatav Euroopa raudteevõrgustik (arutelu)

Juhataja. – Järgmiseks päevakorrapunktiks on transpordi- ja turismikomisjoni soovitus teisele lugemisele (A7-0162/2010) nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus konkurentsivõimeliseks kaubaveoks kasutatava Euroopa raudteevõrgustiku kohta (11069/5/2009 – C7-0043/2010 – 2008/0247(COD)) (Raportöör: Marian-Jean Marinescu).

Marian-Jean Marinescu, raportöör. – (RO) Kõne all oleva valdkonna olukorra parandamiseks ja sellele suurema lisaväärtuse andmiseks mõeldud õigusaktide koostamine on Euroopa Parlamendi ülesanne. Minu arvates täidab täna arutlemisel olev kompromiss neid tingimusi. Selle kompromissini jõuti pärast arvatuid arutelusid, mis kahjuks peeti aga vahetevahel asjaomasesse määrusesse kaasatud osapoolte avaldatud surve tõttu.

Nõukogu tegi positiivse panuse esitades lisa esimeste uute koridoridega. See algatus kiirendab määruse rakendamist, olgugi et minu arvates on liikmesriikide nõutud kolme ja viie aasta pikkused ajakavad mõnedel juhtudel liiga pikad.

Koridoride loomise aluseks on teatud kriteeriumid, millest kõige tähtsam on majanduslik tõhusus. Iga koridori hakkab haldama oma nõukogu ja juhatus. Nad kooskõlastavad investeeringute rakendamist, ajakava koostamist, terminalide arendamist ja määruste standardimist.

Ajakava koostatakse jätkuvalt direktiivist 2001/14/EÜ lähtudes. Läbilaskevõimsuse jaotamiseks juba heakskiidetud ajakavas luuakse üks kontaktpunkt. See on transpordiettevõtjate jaoks suur samm edasi nii läbipaistvuse kui ka tõhususe seisukohalt.

Kaubaveol ei ole eelisõigust. Reisijatevedu ei häirita. Hoopis vastupidi, tänu koridori tasandil tehtavatele kooskõlastamisotsustele võib see hoopis kasu tuua. Kui liiklus dereguleeritakse, rakenduvad koridori tasandil vastu võetud eeskirjad, et tavapärasest tööd saaks võimalikult kiiresti jätkata.

Arvan, et nõukogu nõusolek avada koridorid kõikidele asjaomastele kasusaajatele, on samuti üks kõne all oleva määrusega loodud suurimaid eeliseid. Võimalik on ka see, et liikmesriigid ei sekku tähtsatel põhjustel koridori loomisesse.

Head kolleegid! Vulkaanilisest tuhost alguse saanud kriis näitas, kui halvasti raudteeliiklus Euroopa tasandil kooskõlastatud on. Ettevõtjatele läks kaotsi tähtis võimalus, et tõestada, et raudteeliiklus saab pakkuda alternatiivi lennuliiklusele. Esimese raudteepaketi jõustamise etapp näitab tegelikult väga hästi, et sektoril puudub tõeline siseturg.

Kõne all olev määrus teeb olulise sammu raudteekaubaveo tõhususe tõstmise suunas. Oma raudteeinfrastruktuuri arendamise rahastamine jääb liikmesriikide enda korraldada. Olen kindel, et turu vajadused näitavad nende investeeringute tasuvust. Praeguse kriisi ajal, kui on vaja vähendada ka süsinikdioksiidi heitkoguseid, on selge, et raudteetransport on positiivne tegur, millega tuleb kindlasti arvestada.

Tahan siinkohal tänada variraportööre Bogusław Liberadzkit, Izaskun Bilbao Barandicat, Derk Jan Eppinki, Michael Cramerit, eesistujariiki Hispaanias ning eriti Jesús Izarzugazat ja transpordi- ja turismikomisjoni töötajaid. Täna ka Mathieu Groschi tema toetuse eest!

Viviane Reding, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja! Tahan kõigepealt tänada raportööri, sest Marian-Jean Marinescu ja tema variraportöörid on teinud väga positiivset ja tähtsat tööd. Oleme jõudnud teise lugemise lõppu ja komisjon tahab veel kord ning võimalikult tungival rõhutada, et antud teema, mille üle parlament otsustama peab, on poliitilisest ja tööstuslikust seisukohast ülimalt tähtis.

Praegusest halvast majandustsüklis hooilmata peaksime paar tähtsat asja kõrva taha panema: kuidas taas elavdada raudteetranspordi sektorit, sest raudteetransport on peamiselt rahvusvaheline ja sektoris edu saavutamiseks on vaieldamatuks teguriks kvaliteetse raudteeinfrastruktuuri olemasolu Euroopa tasandil. Seda tahavad kliendid. Kvaliteetne piiriülene raudteeinfrastruktuur on oluline tingimus paljude raudteetranspordi turu osade konkurentsivõime tagamiseks ja põhieelduseks, kui raudteesektor tahab teiste transpordimeetoditega konkureerida.

See selgitab ka, miks komisjon tegi 2008. aasta lõpus ettepaneku kaubaveekoridoridest koosneva konkurentsivõimeliseks kaubaveoks kasutatava Euroopa raudteevõrgustiku loomiseks. Need koridorid seovad Euroopa suuremaid tööstuspiirkondi, kust saab alguse kõige suurem kaubavoog, mis suundub edasi mööda peamisi riiklikke telgi. Täna arutlusel olev õigusakti ettepanek sisaldab otsustavaid elemente, mis soodustavad kvaliteetse raudteeinfrastruktuuri arendamist rahvusvahelisel tasandil. Nende hulka kuulub koostöö raudteeinfrastruktuuri ettevõtjate vahel, koridoridele eraldatud infrastruktuuri läbilaskevõimsuse töökindlus, hea raudteeinfrastruktuuri juhtimise ja kaubaterminalide juhtimise kooskõlastatus ning kõikidele ettevõtjatele koridorile mittediskrimineeriva juurdepääsu andmine.

Esimesel lugemisel jäi nõukogu seisukohas alles komisjoni esialgse ettepaneku aluspõhimõte, kuid mõned selle elemendid said lahendatud. Transpordi- ja turismikomisjon esitas teisel lugemisel uuesti mõned tähtsad elemendid, mis tugevdavad määrust ja taastavad komisjoni ettepaneku esialgse kuju. Komisjoni arvates on läbirääkimistel saavutatud kompromiss tasakaalustatud ja selles on võetud korrakohaselt arvesse komisjoni ettepaneku üldeesmärke. Oleme parlamendile tänulikud, et parlament suutis tugevdada universaalteenistuse tähtsust, mille nõukogu oma ühises seisukohas kõigest lihtsaks postkastiks vähendanud oli.

Ma tean, lugupeetud raportöör, et oli neid, kes tahtsid tagasi ühise seisukoha juurde minna. Palun teil ja parlamendil aga nendele katsetele vastu panna, sest need nõrgendaksid saavutatud kompromissi.

Raudtee-ettevõtjatele ja teistele taotlejatele, kes tahavad juurdepääsu koridoride infrastruktuurile, teeb universaalteenistus asjad praeguse keerulise menetlusega võrreldes oluliselt lihtsamaks, sest universaalteenistus saab teha otsuseid ise, ilma et sellel oleks vajadus pöörduda küsimustega üksikute infrastruktuuri ettevõtjate poole, kes haldavad ainult iga koridori riiklikke lõike. Loomulikult piirdub universaalteenistus määratletud või reserveeritud läbilaskevõimsusega, mis on siis läbilaskevõimsus, mille infrastruktuuri-ettevõtjad ise juba kaubarongidele eraldanud on. Koridoride haldajatel on ka eri võimalusi seoses universaalteenistuse asutamisega.

Rõhutan, et universaalteenistus on ühine organ, mille asutab või määrab iga koridori juhatus. Universaalteenistus täidab kooskõlastamisvahendi ülesannet. See võib olla tehniline organ koridoride haldamise struktuuris või üks asjaomastest infrastruktuuri ettevõtjatest või juba Rail Net Europe raames asutatud olemasolev organ. Seega ei ole tegemist riigiülese organiga, vaid vahendiga, mis kiirendab ja lihtsustab läbipaistvalt ja mittediskrimineerivalt rongiliinide jaotamise protsessi.

Infrastruktuuri ettevõtjate kohustuseks on läbilaskevõimsuse eelnev määratlemine. Universaalteenistus lihtsalt müüb raudteeliine taotlejatele, lähtudes infrastruktuuri ettevõtjate otsustest eelnevalt määratletud läbilaskevõimsuse kohta. Mõned ütlesid, et selle määrusega tahab komisjon panna kaubarongid tähtsuse järjekorras reisirongidest ette, mis ohustaks reisijate transpordi teenuste pakkumise tõhusust, seda eeskätt piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Olen teiega aus: see on kohatu, see ei ole ettepaneku õige tõlgendamine ja ei vasta üldsegi mitte tekstile, mida igaüks lõigetest 14 ja 15 lugeda võib. Komisjon ei otsustaks kunagi eelistuste eeskirjade kehtestamise üle Brüsselis. Tänapäeval diskrimineeritakse kaubaliiklust süstemaatiliselt, sest reisijate liiklusele on isegi häirete korral alati eelisõigus.

Tekstis on öeldud, et infrastruktuuri ettevõtted vastutavad ise läbipaistvate, kooskõlaliste, mittediskrimineerivate eeskirjade määratlemise eest mõlema raudteeliikluse liigi jaoks, et õigeaegselt liiguvad kaubarongid ei peaks häirete korral süstemaatiliselt ootama. Minu arvates on see väga hea kompromiss ja kui lugupeetud parlamendiliikmed selle vastu võtavad ning seda nõuetekohaselt rakendatakse, siis on

komisjon veendunud, et see aitab kaasa raudteekaubaveo taaselvdamisele ja aitab Euroopa majandusel kriisi möödudes uuesti alustada.

Mathieu Grosch, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Mul on kahju, et komisjoni seisukohta ja siin istungisaalis tehtud selgitust ei ole ajakirjanduses kajastatud nii hästi kui seda, mida teatud ettevõtjad siin kõne all oleva määruse kohta öelnud on.

Tabasite täna naelapea pihta: integreeritud raudteevõrgustiku loomine kaubavedude jaoks on vähemalt meie arvates igati vajalik ja ülimalt tähtis. Ettevõtjate jaoks tähendab see lõpuks siiski, et nad peavad tegema midagi, millega nad, nagu kogemused näidanud on, tavaliselt eriti tegeleda ei taha, ehk siis tegema lihtsalt koostööd teiste riikidega.

Rääkisime hiljuti liberaliseerimisest. Oleme koos liikmesriikidega liberaliseerimise poolt, aga 21 liikmesriiki ei tee seoses raudteetranspordiga mitte midagi.

Nüüd käib jutt kaubaveost. Sellise määruse koostamine ei oleks üldjuhul vajalik, aga me tahame muuta kaubavedu tõhusamaks. Eri uuringud on näidanud, et peame suunama rohkem liiklust maanteedelt raudteele ja iga algatuse puhul, mille eesmärgiks on käsitleda raudteetransporti üleeuroopalisel tasandil, on alati üks või teine ettevõtja või riik, kes ütleb: ei, me saame ise paremini hakkama ning te peate meie eeskirjadest lähtuma.

Täna raportööri ja variraportööri koos komisjoni ja nõukoguga tehtud töö eest! Me oleme sellise koostöö poolt. Tahame rõhutada, et reisijatevedu on endiselt esmatähtis, nagu see juba 2001. aastal sätestati. Tahame kohe algusest peale läbipaistvaid eeskirju, et vältida kriitilistes olukordades umbropsu otsustamist. Kõige selle eesmärgiks on anda reisijateveost kasuajajatele ja riiklikele infrastruktuuriettevõtjatele osalemiseks vajalik julgus. Aga ei, nemad ei taha seda! Miks see nii on? See on nii seepärast, et selle direktiiviga kaasneb uus rõhuasetus, mis kaotab teatud monopolid, kaasa arvatud teatud riiklikud monopolid.

Tuleviku raudteesüsteem ei saa nii toimida. Loodan seetõttu, et homme hääletatakse suure hääleteenamusega meie ühise kompromissi poolt ja et need 40 allkirja, mis suuremalt jaolt minu fraktsioonist tulevad, ei võida enamuse poolehoidu. Täna teid igal juhul tehtud töö eest!

Bogusław Liberadzki, *fraktsiooni S&D nimel.* – (PL) Austatud juhataja! Oleme teinud peaaegu aasta otsa ja kahe eesistumise ajal tööd selle raudteetranspordi ilmet täielikult muutva määruse eelnõu koostamise nimel. Õnneks toimus see töö Marian-Jean Marinescu suurepärase juhtimise all.

Tahan rõhutada kahte tähtsat punkti. Esiteks tahame, et raudteekaubavedu oleks konkurentsivõimeline. Teiseks tahame, et määrus annaks sellele täit lisaväärtust. Minu fraktsioon näeb lisaväärtuse loomise võimalusena asjaolu, et hakkame looma Euroopa raudteeala struktuuri, midagi Euroopa ühise raudteeturu taolist, et saaksime minna riiklikelt raudteesüsteemidelt üle Euroopa süsteemile.

Meid veensid määrust toetama järgmised sätted ja lahendused. Esiteks kliendi jaoks mugava universaalteenistuse põhimõte. Teiseks asjaolu, et tahame avada üheksa koridori tervet kontinenti katvas süsteemis ning esimest korda on võimalik ületada riigipiirid kõikide asjast huvitatud riikide osalemisel. Kolmandaks asjaolu, et see on hea võimalus koostalitlusvõime suurendamiseks, sest halb koostalitlusvõime ongi meie raudteede halva käekäigu põhjuseks. Neljandaks lõime tingimused, milles saame viie aasta pärast määratleda strateegilised investeerimisvajadused. Viimaks on olemas ka ajakava, mis tähendab, et projekti ei lükata lõpmatuseni edasi, ja samuti on olemas institutsionaalselt ühtlustatud meetod iga transpordikoridori haldamiseks.

Need on punktid, mis veensid meid kõne all olevat määrust toetama ja mis võivad paljutõotavaks kujuneda, kui Mathieu Groschi pessimistlik stsenaarium aset ei leia, teiste sõnadega siis, kui raudtee-ettevõtjad tahavad olla ettevõtjad ja sektor.

Izaskun Bilbao Barandica, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (ES) Austatud juhataja! Loodan siiralt, et kõne all olev direktiiv muudab raudteekaubaveo lõplikult reaalseks alternatiiviks maanteetranspordile.

Peame saavutama selle eesmärgi energiatõhususe ja keskkonna huvides, aga ka seepärast, et tõeliselt üleeuroopaliste raudteekoridoride loomine suurendab paindlikkust, tõhusust, kokkusobivust ja võimalusi eeskätt kaupade liikumise jaoks ning ka logistika jaoks üldiselt. Need on mõlemad põhitegurid tõelise Euroopa majanduse konkurentsivõime tagamisel.

Täna vastu võetavate otsuste taga on arvutuid tunde rasket tööd, mille käigus täiendati esialgset eelnõud. Väga õige on kehtestada määrad seoses vajalike omadustega, et raudteelõigu saaks nimetada Euroopa koridoriks, sest see aitab riiklikel ja piirkondlikel ametitel omavahel plaanida, kooskõlastada ja üksteist mõista.

On ka tähtis, et kavandamisse kaasatakse institutsioonid kõikidelt tasanditelt, sest see on palju tõhusam investeeringute optimeerimise jaoks ja kujutab endast ka hästi välja paistvat viisi Euroopa integreerimiseks ja ülesehitamiseks ning sisestamiseks kõikidele tunnet, et nad mängivad Euroopa projektides oma osa.

Vastupidi sellele, mida oleme viimastel päevadel kuulnud ja lugenud, tahan öelda, et igale koridorile universaalteenistuse kui haldusvahendi andmine on samuti edusamm. Poliitilisest vaatenurgast on see kõige tõhusam ja tasakaalustatum lahendus. See on rohkem kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega ja sobib kokku Euroopa projekti ideega. Universaalteenistus saab teha ise otsuseid, mis lihtsustab praeguseid protsesse ning on raudteeliinide jaotamiseks läbipaistev ja mittediskrimineeriv meetod.

Juhatajatel on ka eri võimalused universaalteenistuse loomiseks. Tahan rõhutada, et nagu volinik Reding juba ütles, ei anna määrus kaubaveole eelisõigust reisijateveo ees. Ka seda öeldi juba ning lõikeid 14 ja 15 ei saa sel viisil tõlgendada.

Viimaks tahan tänada kõiki fraktsioone selle eest, et raudteeprojekti lisati minu riigi jaoks väga tähtis lõige seoses raudteevõrguga „Y Vasca”. See on Baski majanduse jaoks väga tähtis küsimus, sest antud juhul on tegemist ekspordil põhineva majandusega ning see parandab kindlasti meie väljavaateid ja võimalusi seoses meie kaubasadamate arendamisega, mis hakkavad tulevikus mängima tähtsat rolli ELi meremagistraalide strateegia põhielementidena.

Viimaks loodan ka, et suudame parandada läbipaistvust ja parlamendi rolli integreerimist tulevases projektis, sest praeguses arutelus on seisukoha saavutamine mõnevõrra keeruline olnud.

Michael Cramer, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud juhataja! Head kolleegid! Tahan kõigepealt tänada raportööri ja variraportööre.

Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon ei taha kaubaveole eelisõigust anda. Tahame võimalikult palju paindlikkust, et kasutada saadaval olevat läbilaskevõimsust tõhusalt kõikide raudteetranspordi liikide jaoks. Sellegipoolest tahame universaalteenistust, mis oleks klientide kontaktpunkt.

Nüüd on aga plaanis anda universaalteenistusele õigus otsustada rongiliinide üle. See on katastroof riikidele, kus kasutatakse palju raudteevõrkusid või eri transpordiliike. Minu meelest on praegune sõnastus ikka veel liiga mõistetamatu. Konsulterisin seepärast kvalifitseeritud juristide ja majandusteadlastega, kuid isegi nemad ei saanud mind aidata. Igal juhul ei kavatse me sellist vastuolulist keelelist koletust toetada.

Olgugi et rahalisi vahendeid vähendati peaaegu kaks kolmandikku, 20 miljardilt eurolt 8 miljardile eurole, suurendati koridoride arvu kuuelt üheksale. See on ju täielik reaalsuse eiramine! Näiteks on neli probleemi koridoriga 3 – Stockholm-Malmö-Kopenhaagen-Hamburg-Innsbruck-Verona-Napoli-Palermo. Hamburgis on kitsaskoht, Fehmarni Belti püsiühenduse üle on otsustatud, kahte Šveitsis valminud Alpitunnelit ignoreeritakse ja Messina väina ületavast sillast peaks saama Euroopa projekt. Kõige soodsam, lühem ja kiirem alternatiiv on ühendus Kopenhaagenist Rostocki kaudu Nürnbergi ja uue Alpitunneli kaudu Napolis. Tahame alternatiivse transpordipoliitikaga peatada kliimamuutuse. Mõttetud suuremõõtmelised projektid ja reaalsuse tunnistamisest keeldumine on ainult raha raiskamine. Sel põhjusel oleme raporti vastu.

Anna Rosbach, *fraktsiooni EFD nimel.* – (DA) Austatud juhataja! Ma olen tugev raudteekaubaveo toetaja. Praegune Euroopa raudteevõrk vajab täiustamist ja kooskõlastamist, kui arvestada nii tiheda liiklusega teedevõrgus kui ka keskkondlike probleemidega. Paljud ELi liikmesriigid ei ole juba aastaid suutnud hooldada oma raudteevõrku, mis on olnud maanteekaubaliikluse jaoks soodne. Nüüd maksame selle eest kallist hinda. On viimane aeg anda rongiliiklusele rohkem poliitilist kaalu. Vajame tegutsemist ja uut üldist visiooni Euroopa raudteetranspordile.

Aga – ja aga on siinkohal olemas – raudtee ei ole mingi maagiline või probleemideta lahendus. Raudteel on oma Ahilleuse kand. Kaup tuleb viia tootmiskohast raudteejaama veoautoga ning seejärel transporditakse see rongiga lõpptarbijaja jaoks lähimasse raudteejaama. Seal transporditakse see viimaks uuesti veoautoga sihtkohta. See teeb toote automaatselt palju kallimaks, pikendab transpordiaega ja suurendab halduskoormust. Kui me ei paiguta just kogu oma tööstustootmist ümber mõne raudteeliini lähedusse, jäävad need puudused alles.

Peame vaatama üksikute liikmesriikide olukorda ja seda, kuidas seda parandada ja kooskõlastada. Peame mõtlema sellele, kuidas koostööd teha, mitte liikmesriikidele ülevalt poolt mingit liiki ühtlustamist peale sundima. Meie liikmesriigid ja meie raudteesüsteemid on väga erinevad ja peame sellega arvestama ning kasutama seda lähtepunktina.

Michel Dantin (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Tahan kõigepealt õnnitleda raportööri suurepärase töö eest! Tekst on kahe lugemise vahel kenasti edenunud ja paistab arenevat õiges suunas. Olen viimase aasta jooksul pärast arutelude alustamist sellel teemal märganud, et avalikkus – vähemalt minu piirkonnas – on tõesti nõutu nähes, kui vähe on tänapäeval raudtee-ettevõtjate vahel kooskõlastamist.

Kuidas saame siin täiskogus nõuda õigusjärgselt rohkem ambitsioonikust seoses keskkonnaga? Kas peaksime lihtsalt väljendama oma kahestust, et Kopenhaagenis täielikku edu ei saavutatud, kui me ei suuda Euroopas samas kanda kaubavedu üle raudteele, kas siis ainult raudteetransporti või mitmeliigilist transporti kasutades?

Mõned mitmeliigilise transporti sektorid on arenenud ja vedajad on kohanemiseks aega vajanud, kuid nad on õppinud selle süsteemi täiendavat iseloomu hindama ning tõestanud, et see toimib. Me ei saa täna arutelu pidada, kui sellest midagi välja ei tule. Meil on kohustus kiiresti tegutseda.

Jah, tõepoolest, kui tekst kõrvale jätta, siis võib tekkida siin ja seal probleeme infrastruktuuriga. Juhiksin lugupeetud voliniku tähelepanu eeskätt piiriüleste raudteelõikude küsimusele. Tihtipeale ei kuulu need kellegi vastutuse alla, aga me vajame neid sellegipoolest oma Euroopa projekti edukaks lõpetamiseks.

Olen ka kuulnud, et mõned fraktsioonid ja eeskätt sotsiaalpartnerid on mures, et nad kaotavad osa volitustest. Olen aga kindel, et kõne all oleva projekti edukus annab meile hea võimaluse teha rohkem tööd ning ka rohkem koostööd. Minu arvates on antud juhul tegemist valdkonnaga, milles Euroopa saab meie kodanikele oma praktilist külge näidata. Seda on meil kindlasti vaja.

Saïd El Khadraoui (S&D). – (NL) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Head kolleegid! Ka mina täna raportööri ja variraportööri selle suurepärase töö eest! Minu arvates on saavutatud tulemus väga tähtis ja võime selle üle uhked olla. Viimase 20 aasta jooksul on raudteetransport peaaegu süsteemselt oma turuosa maanteetranspordile kaotanud ja kannatanud tõsiselt ka majanduskriisi tõttu. Vajame seetõttu meetmeid raudteetranspordi tagant aitamiseks.

Loomulikult on praegune määrus vaid üks vahend raudteekaubaveo konkurentsivõime tõstmiseks. Vaja on ka tervet hulka muid meetmeid, näiteks seoses tehnilise koostalitlusvõime ja infrastruktuuri rahastamisega. Teised vajalikud meetmed on turu toimimise optimeerimine ja ühendvedude edendamine. On aga selge, et rahvusvaheliste kaubaveokoridoride arendamine, mis lihtsustaks kaubarongide liikumist läbi Euroopa, on tähtis samm õiges suunas.

Universaalteenistuse süsteem, mille vastu mõned kolleegid on, teeks tegelikult koridoride kasutamise tarbijate jaoks lihtsamaks ja palju läbipaistvamaks. Sellega ei dubleerita seda, mida riiklikud infrastruktuuriettevõtjad juba teevad. Hoopis vastupidi, sellega toetatakse nende tööd ning tagatakse parem kooskõlastamine.

Olen nõus ka nende kolleegidega, kes rõhutasid, et kõne all olev määrus ei tohi reisironge halvemasse olukorda panna. Sellele vaatamata tuleb kehtestada selged tähtsuse järjekorra kriteeriumid kauba- ja reisirajateveo korralduse optimeerimiseks.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Oleme täiesti nõus, et vajame siseturgu ka raudteekaubaveo sektoris. See on väga tähtis. See on juba pikka aega paberil olemas olnud, aga kahjuks ei rakendata seda veel praktikas.

Kui meil on veel mõningaid lahkarvamusi, siis seepärast, et eri liikmesriikides on seoses raudreevõrgu toimimise või mittetoimimisega erinevaid kogemusi.

Minu tulen Saksamaalt, kus oleks väga halb, kui kaubavedu muutuks tähtsuse järjekorras reisirajateveost tähtsamaks. See avaldaks ühistranspordile väga negatiivset mõju. Samas mõistame, et vajame Euroopas pidevat süsteemi. See on midagi, mida tahame ja vajame. Jääb vaid küsimus, kuidas seda rakendatakse, kui palju koridore süsteemi tuleb ja loomulikult, kes kehtestab nüüd universaalteenistuse eeskirjad ja kes jaotab rongiliine. Seoses sellega ollakse täiesti eri arvamustel. Mõned arvavad, et looksime paralleelse süsteemi, kui iga koridori jaoks oleks oma universaalteenistus, mitte toimivad riiklikud universaalteenistused, mis tuleks ehk lisada. See on ainus punkt, milles me eriarvamusel oleme. Üldiselt oleme aga nõus, et Euroopa vajab kaubavedu.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Euroopa Parlamendi ja nõukogu konkurentsivõimeliseks kaubaveoks kasutatavat raudteevõrgustikku puudutava määruse põhjalik läbivaatamine näitab, kui raske oli saavutada üksmeelt seoses sellise keerulise ja poliitilise teemaga. Kahjuks on määruks ikka veel sätteid, mis minu arvates nii raudteetranspordi konkurentsi kui ka raudteeinfrastruktuuri ettevõtjate ettevõtliku sõltumatuse kontekstis vaidlust tekitavad. Peangi silmas just neid sätteid ja peamiselt uut lõiget 12, mis annavad universaalteenistusele õiguse määrata iga koridori jaoks infrastruktuuri läbilaskevõimsus, millega rikuti infrastruktuuri ettevõtja sellekohast ainuõigust ja sõltumatust.

Minu arvates on samuti vaidlust tekitav lõikes 3 tehtud ettepanek, et muude taotluste korral peab ettevõtja teavitama talle määratud universaalteenistust, mis annab siis omakorda vastuse taotlejale. Võimalikust keeldumisest teavitamine universaalteenistuse vahendusel suurendab kahtlemata bürokraatiakoormat, viivitab raudteeliini määramise protsessi ning vähendab samas ka võimalusi paindlikuks reageerimiseks ettevõtjate muutuvatele vajadustele. Loomulikult vähendab see raudteetranspordi konkurentsivõimet.

Samuti on väga kaheldava väärtusega lõike 4 sätteid, mis kujutavad endast kaubandusliku teabe konfidentsiaalsuse põhimõtte rikkumist. Selle asemel et tagada läbipaistvus universaalteenistuste toimimises, võib sellest saada vahend võitluseks konkurentidega ebaausaid tavaid kasutades.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Saabusime just hiljuti Zaragozas toimunud üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) päevadelt. Konverentsil kinnitasid komisjon, parlament, eesistujariik Hispaania ja ELi transpordiministrid oma diagnoosi, et raudteekaubaveo osakaal on tõsiselt langemas isegi riikides, mis alles mõnda aega tagasi antud valdkonnas juhtival kohal olid, näiteks Saksamaal.

Samas lepiti aga kokku ka lahenduse osas: raudteetranspordi taaselustamiseks on vaja šokiteraapiat, esiteks selleks, et täita oma Kyoto kohustusi seoses heitkoguste vähendamise, ning samuti selleks, et võtta kasutusele alternatiivse üha tihedamaks muutuvale maanteeliiklusele, enne selle täielikku kokkuvarisemist.

Seega on kiireimas korras vaja suurendada raudteekaubaveo osakaalu, kuid seda tuleb teha Euroopa ja piiriülesel tasandil ning samas ka tulevikule mõeldes. See hõlmab 900-meetriseid või isegi pikemaid ronge, mis sõidavad pidevates või eelistustega koridorides, kus on tagatud täielik turvalisus vastavalt Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemile.

Seepärast ongi antud teema nii tähtis. Tahan seetõttu õnnitleda Marian-Jean Marinescut ja kõiki teisi, kes osalesid seoses nende kohustustega läbirääkimisel, olgugi et need kohustused on veel esialgsed ja võimalik on lisada veel teisi koridore. Eriti tänulik olen kinnituse üle, et üleeuroopaliste võrkude läbivaatamisega on juba plaanitud tugev sünergia. Tahan seepärast väljendada oma tänu ja tunnustust seoses kaubakoridori 16 kaasamisega, kui see ükskord valmib, ning lisaks meresadamatele ka kuivdokkide või sisemaa sadamate tähtsuse tõstmisega.

Nagu juba öeldi, on seni tõusnud reisijateveo tähtsus raudteekaubaveo arvelt, ja ma arvan, et parim näide sellest tuleb minu oma riigist. Seega ei tarvitse muretseda, ei ole mingit ohtu, et reisijad hakkavad oma õigusi kaubaveo arvelt kaotama.

Seoses liinide eraldamisega universaalteenistusele ei tohiks minu auväärt sakslastest kaasparlamendiliikmed muret tunda, sest otsuste tegemise õigus jääb riiklikele ettevõtjatele. *Deutsche Bahn* on kaitstud.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Austatud juhataja! Minu arvates avaldab määrus seoses konkurentsivõimeliseks kaubaveoks kasutatava Euroopa raudteevõrgustiku loomisega negatiivset mõju kogu Euroopa raudteetranspordile. Euroopa võrkude haldamise voolujoonestamine toore jõuga ei lahenda olemasolevaid probleeme. Hoopis vastupidi, vastutuste tsentraliseerimine ja laialijaotamine tekitab uusi probleeme. Kui kaubaronge eelistatakse, siis paneb see reisijateveo, mida me keskkondlikel põhjustel edendada tahame, veelgi halvemasse konkurentsiolekorda.

EL ei saa nõuda keskkonnasõbralikku käitumist ja muuta järelevalve teostamist biokütuseid käsitlevate määruste kehtestamisega veelgi kallimaks ning seejärel erastamismäärustega teised liinid raudteevõrgust eraldada ja nõuda, et suurteil liinidel peavad olema kaubaveokoridorid reisijateveo arvelt. Eeskätt tiptundidel on siinkohal vaja tundlikumat lähenemist, et reisijad kannatama ei peaks.

Pädevuste ülekandmine riiklikelt infrastruktuuri ettevõtjatelt universaalteenistusele jaotab vastutused, mis suurendab omakorda bürokraatlikku masinavärki. On selge, et plaan on riiklike ettevõtjaid nõrgemaks muutes asendada nad Euroopa oma infrastruktuuri ettevõtjatega, mis ei ole ei arukas ega ka sobilik. Määrustes sätestatud eeskirjad toovad varem esitatud raudteeliinide taotluste tõttu lisaks pädevuste kaotamisele kaasa ka läbilaskevõimsuse kaotamise. Seepärast tuleks välja pakutud kompromiss minu arvates tagasi lükata.

Axel Voss (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Tahan rõhutada, et põhimõtteliselt on ju väga tore, et tegutseme siseturul ja et me sellesse ka raudteetranspordi ja kaubaveo kaasame ning koostööd edendame. Tahan aga juhtida tähelepanu sellele, et liikmesriikides on kasutusel eri süsteemid ja raudteevõrgud. Seetõttu on see tiheda asustusega piirkondades alati palju keerulisem. Meil ei ole eraldi süsteeme ning seetõttu annab universaalteenistus *de facto* mingit laadi eelisõiguse kaubaveole ja isegi uute raudteede ehitamisega avaldab selline keskne asutus vastavat mõju ka reisijateveole. Ka antud juhul võib näha mingil viisil kaubaveo eelistamist, isegi kui seda ei ole selgesõnaliselt öeldud. Peame siiski kandma hoolt selle eest, et reisijatevedu jääb tiheda asustusega piirkondades atraktiivseks võimaluseks.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Viimastel aastatel on komisjon keskendunud kolmele peamisele raudteetranspordi arendamise suunale: konkurentsi avamine, riiklike raudteevõrkude koostalitlusvõime ning ohutuse parandamine ja raudteetranspordi infrastruktuuri arendamine. Raudteekaubavedu Euroopa Liidus moodustab aga vaid 18% kogu liidusisese kaubaveost.

Raudteekaubaveo tõhususe tõstmiseks võrreldes muude transpordivõimalustega peab Euroopa Liit panema paika ja garanteerima kaubaveokoridoride parima võimaliku toimimise. Kaubaveokoridoride loomisel tuleb tagada nende sisemine pidevus, kindlustades vajalikud ühendused eri olemasolevate raudteeinfrastruktuuride vahel ja andes kaubaveokoridorile kogu liini ulatuses vajaliku läbilaskevõimsuse.

Sellise koridori loomine peab tagama paremad ühendused naaberriikide raudteeinfrastruktuuriga. Minu arvates on äärmiselt oluline, et kaubaveokoridoris tegutsevad raudteeinfrastruktuuri ettevõtjad kasutaksid koostalitlusvõimelisi IT-rakendusi, et hallata rahvusvaheliste rongiliinide taotlusi ja rahvusvahelise rongiliikluse toimimist koridoris.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Esmalt ütlen, et Euroopa Liit teeb väga palju head tööd. Alles möödunud nädalal saavutati Euroopa Kohtus edukas tulemus seoses rändlustasudega. Arvan, et volinik Reding mängis seoses sellega väga tähtsat rolli ja ma õnnitlen teda!

Meremagistraalid on teine näide, mida kolleegid mainisid, ja nüüd arutame väga tähtsat raudteekaubaveo teemat. Arvan, et Marian-Jean Marinescu rõhuasetus on väga tähtis. Kuigi raudteekaubaveo osakaal on aastate jooksul vähenenud, on nüüd ka kliima muutunud. Globaalse soojenemise ja vulkaanituha tõttu on inimesed rohkem valmis rongiga reisima või kaupa rongiga saatma. Ma tean, et probleeme on, aga me võidame väga palju tänu väiksematele kuludele ja reostuse vähenemisele ning harvematele ummikutele ja avariidele maanteedel. Kui lubate väikest sõnamängu, siis olete õigel teel – raudteel. Jätkake samas vaimus ja olge sellega sama edukad kui rändlustasude puhul!

Werner Kuhn (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Soovin samuti rõhutada, et mis jätkuvasse raudteeturu liberaliseerimisse ja avamisse puutub, siis kujutavad kiirveoseid puudutavad õigusaktid sammu õiges suunas, et tagada Euroopa raudteevõrkude konkurentsivõime.

Kui tahame, et kiirveoseid puudutavad õigusaktid vastu võetakse, peame loomulikult arvestama asjaoluga, et Euroopas on riike, nagu Saksamaa, mis peavad väga palju rongiliiklust ümber korraldama. Mitu sõnavõtjat mainis juba, et Saksamaal lähevad need koridorid otse läbi suurte linnastute. Komisjon pani siin esmatähtsuse kiirveostele ettenähtud koridoridele ning integreeritud süsteem, mis korraldab täpset kohalikku reisirongiliiklust, kuid võimaldab ka Saksamaal korrapärast pikamaatransporti ja kaubavedu, peab olema eriti hästi kooskõlastatud. Seepärast peab universaalteenistus korralikuks toimimiseks töötama täielikus harmoonias asjaomase riikliku infrastruktuuri ettevõtjaga.

Josefa Andrés Barea (S&D) – (ES) Austatud juhataja! Üks üleeuroopalise transpordivõrgu koridoridest on nn Vahemere koridor. Sellest saab oluline lüli Põhja-Aafrika ja Euroopa vahel.

Hispaania jaoks on see äärmiselt tähtis, sest see liin on prioriteetne, kuna ühendaks Algecirase Euroopaga. See ei välistaks teisi kiirveoste jaoks ette nähtud koridore ja läheks läbi Almería, Murcia, Valencia ja Kataloonia. Volinik Reding mainis ka põhjust: rohkem majandustegevust ja suurem maismaatranspordi osakaal. See on üks kahest tingimusest. Sellega avaneks võimalus luua ühendus eri Vahemere meresadamatega. Nagu lugupeetud volinik juba mainis, peame andma hoogu majandusele ja olema konkurentsivõimelised, sest see piirkond toodab üle 50% Hispaania eksporttoodangust.

Suurendaksime seeläbi Vahemere piirkonnas strateegilist raudteevõrku edendades Hispaania ja Euroopa konkurentsivõimet.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Austatud juhataja! Euroopa kaubaveopoliitika juhtpõhimõtteks 21. sajandil peaks olema raudteetransport, mitte maanteetransport. Selle asemel, et laiendada ELi direktiivi seoses

ülipikkade maanteeveokite kasutamise lubamisega, peaks meie eesmärgiks olema hoopis kaubaveo ülekandmine raudteedele. Raudteed oleksid vedajatele kiiremad ja kulutõhusamad ning seetõttu piisavalt atraktiivsed, et nad maanteedelt raudteedele üle läheksid.

Eelnõu puhul üllatab mind asjaolu, et selles ei ole mainitud Brenneri tunnelit. See tunnel on 2200 km pikkuse Berliini ja Palermo vahelise raudteeliini keskne element ja üleeuroopaliste transpordivõrkude kontekstis väga oluline projekt. Nagu me kõik teame, on Itaaliast tuleva rahastamise suhtes palju ebakindlust ja EL keeldub andma 2013. aasta järgseks perioodiks seoses rahastamisega õiguslikult siduvaid lubadusi.

Brenneri tunnelist ei tohi saada must auk, mis neelab miljardeid eurosid. Tahan selle ehitusprojekti kohta selget teavet saada. See on kohustus meie maksumaksjate ees ja kõigi nende ees, kes elavad Brenneri tunnelist põhja ja lõuna pool, Itaalias ja Austrias.

Georges Bach (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Olen nõus oma kaasp Parlamendiliikmega, kes ütles ennist, et veel on vaja palju ära teha. Sellegipoolest arvan, et ettepanek on suur samm õiges suunas. Arvan, et sellel tekstil on potentsiaali kujuneda ambitsioonikaks Euroopa projektiks. On viimane aeg teha midagi raudteekaubaveo konkurentsivõime suurendamiseks, edendades ennekõike koostööd ja kooskõlastamist kõikidel tasanditel.

Ma ei jaga mõnede kolleegide kartusi, kes näevad seda teksti ohuna riiklike ettevõtjate kontrollile raudteevõrgu üle ja kardavad, et see võib reisijateveole negatiivset mõju avaldada. Minu arvates ei ole kõne all olevat määrusel reisijateveole mingeid negatiivseid mõjusid. Hoopis vastupidi, see aitab suurendada kaubaveo kvaliteeti ja vältida edasist üleminemist maanteetranspordile.

Viviane Reding, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja! Ma tahan tänada parlamenti tehtud töö eest ja öelda, et raportööri esitatud järeldused saadavad liikmesriikidele ja sidusrühmadele väga selge sõnumi, sest me kõik teame, et kaubaveokoridorid on vajalikud raudteeveo taaselavdamiseks ja arendamiseks. Teame ka, et koridoride rakendamine peab olema Euroopa tasandil kooskõlastatud ja sidus. Näeme, et kõik raudtee-ettevõtjad osalevad aktiivselt.

Tahan arutelu valguses rõhutada veel kahte teemat. Esiteks ei ole universaalteenistus riigiülene organ, vaid töövahend rongiliinide jaotamise protsessi tõhusamaks muutmiseks. Teiseks on kõne all olevat määrust võimalik rakendada, võttes arvesse täielikult ka kõikide teiste transpordiliikide läbilaskevõimsust, ennekõike reisijateveo oma. Komisjoni arvates oleks Euroopa jaoks väga hea, kui ettepanek homme tugeva poolehoiu võidaks.

Marian-Jean Marinescu, raportöör. – (RO) Vähemalt neli fraktsiooni toetab kompromissi. Seda toetab ka komisjon ja homme tehakse ka sellekohane avaldus. Kompromissi toetavad ka Euroopa vedajate ja infrastruktuuri-ettevõtjate ühendused.

Meil on üks ainus muudatusettepanek, mis esitati ühe ainsa raudteekaubaveo turu ettevõtja surveavalduste tõttu, mis minu arvates aga eksitavat mängu mängib. Kohalikus meedias käivad arutelud häirete üle reisijateveos, samas aga viitab siin täiskogus esitatud muudatusettepanek tegelikult ühtse kontaktpunkti kaotamisele, mis looks läbipaistvust ja tagaks ausa konkurentsi.

Selle muudatusettepaneku heakskiitmine viib meid lepitusmenetluseni ja kaotaks igasuguse lisaväärtuse, mida määruse tekst annaks. Määrus oleks ilma ühtse kontaktpunktita kasutu, sest sel juhul teeks see kehtivas korras liiga vähe muudatusi. Tahan mainida ühte kindlat punkti. Istungisaalis tehtud avaldused selle kohta, et ühtne kontaktpunkt tegeleb läbilaskevõimsuse jaotamisega, ei vasta tõele, sest läbilaskevõimsust jaotatakse direktiivi 2001/14/EÜ alusel samamoodi nagu hetkel otsustavad infrastruktuuri-ettevõtjad ka selle üle, millist liini mööda kaubarongid sõidavad ja vastavad ühekordsetele läbilaskevõimsuse taotlustele. Samas aga jaotab universaalteenistus läbilaskevõimsust alles nende otsuste alusel, mille infrastruktuuri-ettevõtjad juba teinud on. Seepärast – mul on küll kahju seda öelda – on kõikide teiste seisukoht vale.

Kompromiss saavutati keeruliste läbirääkimiste järel. Praeguses tekstis on olemas just see, mida kaubaveosektor vajab: liikluse kooskõlastamine, investeeringud, haldamine, standardieeskirjad häirete korral ning taotlejatele on antud lihtne juurdepääs vabale turule. Lepitamisega ei saavutaks me midagi enam, kui juba saavutatud on. Teisest küljest võib lepitamine aga nõrgendada määruse sisu ja selle kasutuks muuta. Minu arvates oleks imelik, kui üksainus ettevõtja saavutaks võidu nõukogu, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni vastu. Ei tarvitse öelda, et soovitan ja palun teil hääletada kompromissi poolt just sellisel kujul, nagu ta meile praegu esitatud on.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 15. juunil 2010.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Debora Serracchiani (S&D), kirjalikult. – (IT) Tõhusa ja jätkusuutliku Euroopa transpordisüsteemi arendamine nõuab raudteekaubaveo taaselavdamist liikmesriikide vahel kooskõlastatud meetmetega ning samuti koostööga raudteefrastruktuuri ettevõtjate vahel, et edendada kokkusbivust, turgude avamist ning kauba- ja reisijateveo haldamist.

Kõne all oleva määruse ettepaneku eemärgiks on raudteekaubaveo teenuste paremaks muutmise menetlusega, millega tuvastatakse Euroopa kaubaveokoridorid, mis peavad tagama kaubaveoteenuse kõrge kvaliteedi. V kaubaveokoridori kavandati ministrite tasandil juba 2006. aastal vastavalt Balti-Aadria koridorile, VI üleeuroopalisele koridorile ja prioriteetsele projektile 23. Seega on õige jätkata seni võetud kohustuste täitmise ja seatud eesmärkide poole pürgimisega. Seda punkti käsitleti Zaragozas toimunud üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) konverentsil mitmel korral.

21. Euroopa Parlamendi asepresidendi valimine

Juhataja. – Olen saanud avalduse Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonilt László Tókesi kandideerimise kohta vabale Euroopa Parlamendi asepresidendi kohale.

Hääletus toimub homme, teisipäeval, 15. juunil 2010 kell 12.00.

22. Õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses (arutelu)

Juhataja. – Järgmiseks päevakorrapunktiks on kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel koostatud Sarah Ludfordi raport (A7-0198/2010) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv õiguse kohta suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses (00001/2010 – C7-0005/2010 – 2010/0801(COD)).

Sarah Ludford, raportöör. – Austatud juhataja! Enamik meist on juba üle aastakümne mõistnud, et EL peab tugevdama kahtlustatavate isikute ja kostjate õigusi kogu liidu ulatuses ning võtma kasutusele vajalikud meetmed õiglaste kohtulike arutelude tagamiseks. See on palju tihedama koostöö kontekstis seoses korrakaitse ja prokuratuuridega, Euroopa vahistamismääruse kasutuselevõtmisega ning asjaoluga, et paljud ELi kodanikud kasutavad vaba liikumise õigust ning võivad tundmatus keskkonnas seadusega vastuollu minna.

Prooviti koostada põhjalik meede seoses nn menetluslike tagatistega, mida ka parlamendiliikmed tugevalt toetasid, kuid 2007. aastal jäadi sellega nõukogus ummikusse.

Mul oli hea meel, et möödunud aastal võttis komisjon (ja mul on hea meel, et asepresident Reding tänases arutelus osaleb) eesistujariigi Rootsi toetusel teema taas üles poolest tosinast meetmest koosneva teekaardi kujul. See on esimene, mis nendest meetmetest valmis. Direktiiv ütleb, et kui satute kahtluse alla või kui teid vahistatakse, küsitletakse või kohtu ette saadetakse ja te ei mõista riigi keelt, on teil teatud tingimustel õigus kirjalikule ja suulisele tõlkele politseis toimuva küsitluse, kõikide kohtuistungite, kaitsjaga kohtumiste ja muu taolise ajal. Põhimõtteliselt tähendab see, et teile tuleb luua samad tingimused, mis on kohalikel elanikel.

Liikmesriikidevahelise koostöö aluseks kriminaalõigussüsteemis on vastastikune tunnustamine, et liikmesriigid usaldavad peaaegu automaatselt vastastikuse usalduse alusel teiste ELi liikmesriikide kohtute otsuseid, kuid samas ei ole arukas lihtsalt eeldada, et selline usaldus on olemas. See usaldus tuleb teenida ära sellega, et kõik ELi liikmesriigid peavad täielikult kinni teatud standarditest seoses õigusemõistmise ja õiglasele kohtumõistmisega.

Arvatavasti on igapäevselt tegelenud juhtumitega, kus leidsime, et kohtumõistmine ei olnud õiglane. Tegelesin hiljuti Garry Manni juhtumiga, kes Euroopa vahistamismääruse alusel Portugali tagasi saadeti. Esialgses kohtuprotsessis esitati süüdistus ja kohtuotsus suuliselt. Garry Mann ei teadnud, milles teda süüdistati, kuni ta oli süüdi mõistetud. Tõlkija oli kohalik juuksur ja kohtuniku naise sõber. Kui ta tagasi Ühendkuningriiki pagendati, anti talle lihtne kiri inglise keeles, milles öeldi põhimõtteliselt, et ta ei tohi kaks aastat Portugali tulla, kuid aasta hiljem anti välja Euroopa vahistamismäärus, millega ta tagasi oma karistust kandma kutsuti.

Nõuetekohase ja professionaalse keelealase toetuse puudumine on arvatavasti üheks puuduseks ka Andrew Symeou' juhtumi puhul Kreekas, millega ma tegelesin.

Kõne all oleva meetme eesmärk on tagada, et liikmesriigid rakendavad Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklit 6 ning täiendavad selles sätestatud miinimumnõudeid. Nagu möödunud novembri teekaart ütles, on veel ruumi ELi edasisteks meetmeteks, et tagada täielik rakendamine seoses konventsiooni nõuetega ning tagada vajaduse korral ka nende nõuete järjekindel rakendamine ja rangemaks muutmine.

Arvan, et parlament kasutas väga hästi oma Lissaboni lepinguga saadud uusi volitusi seoses ühise vastutusega õigusaktide eest. Nägime koos asepresident Redingi, kellele ma väga tänulik olen, ja tema ametnikega palju vaeva, et muuta nõudeid teatud tähtsate punktide puhul rangemaks. Sinna hulka kuulus kahtlustatava isiku ja kaitsja suhtluse suuline tõlkimine kõikidel menetluse etappidel; kahtlusaluse õigus vaidlustada otsus, mille kohaselt suulist või kirjalikku tõlget ei ole vaja, ja õigus esitada kaebus selle kohta, et tõlke kvaliteet ei olnud piisav.

Saime õiguse piirata osalise tõlke kasutamise võimalust nii, et kõik olulised materjalid tuleb tõlkida ja suulised erandid peavad olema ka tegelikult erandid. Samuti ei tohi lasta kahtlusalusel loobuda õigusest tõlkele ilma eelneva nõustamiseta. Need on vaid mõned tähtsamad punktid.

Kokkuvõtteks tahan öelda, et ma usun tõsiselt Euroopa vahistamismäärusesse, aga vajame teekaardi programmi, et kodanike õigusi tugevdada ja see paremini tööle panna. Kaitsemeetmete ja õiguse kaitsele tugevdamine ei tähenda üldsegi mitte leebemat suhtumist kuritegevusse. See tähendab hoopis rangemat suhtumist kuritegevusse. Hea ja tõhus õigussüsteem, mis tugineb kvaliteetsetele otsustele tähendab, et püüame kinni rohkem kurjategijaid. Samuti ei ole kvaliteedi arvelt kokku hoidmine parim otsus, sest kui kohtuotsus on halb või korrakaitse ei käitu parimate tavade kohaselt, siis kaebavad inimesed edasi.

Odav õigus ei ole õigus, mistõttu soovitan teil direktiiv vastu võtta. Täna eesistujariiki Hispaaniat, kellega meil läbirääkimised hästi edenesid, ning samuti komisjoni. Kokkuvõttes käsitlen ma siis täiskogu istungi ajal esitatud muudatusettepanekuid.

ISTUNGI JUHATAJA: Diana WALLIS

asepresident

Viviane Reding, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja! Jah, menetluslikud tagatised on tulevatel aastatel õiguse valdkonnas tipp-prioriteediks, sest vajame neid miinimumnõudeid, et tagada kriminaalmenetluses süüdistatavate õigused. Need on asendamatud ka tõelise vastastikuse usalduse edendamisel eri liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahel. Ilma selle usalduseta ei saa kunagi olla tõelist vastastikust tunnustamist.

Kohtunikud ja süüdistajad peavad olema kindlad, et olenemata sellest, kus Euroopa Liidus menetlused aset leiavad, on alati tagatud ühised põhiõigused. Kodanikud peavad olema kindlad, et minimaalsed menetlusõiguste nõuded tugevdavad nende usaldust meie kohtusüsteemi ja vabasse turvalisse ning õiglasesse Euroopa Liitu.

Kiidan seetõttu igati heaks kahe kaasseadusandja vahel saavutatud kokkuleppe. Tahan tänada eeskätt raportööri paruness Sarah Ludfordi ja kogu kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni suurepärase töö eest antud toimiku koostamisel.

Volinikuna on mul hea meel, et paljud kompromisslahendused lähtuvad ettepanekust, mille komisjon 2010. aasta märtsis tegi. Ettepaneku eesmärgiks oligi saavutada just see, mille parlament nüüd saavutas, nimelt tagada kõrged standardid süüdistatavatele isikutele ning vältida ohtu langeda tasemele, mis jääb allapoole Euroopa inimõiguste konventsiooni nõudeid. Direktiiv oma praegusel kujul muudab miinimumnõudeid rangemaks. Suulise tõlke järjekindel rakendamine kriminaalmenetluses ja oluliste dokumentide tõlkimine aitavad kaasa sellele, et õigust õiglasele kohtumõistmisele rakendatakse palju süsteemsemalt ja tõhusamalt. Olen täiesti nõus raportööriga, et odav õigus ei ole õigus ja osutub lõppkokkuvõttes veel kulukamaks ning vähendab nii kohtunike kui ka kodanike usaldust.

Mul on samuti hea meel, et direktiiv nii kiiresti vastu võeti. See on esimene samm teekaardil, mis näitab, et kõik institutsioonid peavad kinni oma lubadusest käsitleda toimikut prioriteetselt.

On ainult üks element, millega ma nõus ei ole, nimelt mõnede liikmesriikide taotlus pikendada rakendamisperioodi 36 kuuni. Komisjoni arvates on kolm aastat liiga pikk aeg, sest mitte ükski liikmesriik ei ole esitanud tõendeid selle kohta, et kõne all oleva õigusakti rakendamine oleks väga raske. Lisaks sellele teadsid liikmesriigid juba mitu aastat, et nimetatud õigusakt võetakse vastu.

Sellegipoolest võtan lahenduse kompromissi vaimus vastu, aga see, mida ma nüüd ütlen, on tuleviku jaoks väga tähtis. Mõistke, et see ei kujuta endast pretsedenti tulevaste teekaardi meetmete jaoks – ja tahaksin seda väga rõhutada. Vastan seekord jaatavalt, kuid edaspidi ei tee ma seda enam mitte kunagi. Rõhutan, et komisjon võtab kasutusele kõik oma käsutuses olevad vahendid, et jõustada liikmesriikide kohustusi seoses otsuse õigeaegse ja nõuetekohase rakendamisega. See on kooskõlas nii Lissaboni lepingu kui ka Stockholmi programmiga.

Nagu teate, töötab komisjon juba järgmiste teekaardi meetmetega. Esitan peagi ettepaneku seoses õigusega saada teavet – kirjalikku õiguste loetelu. See esitatakse järgmise nädala jooksul, nii et täna algatatu on teoksil olev töö.

Elena Oana Antonescu, fraktsiooni PPE nimel. – (RO) Tahan esmalt õnnitleda raportööri paruness Ludfordi kõigi tema jõupingutuste eest seoses raportiga ja tänada teda koostöö eest variraportööridega.

Ühiste standardite olemasolu on tähtis eeltingimus vastastikuse usalduse tekitamiseks liikmesriikide õigussüsteemide vahel. Kahtlusaluste ja süüdistatavate õigus õiglasele kohtumõistmisele on põhiõigus, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 47 ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikliga 6. Sellegipoolest on oht, et kaitseprotsessis nõuetekohastest standarditest mitte kinni pidamine loob tasakaalustamatuse prokuratuurile saadavalolevate vahendite ja kahtlusalustele või süüdistatavatele osutatava kaitse vahel.

Euroopa Liidu menetlusõiguste ühtlustamise nimel on juba pikemat aega tööd tehtud. Esimesed sammud tehti 2000. aasta novembris, kui kooskõlas Tampere toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järelustega võttis nõukogu vastu meetmeprogrammi, mille eesmärk on kriminaalasjades tehtud otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamine. 2004. aastal tegi komisjon ettepaneku võtta vastu raamotsus teatud menetlusõiguste kohta kriminaalmenetlustes. Üksmeelt ei saavutatud ja läbirääkimised lõpetati 2007. aastal. Siis esitas Rootsi eesistumine 2009. aasta juulis oma teekaardi, milles tehti ettepanek läheneda menetlusõigustele järkjärguliselt. Komisjon esitas ettepaneku 2009. aasta juulis ja 2009. aasta detsembris, pärast Lissaboni lepingu ja muudetud õigusliku raamistiku jõustumist. Lõpuks on meil algatus 13 liikmesriigilt.

Siin me nüüd siis seitse aastat hiljem oleme, teel võtma vastu esimest meedet, milles on menetlusõiguste teekaart: direktiiv õiguse kohta suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses. Ma olen väga rahul institutsioonide läbirääkimiste lõpptulemusega. Kolmapäeval hääletamiseks esitatud tekst lisab olulisi parandusi liikmesriikide ettepanekule.

Loodan südamest, et kolme aasta pikkune rakendamisperiood ei loo pretsedenti järgnevate meetmete jaoks antud teekaardis ja et liikmesriigid teevad kõik, mis nende võimuses, et rakendada kõik direktiivi sätteid nii kiiresti kui võimalik ning nõuetekohaselt, järjekindlalt ja ausalt.

Carmen Romero López, fraktsiooni S&D nimel. – (ES) Austatud juhataja! Ka mina olen rahul selle töö lõpetamisega ja tänan ennekõike paruness Ludfordi koostöö eest kõikide variraportööridega.

Tegemist on esimese õigusliku tavamenetluse raames koostatud tekstiga, mille puhul parlamendil oli otsustav sõnaõigus seoses kolme liikmesriigi esitatud direktiivi eelnõuga ning asjaolu, et britlasest Euroopa Parlamendi liige oli teksti raportööriks, on väga oluline.

Nagu juba öeldi, kasutasid liikmesriigid Lissaboni lepinguga antud eesõigust seoses koostööga kriminaalasjade valdkonnas algatuste esitamiseks, kuid 2004. aastast kestnud seisak seoses edusammudega menetlusõiguste valdkonnas lahendati osaliselt alles selle esimese õigusega Rootsi eesistumise esitatud teekaardil.

Tee oli sellega avatud, kuid tegevus katkestati ajutuselt uue komisjoni valimise tõttu. Antud juhul otsustas komisjon esitada ka enda koostatud direktiivi eelnõu. Parlament lisas komisjoni tööle oma muudatusettepanekud. Seega on olnud tegemist näitega heast institutsioonide koostööst, mille tulemusena ei raisatud aega ja need peamised menetlusõigused saab kiiremini rakendada.

See tähendas, et tööd sai kiirendada. Loodame nüüd, et nagu ka volinik äsja ütles, esitatakse ülejäänud õigused, kirjalik õiguste loetelu, mis on menetluslike tagatiste paketi teisel kohal, jõuab võimalikult kiiresti parlamendi kätte. Loodame samuti, et ülejäänud paketi osad esitatakse peagi, sest sellega viivitamine oleks mõttetu, kuna me ei saaks seda siis piisavalt kiiresti valmis.

Nagu teised sõnavõtjad juba ütlesid, ei ole võimalik luua vabaduse, turvalisuse ja õiguse ala, kui me ei alusta nende menetluslike tagatiste põhimõttest. Kuidas saame elada turvalisel, õiglasel ja vabal alal, kui eurooplasi

võib suvaliselt kinni pidada ja kahtlustatavateks teha, kui liikmesriikides ei ole neid menetluslikke tagatisi ja miinimumnõudeid. Mida tähendab siis see Euroopa, mida me luua tahame?

Nagu teised sõnavõtjad juba ütlesid, vastab tõele, et terrorismioht ja organiseeritud kuritegevus nõuavad meilt turvameetmete tugevdamist ja üks näide sellest on Euroopa vahistamismäärus. Teame aga kõik, et ilma selle õiglusele ja vabadusele tugineva Euroopata ei saa me luua ka seda tulevikku, mida me tahame.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel)

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – Austatud juhataja! Tahaksin teada, kas Carmen Romero López on tulnud selle peale, et kodanikud palju kõrgemate üksikisiku õiguste standarditega riikides, näiteks Ühendkuningriigis, allutatakse Euroopa vahistamismääruse ja teiste Euroopa õiguslaste direktiividega teiste Euroopa riikide palju madalamate üksikisiku õiguste standarditele.

Kas olete sellele mõelnud?

Carmen Romero López (S&D). – (ES) Jah, küsimus puudutab arvatavasti miinimumnõudeid, mida me liikmesriikide jaoks kehtestada soovime, kuid muidugi võib iga liikmesriik neid nõudeid rangemaks muuta ja see on loomulikult teie otsustada.

See tähendab, et peame arendama Euroopat nii, et saame elada piirkonnas, kus kõikidele liikmesriikidele kehtivad soovitud miinimumnõuded, aga ka meie riigi ning samuti kõikide Euroopasse kuuluvate riikide ajalooline traditsioon. Olen kindel, et kahtlemata muutuvad need miinimumnõuded veel rangemaks.

Alexandra Thein, fraktsiooni ALDE nimel. – (DE) Austatud juhataja! Head kolleegid! Julgeoleku- ja täitevasutused teevad üha tihedamat koostööd, et parandada Euroopa Liidu kodanike julgeoleku tagamise nimel piiriülest kuritegijate vastutuselevõtmist. Seoses sellega mainiksin näiteks Euroopa vahistamismäärust. Selle eest aga jäetakse kuritegudes süüdistatavate kodanike põhiõigused õigusaktidest välja. Seni ei ole aga katsed kindlustada õigusriigi põhimõtetele garantiisid, mis on seotud kriminaalmenetlustega kogu ELi ulatuses, saavutanud nõukogus vajalikku üksmeelt ega ka vastastikust tunnustust.

Lissaboni lepingu jõustumisega on meil nüüd võimalused kodanike menetlusõiguste kaitsmiseks kriminaalmenetlustes. Esimest korda on Euroopa Parlamendil kaasotsustamisvolitused ning nõukogus on vaja saavutada ainult kvalifitseeritud häälteenus.

Nagu teate, on Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon kodanike õiguste kaitsmise ja jätkuva laiendamise poolt. Tegime seepärast ka tööd selle nimel, et edaspidi on kõigile ELi kodanikele tagatud õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele, juhul kui nad on liikmesriigis, mille keelt nad ei räägi ega mõista, ning politsei nad vahistab või kui nad süüalusena kohtu ette satuvad.

On äärmiselt tähtis, et kriminaalmenetlused oleksid piiriülelt paremini kooskõlastatud, kuid samuti on tähtis, et kodanikele oleks kogu Euroopa ulatuses tagatud õigused kriminaaljuurdlustes ja -menetlustes, nagu õigus õiglasele kohtumõistmisele.

Heidi Hautala, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (FI) Austatud juhataja! Carmen Romero Lópezile asja esitatud küsimus on kahtlemata äärmiselt oluline. Just sel põhjusel tahamegi sätestada minimaalsed menetluslikud nõuded, et saaksime usaldada teisi liikmesriike, näiteks olukordades, kus on tegemist kuriteos kahtlustatava või süüdistatava väljaandmisega.

Tahan tänada raportööri suurepärase meeskonnatöö eest koos kõikide meie variraportööridega. Kõige tähtsam on, et meil on nüüd direktiiv, mis peab tagama, et iga inimesel on õigus mõista ametivõimused ja kohtumenetlusi ning sellistes olukordades ka ennast väljendada, mis on õigusriigi põhimõtete peamiseks eeltingimuseks.

Tahan tänada ka raportööri selle eest, et ta otsis lahendusi teatud probleemidele, mis eri liikmesriikidel nende eri õiguskultuuride tõttu esinevad. Loomulikult on kahetsusväärne, et direktiiv jõustub alles 36 kuu pärast. Arvan sellegipoolest, et peaksime saavutatud tulemusega leppima, sest iga juhul võimaldab selle sisu meil edasi liikuda.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (GA) Austatud juhataja! Ma märkasin ühte olulist probleemi liiga hilja, et esitada selle kohta muudatusettepanek parlamendikomisjonis, millesse ma ise ei kuulu. Probleem puudutab keeli, mis direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad.

Hindame väga viidet „suuline ja kirjalik tõlge võimaldada kahtlustatava või süüdistatava isiku emakeelde” kokkulepitud teksti lõikes 10(e). Sellele vaatamata on oht, et sõnastust „või mõnda teise keelde, mida ta valdab” hakatakse kasutama selleks, et piirata valitavaid keeli ja sundida kahtlustatavat või süüdistatavat isikut kasutama keelt, mida ta ise ei valiks ja mis võib seada ta ebasoodsasse olukorda potentsiaalselt keerulisi õiguslikke küsimusi käsitledes.

Kas lugupeetud volinik lubab, et seda ei juhtu ja et direktiiv kehtib ka vähemuskeeltele?

Meie muudatusettepanekud viitavad mitmele rahvusvahelisele ja Euroopa vahendile seoses vähemus- ja piirkondlike keelte kasutamisega. Eeskätt peame silmas põhiõiguste harta artiklit 21, millesse kuulub muu hulgas ka põhimõte, et diskrimineerimine keele tõttu on keelatud.

Loodame, et muudatusettepanekud lahendavad selle keeleküsimumuse, kõrvaldavad kõik kahtlused ja et neid ka toetatakse.

William (The Earl of Dartmouth, fraktsiooni EFD nimel). – Austatud juhataja! Direktiiv kuulub direktiivide hulka, mille koondtulemusena on võimalik saata iga Ühendkuningriigi kodanik ja elanik mõne teise Euroopa riigi vanglasse. Olgu selleks riigiks Portugal, nagu Garry Manni juhtumi puhul, või Ungari, nagu kahe Ühendkuningriigi Edela piirkonnast pärineva kodaniku puhul, inimestele ei ole lihtsalt tagatud sama õiguslikku kaitset, nagu Ühendkuningriigis, olenemata sellest, milliseid illusioone siin istungisaalis ka edendati.

Seepärast on see tõlkedirektiiv vaid viigileht, millega üritatakse varjata Inglismaa suure vaevaga saavutatud vabaduste hukkamist Euroopa vahistamismääruse käe läbi. Tahaksin veel mainida, et isegi eraldivõetuna on see direktiiv vigane. Selle üle, mida on vaja tõlkida, otsustab peamiselt prokurör. Lisaks sellele on meil krooniline ja absoluutne tõlkide ja tõlkijate puudus, seda muu hulgas ka seepärast, et Euroopa Liidu institutsioonid nii paljudele tööd annavad.

Meie lugupeetud kolleeg paruness Ludford on end paljudel juhtudel inimõiguste eest võitlejana iseloomustanud. Seega palun tal vähemalt sel korral oma föderaalset Euroopa kinnisideest loobuda ja ühineda meie kampaaniaga Euroopa vahistamismääruse kehtetuks tunnistamise nimel. See on kõige tähtsam.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Meile täna õhtul esitatud ettepanek on väga hea ning väärib meie toetust, sest sellega antakse Euroopa Liidu kodanikele rohkem õigusi, mitte vähem. Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon hääletab direktiivi poolt, kuid me ei hääleta esitatavate muudatusettepanekute poolt, et mitte seada ohtu saavutatud tundlikku kompromissi. Tahaksin oma sõnavõttus käsitleda mõnevõrra ebaselget olukorda nõukogu ja komisjoni vahel seoses õigusloomega seotud ettepanekuga. Tegelikult esitati kaks ettepanekut, mitte üks. Möödunud aasta detsembris esitas õigusakti ministrite nõukogu oma ettepaneku ja selle aasta märtsis esitas komisjon teise ettepaneku täpselt sama teema kohta. Parlamendil tekkis küsimus seoses segase küsimusega, et millise tekstiga parlament lõpuks töötama peab. Tegelikult arvan ma, et see ei ole üldse esimene kord, kus midagi sarnast on juhtunud, ja see ei jää ka viimaseks korrald. Peame tegelema tegelikult ka ilhe teise ministrite nõukogu ettepanekuga seoses Euroopa kaitsekorraga, samal ajal kui Euroopa Komisjon on juba teada andnud, et kavatseb enda ettepaneku esitada. Nõukogu tahab, et me nende ettepaneku vastu võtaksime – pean silmas ettepanekut seoses Euroopa kaitsekorraga –, samas aga palub komisjon meil seda mitte vastu võtta. Asutamislepingu koostajad, kes andsid nõukogule volitused enda õigusakti ettepanekute esitamiseks, ei kavatsenud kindlasti luua selliseid segaseid olukordi, kus kaks institutsiooni vaidlevad selle üle, kumb ettepanek tuleks vastu võtta. Minu arvates peaks komisjon saama esitada oma ettepaneku, kui ta seda teha soovib, ning nõukogu peaks sel juhul oma ettepaneku esitamisest loobuma. Vastasel juhul tekivad segased ja riiakad olukorrad, mida oleks parem vältida.

Tatjana Ždanoka (Verts/ALE). – Austatud juhataja! Tahan esmalt tänada paruness Ludfordi suurepärase töö eest inimõiguste valdkonnas!

Räägin nüüd Euroopa Vabaliidu fraktsiooni piirkondi ja vähemusi esindavate Euroopa Parlamendi liikmete nimel. Rõhutan, et direktiiv kehtib ka Euroopa Liidu mitteametlike keelte puhul. See tähendab, et dokumendis käsitletud suuline ja kirjalik tõlge peab olema tagatud ka piirkondlike ja vähemuskeelte korral. Näiteks peaks olema tagatud võimalus neid keeli kasutada sellistes õiguspiirkondades, kus piirkondlikku või vähemuskeelt rääkivate elanike arv seda õigustab. Mul on kahju, et Euroopa regionaal- ja vähemuskeelte harta ei ole veel osa õigustikust, kuid olen kindel, et ühel päeval see juhtub ja et nende keelte kasutamine kriminaalmenetlustes saab sellega suuremal määral tagatud, olgugi et siiski ainult ELis.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Head kolleegid! Tahan kõigepealt õnnitleda raportööri tema visaduse eest, sest lõpuks ometi paistab, et tänu Lissaboni lepingu jõustumisele, on nüüd

valmimas meede, mille üle juba aastaid arutletud on. Kõne all olev meede on esimene viiest elluviimist ootavast meetmest nõukogu teekaardil. Direktiiv on äärmiselt oluline, sest nüüd, kus Euroopa Liidu territooriumil on võimalik vabalt liikuda ja elada, peavad meie kodanikud rasketes olukordades, näiteks kriminaalmenetluste korral, saama aru sellest, mis toimub, ja suutma end ka väljendada.

Stockholmi programmi kontekstis sündinud algatus kuulub selliste algatuste hulka, mis muudavad Euroopa Liidu põhieesmärgid reaalsuseks. Sellega antakse ELi õigusele ja ühenduse jõupingutustele tunde, et need tegelevad tegelike inimeste eludega ning teevad Stockholmi programmi kodanikele kättesaadavaks. Toetan vankumatult asjaomaste põhiõiguste harta ja Euroopa Nõukogu inimõiguste konventsiooni asjaomaste sätete kaasamist. Lissaboni lepingu jõustumise järel ja inimõiguste konventsiooniga liitumise eel on see igal juhul vajalik.

Samas on minu arvates tähtis juhtida tähelepanu ühele väga tähtsale teemale, mida raportis ei käsitleta. Tihti väga suurde rahvusvahemusse kuuluvatel kodanikel peaks olema enda liikmesriigis sama õigus oma emakeele kasutamiseks kriminaalmenetlustes, kui on kodanikel, kes selles liikmesriigis vaid juhuslikult viibivad. Mis veelgi tähtsam, just selle ELi õiguse meetme alusel saabki see inimene kasutada oma emakeelt.

See tähtis õiguslik nõuanne peaks ajendama liikmesriike kandma hoolt selle eest, et kõne all olevast põhimõttest peetakse kinni ka nende oma riigi kodanike puhul, kes vähemuskeeli räägivad. Liidusisene järjepidevus nõuab, et ELi õigusaktide ülevõtmisel tuleb ajakohastada ka määrusi, mis jäävad liikmesriigi enda pädevuste valdkonda, nagu vähemuskeelte kasutamine.

Carlos Coelho (PPE). – (PT) Asjaolu, et liikmesriikide valitsused üksmeelt ei saavutanud, tegi lõpu esimesele katsele võtta kasutusele ELi õiguslikud meetmed, millega oleks tagatud liiduülelset parem ühtsus seoses menetluslike tagatistega.

See uus järkjärguline lähenemine algab õigusega kirjalikule ja suulisele tõlkele kriminaalmenetlustes ning on esimene kuuest kavandatavast meetmest teekaardil. Hetkel ei ole veel kõigis liikmesriikides õigust tähtsate menetluslike dokumentide kirjalikule tõlkele ja kui see õigus on olemas, siis võib see liikmesriigiti oluliselt erineda. Alati ei ole näiteks tagatud suulise tõlke õigust kahtlustatud isiku ja tema kaitsja vahel. Direktiiv annab kuni menetluste lõppemiseni need õigused igale inimesele, keda kuriteo toimepanemises kahtlustatakse või süüdistatakse.

Toetan kolmepoolsetel läbirääkimistel saavutatud kokkulepet. Saavutatud kompromissid annavad vastuse suuremale osale parlamendi küsimustest, nagu ka küsimustele, mis seoses komisjoni ettepanekuga esile kerkisid. Õnnitlen volinik Redingit nii hea ettepaneku esitamise eest ning samuti meie raportööri paruness Ludfordi kompromisside puhul, mis ta suurema osa punktide puhul saavutas!

Eeskätt rõhutan menetluste jaoks oluliste dokumentide kirjalikku tõlkimist ja garantiid, et pakutav kaitse tase ei tohi jääda allapoole Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste konventsioonis ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta sätetestatud kaitse tasemest.

Loodan, et liikmesriigid rakendavad kokkulepitu kiireimas korras ega jäta selle tähtsa direktiivi ülevõtmist viimasele minutile.

Mul oli hea meel kuulda volinik Redingi kinnitust, et ta kavatseb seoses teekaardiga kohe uusi ettepanekuid esitada, ja ma julgustan teda igati seda tegema. Peame selgelt välja ütleva, et näeme järjepidevalt vaeva ka õiglase Euroopa, mitte ainult turvalise ja vaba Euroopa loomise nimel. Viimaseks tahan veel öelda, kui hea meel mul on, et kõne all olevad eeskirjad hakkavad kehtima kõikides liikmesriikides peale Taani, sest nii Ühendkuningriik kui ka Iirimaa kasutasid oma osalemisvõimaluse (*opt-in*) õigust.

Axel Voss (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Palun võtke vastu minu südamlik tänuavaldus selle eest, kuidas nii kirglikult kostsite menetlusõiguste ja nõuete eest, mis meid üha õiguse siseturule lähemale viivad. Mul on hea meel, et suutsime muu hulgas ka tänu Elena Oana Antonescu' tööle lõpuks ometi sellest valdkonnast lihtmenetlused kaotada. Loomulikult oleks olnud tore, kui oleksime saanud sätestada tõlkijatele veel rohkem nõudeid, sest mis kasu on kirjalikust tõlkest, kui tõlkija kvaliteeti ei ole võimalik tagada? Kolme aasta pikkune rakendamisaeg on minu arvates paha, kuid ma arvan, et see ei pane neid, kellele see kehtib, halvemasse olukorda, sest neil on Euroopa inimõiguste konventsioon ja samuti tuleb muuta kogu kohtusüsteemi. See on tähtis ka kohtupraktika seisukohalt. Seepärast tänan teid, et kõik nii hästi laabus! Suur tänu teile!

Evelyn Regner (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Raport tähendab Euroopa jaoks suuri edusamme. See on hea samm õiglase Euroopa loomise poole. Väga palju sõltub aga sellest, kas raamotsuseid rakendatakse

ühtlustatult, sest kõne all oleva raamotsuse ühtlane rakendamine on äärmiselt tähtis. Kui õiguslikes miinimumnõuetes on erinevusi, ei ole võimalik luua usaldust asjaomastes õiguslikes süsteemides. Peame looma aga usalduse.

Tahaksin isiklikult öelda, et ma oleksin tahtnud kaasata ka administratiivse karistusmenetluse, sest nüüd jääb seetõttu katmata üks väga tähtis õiguslik valdkond. Loomulikult tean ma, et tegemist on väga tähtsa ja äärmiselt ulatusliku valdkonnaga. Loodan, et ka nimetatud aspekt saab Stockholmi programmi rakendamise käigus peagi rahuldatud.

Gerard Batten (EFD). – Austatud juhataja! Euroopa vahistamismääruse põhiprobleemiks ei ole ebapiisavad tõlketeenused, vaid asjaolu, et see on muutunud riiklikud kohtud täiesti võimetuks seoses enda kodanike kaitsmisega ebaõiglase väljaandmise eest.

Minu valimisringkonna liige Andrew Symeou ootab juba üheteistkümnendat kuud kohtuprotsessi Kreekas Korydallose vanglas. Veel kuute Briti kodanikku, kaasa arvatud Daniel Belli ja George Hollandsit, ootab väljaandmine ja eelvangistus Korydallose vanglas.

Briti kohus ei tohi nende vastu esitatud nn tõendusmaterjalidega isegi mitte tutvuda. Korydallose vanglas hoitakse vange neljakesi ühele inimesele mõeldud kongis, käimla on kõigest auk kongi nurgas, tualettpaberit ei ole, narkootikumid ja vägivald kuuluvad igapäevase elu juurde ning öösiti võib kuulda vägistamise ohvrite karjeid.

Briti valitsusel peaks olema häbi, et on vaid paberitüki alusel valmis saatma Briti kodanikke kohta, mida võib vaid põrguaukuks nimetada.

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja! See, et kriminaalmenetlusi ootavatel inimestel peab olema õigus kirjalikule ja suulisele tõlkele, on enesest mõistetav, sest Euroopa vahistamismääruse kohaselt võib inimesi anda välja tegude eest, mis nende riigis isegi kuriteod ei ole. See on aga üks laiaulatusliku rände eest makstavaid mainimata hindasid, mida kohe alguses ei tunnistanud.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Austatud juhataja! Soovin tänada ka omalt poolt raportööri väga tulemusrikka koostöö eest. Paljud kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni liikmed esitasid tähtsale raportile muudatusettepanekuid ning need leiab nüüd ka lõplikust tekstist.

Kui aus olla, siis oli menetlus väga keeruline. Tulemused on aga väga head. Kui me alustame direktiivi üle hääletamisega, siis peaksime kõik tunnistama, et kriminaalmenetluste raamistikus aitame sellega jätkuvalt kaasa teist keelt kõnelevate süüdistatavate õiguste tugevdamisele.

Eelseisvast kolmest aastast direktiivi rakendamiseks teekaardi raames piisab aga täielikult. Ootame komisjonilt väga palju seoses rakendamise ja käegakatsutavate tulemustega pärast direktiivi ülevõtmist. Meil on suured ootused! Loodame, et muutusi on palju! Kõige tähtsam on aga, et me ei jäta midagi viimasele minutile, nagu eelmised sõnavõtjad väga õigesti ütlesid.

Viviane Reding, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja! Tahan tänada kõiki täiskogu liikmeid, kes toetasid nii tõsiselt ja tugevalt seda õigluse ala, mille loomisele alustasime.

Euroopa Lissaboni leping annab oma uute vahenditega meile nüüd võimaluse liikuda sammhaaval edasi ja sätestada meie kodanike õigusi, olgu siis tegemist süüdimõistetute või ohvrite õigustega. Kõige juba tegeletakse ja asjad saavad kiiresti valmis.

Küsimusele seoses uute ettepanekutega antud teekaardi kontekstis vastan, et jah, pärast õigust tõlkele, mille puhul ma olen kindel, et täiskogu homme selle poolt hääletab, on veel õigus saada teavet oma õiguste ja süüdistuste kohta, st kirjalikku õiguste loetelu, mille ma veel enne suve tulekut täiskogule esitan. Sellele järgneb siis õigus õigusnõustamisele ning õigus suhelda lähedaste inimestega.

Näete siis, et liigume järgmises suunas: ühesugune kõrge õiguste tase kõikidele ELi kodanikele olenemata nende asukohast või probleemist. Ei ole tähtis, kas nad reisivad seoses õppimise, tööga või meelelahutuseks, nad peaksid end koduselt tundma ning neil peavad olema igal pool Euroopas samad õigused, mis neil enda riigis on.

Üks tähtis küsimus, mida mitu sõnavõtjat rõhutasid, on keeleküsimus. Artikli 2 lõige 1 ja artikli 3 lõige 1 ütlevad selgelt, et süüdistatavale isikule, kes ei mõista või ei räägi asjaomases kriminaalmenetluses kasutatavat keelt, võimaldatakse suuline tõlge ja dokumentide kirjalik tõlge. Kaudselt tähendab see seda, et menetlused tõlgitakse keelde, mida see isik mõistab. Seega ei puuduta see ainult Euroopa Liidu keeli või vähemuskeeli,

vaid konkreetse inimese keelt, kes kohtu ees on. Minu arvates on see igati õiglane, sest vajame õiglasi menetlusi, et tugevdada kodanike usaldust seoses meie õigussüsteemiga, mis aga kõige tähtsam, et tagada naaberriikide kohtusüsteemide kohtunike ja prokuröride vastastikune usaldus, mis ei ole aga võimalik ilma võrreldava õiguste tasemeteta.

Simon Busuttil ja teised parlamendiliikmed esitasid küsimuse menetluste kohta, mitte menetlusõiguste kohta, vaid sisemise menetluskorra kohta seoses nii liikmesriikide kui ka komisjoni esitatud ettepanekute üheaegse olemasoluga. Pean ütleva, et antud juhul ei takistanud see mitte mingil viisil kvaliteetse ja tasakaalustatud õigusloome vahendi kiiret vastuvõtmist.

Miks see juhtus? Praegu on väga keeruline aeg. Tuleme kolmandast sambast ja peame ühtäkki tegutsema tavapärase kaasotsustamismenetluse raames. Arvan, et paari kuu pärast oleme õppinud oma käsutuses olevaid vahendeid võimalikult hästi kasutama, et kiireimas korras parimad tulemused saada. Ja kui ma ütlen parimad tulemused, siis pean silmas seda, kuidas me neid lahendusi varem ette valmistasime: koostasime mõjude hinnangu, kutsusime inimesi meile ütleva, mida nad meie ettepanekutest arvavad. Need on tavamenetlused, millega oleme harjunud ja mis garanteerivad lõpuks kaasotsustamismenetlusega ja pärast avalikku arutelu ning mõjude hindamist, et loome nõuetekohase õigusakti, mida saab rakendada riiklikul tasandil, ilma et sellega loodaks rohkem segadust kui õigusi, nagu kahjuks varem juhtunud on.

Kuid meil on nüüd uus asutamisleping, meil on põhiõiguste harta ja me ühineme Euroopa inimõiguste konventsiooniga. Olen kindel, et kui me paari aasta pärast kohtume peaksime, siis ütleksime: jah, lõime üheskoos selle õigluse ja põhiõiguste ala, milleks meie kontinent lõpuks saama peab.

Sarah Ludford, raportöör. – Austatud juhataja! Tahan tänada südamest oma suurepäraseid variraportööre nende abi eest. Mul on hea meel, et arutleme ja hääletame kõne all oleva direktiivi üle veel sel nädalal Hispaania eesistumise ajal. Direktiiv on ajalooline, sest see on esimene kriminaalõigussüsteemi meede, mis võetakse vastu kaasotsustamismenetluse raames, ja samuti ELi esimene õiglast kohtumõistmist käsitlev õigusakt.

Mis kolmeaastast rakendamisperioodi puudutab, siis olen igati nõus asepresident Redingiga. See oli liikmesriikidest väga häbematu, et nad selle ühepoolset sisse poetasid pärast seda, kui parlament ja komisjon olid juba kokkuleppele jõudnud. Teist korda nad seda enam ei tee. Ütlen Ühendkuningriigi Iseseisvuspartele, et õiguse kvaliteedist rääkides ei ole mõtet natsionalistlikuks muutuda. Olen väga kriitiline seoses viimase aastakümne jooksul Ühendkuningriigis välja kujunenud madalamate standarditega, nagu nn kohtulikud kontrollmäärused (*control order*), mis kujutavad endast koduaresti, ja 20-päevane kinnipidamine ilma süüdistust esitamata. Loodan, et uus valitsus taastab õigusriigi põhimõtted täielikult.

Mul on hea meel, et minu riik ja Iirimaa kasutasid oma osalemisvõimaluse (*opt-in*) õigust, mistõttu direktiiv kehtib nüüd 26 riigis. Direktiiv on kooskõlas Magna Carta, *habeas corpus*'e ja õiguste deklaratsiooniga, samas laseks aga Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei pangaröövlitel ja terroristidel õigusemõistmise eest pääseda.

Kui nüüd edasi muudatseteapanekute juurde minna, siis Bairbre de Brún selgitas muudatseteapanekuid seoses õigusega kasutada Euroopa piirkondlikke või vähemuskeeli. Kuigi ma mõistan nende motiivi, pean nende muudatseteapanekute vastu olema, sest need ei sobi tegelikult selle direktiiviga. Direktiivis on sätestatud kontrollimine seoses võimega keelest aru saada ja võimega ennast väljendada, nagu asepresident Reding ütles. Direktiiv ei sätesta keele valimise õigust ning seega on vaja menetlust, millega kinnitada inimese võime end väljendada ja aru saada, ning kui nad pakutava keelega nõus ei ole, siis on neil õigus otsust vaidlustada. Direktiiv ei mõjuta liikmesriikide riiklike seadusi seoses vähemuskeelte õigustega, kuigi tegelikult võiks öelda, et neid õigusi hoopis tugevdatakse, sest kui vähemuskeele kõneleja ei saa menetlustest aru, siis kehtivad direktiiviga sätestatud õigused talle samamoodi.

Palun direktiiv ilma muudatusteta ja kiireimas korras vastu võtta, et selle saaks põhikirja lisada. Ootan komisjoni ettepanekuid seoses tulevaste teekaardi meetmetega, millest esimesi võib oodata juba kahe nädala pärast. Tean, et meie vaprast eestvõitlejast asepresident Redingi hoole all on need heades kätes.

(*Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel*)

Gerard Batten (EFD). – Austatud juhataja! Paruness Ludford on öelnud juba varem meie aruteludes, et Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei tahab – ja ka mina isiklikult tahan – teha Costa del Soli gangsterite ja pangaröövlite elu kuidagi lihtsamaks. Ta ütles ka nüüd midagi sellist.

Paruness Ludford, kas te võiksite palun öelda, kas teil on tegelikke arve nende kurjategijate ja pangaröövlite arvu kohta, kes on Costa del Solilt tagasi Inglismaale saadetud pärast Euroopa vahistamismääruse kasutuselevõtmist?

Sarah Ludford, *raportöör*. – Austatud juhataja! Ei ole, aga ma olen kindel, et ma võin selle välja uurida ja Gerard Battenile öelda.

Kas Gerard Batten, kes nagu minagi Londonit esindab, võiks aga vastata järgmisele küsimusele? Hussain Osman, üks 2005. aasta juuli Londoni pommirünnakute kavandajaid, põgenes Itaaliasse, kus ta kahtlemata seadusesilma alt kaduda kavatses. Minevikus oleks ta seal aastaid redutanud, ilma et oleks kohtu ette sattunud, aga ta toodi tagasi kuue nädalaga. Ta mõisteti süüdi ja nüüd kannab karistust terrorismisüüdistuse alusel. Ma oletan, et te oleksite olnud õnnelik, kui teda ei oleks kunagi kohtu ette toodud.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 16. juunil 2010.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Raffaele Baldassarre (PPE), *kirjalikult*. – (IT) Raamotsuse eelnõu projekt sätestab põhikohustused, mille aluseks on Euroopa inimõiguste konventsioon ja Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktika. Õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses on äärmiselt vajalik neile, kes kriminaalmenetluses kasutatavat keelt ei kõnele. Lisaks sellele on asutamislepingu artiklis 6 sätestatud, et Euroopa Liit austab Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis sätestatud põhiõigusi, mis tagavad õiguse õiglasele kohtumõistmisele.

Täna arutlemisel olev tekst on rahuldav ja täiesti vastuvõetav kompromiss. Kompromisslahendustes andis eesistujariik tegelikult tagatised kõikidele liikmesriikide esitatud tähtsamatele punktidele seoses direktiivi rakendamise kaasnivate kuludega ja ülevõtmisperioodiga. Kõige selle valguses olen ma nõukogus ja Euroopa Parlamendis saavutatud tulemustega väga rahul: suulist tõlget tuleb pakkuda kahtlustatava isiku emakeeles või keeles, mida ta oskab, ning kirjalik tõlge on vajalik ainult tähtsamate dokumentide puhul. Kaalumisel on ka tähtsamate dokumentide suuliste kokkuvõtete koostamise võimalus.

Alfredo Pallone (PPE), *kirjalikult*. – (IT) Üks Euroopa Liidu eesmärkidest on luua õigusele tuginev ala ühiste eeskirjade ja kõrgetasemelise koostööga ning samas ka menetluslike tagatistega kõigile osapooltele. Probleemid on veelgi tundlikumad seoses kriminaalmenetlustega, kus teema delikaatsuse ja paljudel juhtudel ka kuriteo ja karistuse delikaatsuse tõttu on vaja tagada kõrgetasemeline õiguskindlus ja õigustest kinnipidamine.

Lissaboni lepingu jõustumisega peab Euroopa Liit austama Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni eeskirju ning kasutama seda ka lähtepunktina ELi tasandil õigusaktide koostamiseks, mis tagaksid kaitse kahtlustatavatele ja süüdistatavatele vastavalt Euroopa Liidu põhiõiguste hartale.

Eriti seoses õigusega suulisele ja kirjalikule tõlkele on äärmiselt tähtis tagada kõikidele süüdistatavatele isikutele õigus saada täielikult aru kõikidest kriminaalmenetluses esitatavatest dokumentidest ja mõista ning väljendada end oma emakeeles koos garantiiga, et neile pakutaks suulise ja kirjaliku tõlke võimalust. Ühise ala loomise tähtsaks eeltingimuseks on see, et igale kodanikule on antud võimalus kasutada samu võimalusi, õigusi ja garantiisid, mida nad ka oma kodumaal kasutada saavad.

Zbigniew Ziobro (ECR), *kirjalikult*. – (PL) Olenemata nende headest külgedest on inimeste vabal liikumisel – mis on küll üks Euroopa Liidu suurimaid saavutusi – ja jätkuval sisserändel ka oma varjupool ning selleks on võõramaalaste toime pandud kuritegude arvu kasv. Kui kahtlusalune on võõramaalane, on keelelised piirid kriminaalmenetluse tõhusaks toimimiseks tõsiseks probleemiks. Kui teised liikmesriigid peaksid saama kohtuotsuseid ilma kahtlusteta tunnustama, peavad igas riigis kehtima minimaalsed menetluslikud tagatised. Süüdistatava õigus saada emakeeles süüdistusest teavitatud on kahtlemata enda kaitsmise õiguse põhielement, ilma milleta ei saa olla õiglast kohtumõistmist. Direktiivi ettepanek seoses õigusega suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses täidab seega siin oma ülesannet olenemata sellest, kas ELi liikmesriikides on juba sätestatud piisavad põhimõtted. Mul on hea meel, et parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise kompromissi tulemusel loobus parlament lõpuks paljudest ebamõistlikest nõudmistest, mis oleksid kriminaalmenetlusi takistanud, seda eriti lihtsamate juhtumite puhul. Olen veendunud, et praegusel kujul aitab direktiivi ettepanek luua usaldust liikmesriikide õigussüsteemide vahel, pidades samas lugu ka nende eri õigusallastest traditsioonidest.

23. Euro kasutuselevõtt Eestis 1. jaanuaril 2011 (arutelu)

Juhataja. – Järgmiseks punktiks on majandus- ja rahanduskomisjoni nimel koostatud Edward Sciclun raport ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus euro kasutuselevõtu kohta Eestis 1. jaanuaril 2011 (KOM(2010)0239 – 2010/0135(NLE)) (A7-0182/2010).

Edward Scicluna, raportöör. – Austatud juhataja! Mul on hea meel, et saan esitada raporti, milles toetan Eesti taotlust liituda euroalaga.

Asjaolu, et üks väike, kuid samas väga sihikindel ELi liikmesriik tahab nii raskel ajal euroalaga liituda, on väga tähtis. See ütleb väga palju selle riigi kohta ja ka euro ja euroala kohta.

Põhjus, miks Eesti euroalaga liituma peaks, on väga lihtne. Eesti täitis asutamislepingutes sätestatud Maastrichti kriteeriumid. Veelgi tähtsam on aga pidada meeles, et need saavutused tehti meie ajastu kõige halvima ülemaailmse finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi taustal. Tuleb tunnistada, et sellised saavutused on järjestikuste Eesti valitsuste ja Eesti rahva sihikindlate, tõsiseltvõetavate ja jätkusuutlike jõupingutuste tulemus. Lisaks sellele on Eesti rahvas viimase aja raskustest hoolimata tugevalt euroalaga liitumise poolt.

Olen raportöörina olnud pidevas kontaktis komisjoni, Euroopa Keskpanga ja Eesti valitsusega ning külastasin Eestit ka mai keskpaigas, kui komisjon ja Euroopa Keskpank oma lähenemisaruanded avaldasid. Eesti rahandusministeeriumi, Eesti parlamendi, Eesti statistikaameti ja keskpanga tehtud ettevalmistused räägivad Eesti kasuks.

Pea aga väljendama muret seoses väga lühikese ajaga, mis antakse parlamendile oma raporti esitamiseks pärast eelpool nimetatud lähenemisaruannete avaldamist. Minu arvates ei ole see kohane. Nagu juba varemgi öeldud, näitab see puuduvat austust parlamendi vastu. Tunnistan, et on tehtud märgatavaid edusamme, nagu näiteks seoses asjaoluga, et keskpank ja komisjon kohtusid juhatusega ning andsid meile suulise aruande edusammudest. Sellegipoolest loodan ma tõesti, et järgmine kord, kui mõni riik euroalaga liituda soovib, on ajakava palju soodsam.

Olgugi et on neid, kes ütlevad, et euroala peaks lahendama oma probleemid enne uute liikmete vastuvõtmist, oleks see minu arvates lühinägelik lähenemine. Oleme euroala liikmetena kas piisavalt enesekindlad ja motiveeritud, et tulla praegustel euro jaoks rasketel aegadel hästi toime, või siis kaotame hoopis paanikas pea ning ei võta vastu võimekat ja kvalifitseeritud liikmesriiki, mis tahab euroalaga liituda ja on valmis meid abistama.

Meie võitluses selle nimel, et taastada usk euroalasse, kasutades meetmeid riikide rahanduse jätkusuutlikkuse tõstmiseks rangema statistilise juhtimisega, arvan ma, et Eestist oleks euroalale palju kasu. Eesti mõistlik lähenemine riigi rahandusele tähendas, et 2009. aasta lõpuks oli riigil väga madal, kui mitte kõige madalam valitsemissektori eelarve puudujääk euroalal. Vaatamata peaaegu 15-protsendisele majanduse kokkutõmbumisele 2009. aastal tähendas aga asjaolu, et Eesti oli kogunud headel aastatel suure ülejäägi, et valitsemissektori võla ja SKP suhe oli 7,2%, mis on üks madalamaid nii ELis kui ka ülejäänud maailmas. Lihtsalt öeldes suutis Eesti seni halvima majandus- ja sotsiaalkriisi ajal oma rahandust kontrolli all hoida.

Seega kuulub Eesti kindlasti nende euroala riikide hulka, millel on parem eelarvedistsipliin ning mis on riigi rahanduse jätkusuutlikkuse säilitamise nimel valmis tegema raskeid valikuid. Samuti on sellel suur poliitiline sümbolika. Eesti taotlus liituda euroalaga on paljuütlevaks sümboliks Eesti naabritele, et euroalaga liitumine on atraktiivseks võimaluseks nendele riikidele, mis teevad selleks häid ettevalmistusi.

Viimaks tasub aga ka mainida, et Eesti tulevane majandustee ei ole üldsegi lihtne. Esiteks on riigis väga kõrge töötuse tase ja ka inflatsioonioht tulevikus on suhteliselt suur. Seepärast peab Eesti valitsus olema jätkuvalt valvas seoses hindadega, seda eeskätt just üleminekuperioodil.

Soovitan seetõttu täiskogul raport vastu võtta.

Olli Rehn, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Esmalt tahan tänada Edward Sciclunat tasakaaluka ja sisutiheda raporti koostamise eest, mis käsitleb Eesti lähenemist ja liitumist euroalaga.

Tahan õnnitleda ka meie sõpru Eestis selle tähtsa verstapostini jõudmise puhul!

Hindan väga üleolevat toetust seoses euro kasutuselevõtmisega Eestis, mida parlamendi majandus- ja rahanduskomisjon 2. juunil väljendas. See on äärmiselt vajalik Euroopa Komisjoni ettepaneku edasiviimiseks ja Eestis euro kasutuselevõtmiseks järgmise aasta 1. jaanuaril.

Me kõik teame, et lähenemisaruanne ja Eesti otsus liituda euroga leiavad aset euroala jaoks raskel ajal, võimalik et raskeimal ajal euroala loomisest saati.

Seoses sellega on Eestile antud positiivne hinnang veel eriti tähis signaal, mis näitab, et majandus- ja rahaliidu raamistik on igati toimiv. Samuti rõhutab see asjaolu, et lähenemisaruandes hinnatakse liikmesriike nende enda jõudluse ja vouruste alusel ning pidades täielikult lugu võrdse kohtlemise põhimõttest.

Eestile antud positiivne hinnang on praegusel olulisel hetkel ka väga positiivne signaal nii turgudele kui ka euroalasse mittekuuluvatele liikmesriikidele.

Rõhutan, et Eesti liituks euroalaga tugevalt positsioonilt ja tõsiseltvõetavate poliitikatega, väga tugeva fiskaalpositsiooniga ning kõige madalama võlatasemega ELis, nagu Edward Scicluna ennist mainis. Kui Euroopa Liidu keskmine valitsemissektori võlg on hetkel 75%, siis Eesti valitsemissektori võlg on 7,2%, mis on suur erinevus võrreldes keskmisega. Kuigi Eesti majandus ei ole kriisi vastu immuunne, on see näidanud, et suudab toimida ja kohaneda fikseeritud vahetuskursipoliitikaga juba peaaegu kakskümmend aastat – alates 1992. aastast. Seetõttu ei ole euro kasutuselevõtmine eeldatavasti enam suureks löögiks riigi rahastamistingimustele, sest finantssüvenemine on juba hästi edenenud.

Loomulikult ei lõppe kõik euro kasutuselevõtmisega, hoopis vastupidi. Kui Eesti euro järgmisel aastal kasutusele võtab, on oluline, et säilitatakse poliitilist distsipliini ning rakendatakse eduka jõudluse tagamiseks euroalal täiel määral fiskaal-, struktuurilisi ja konservatiivseid poliitikaid.

Tervitan Eesti ametiasutuste valmidust kinnitada euroalale ja ELi partneritele ametlikus kirjas oma kindlat pühendumust stabiilsuse loomisele suunatud poliitikatele ja vastavate poliitiliste prioriteetide kehtestamisele.

Paralleelselt sellega on kindlasti vaja tugevdada Euroopa majandusjuhtimist. Komisjoni hiljutised ettepanekud on suunatud nii Euroopa majandusjuhtimise olulisele süvenemisele kui ka euroala konservatiivsele laiendamisele, mis tugineb riikide saavutustele.

See on õige viis tugevama ja tõhusama majandus- ja rahaliidu loomiseks.

Kokkuvõtteks tahan veel lisada, et pärast sel nädalal toimuvat arutelu Euroopa Parlamendiga toimub sel nädalal ka arutelu Euroopa Ülemkogus, kus küsimust edasi käsitletakse. Kui kõik läheb ootuspäraselt, on kõik asjaomased õigusaktid vastu võetud 13. juuli ECOFINi nõukogu kohtumiseks, mis annab Eestile piisavalt palju aega, et teha ettevalmistusi üleminekuks ja euro kasutuselevõtmiseks järgmise aasta 1. jaanuaril.

Veel kord suured tänud teile, et te ettepanekut toetate, ja südamlikud õnnitlused ka Eesti rahvale!

Gay Mitchell, *fraktsiooni PPE nimel*. – Austatud juhataja! Tahan tänada raportööri selle suurepärase raporti eest! Toetan nii raportööri märkuste üldsuunda kui ka küsimusi, mis ta tõstatas.

Tahan rõhutada, et saame lubada Eesti euroalasse ennekõike just Eesti rahva toodud ohvrite tõttu ja Eesti valitsuse ja parlamendi juhtimise tõttu. See juhtimine ei piirdu ainult rahanduse kontrolli all hoidmisega, vaid ka sellega kaasnevate ohvrite toomisega. Sel ajal kui mõned meist oma haavu lakuvad, tuleviku pärast muret tunnevad ja euroalale mõtlevad, näitab see väike riik meile kõigile teed. Eesti on teenäitajaks nii selle piirkonna teistele riikidele, mis Euroopa Liiduga liituda tahavad, kui ka kogu Euroopale, sest see tugevdab praegusel raskel ajal meie enesekindlust.

Tahan kasutada võimalust, et tuletada täiskogule meelde, et esimese kümne aasta jooksul pärast euro kasutuselevõtmist loodi Euroopa alal 16 miljonit töökohta, mida on palju rohkem kui Ameerika Ühendriikides sama aja jooksul. Seega on see tegelikult heakskiit kogu projektile ajal, mil vajame tööpoolest ühe julge parlamendi, ühe julge valitsuse ja ühe julge rahva toetust. Tervitan Eestit ja arvan, et nad käituvad õigesti!

Minu riigi kogemused on olnud peaaegu täielikult kasulikud – ja minu riik on samuti väikeriik. Mõelge, kus väikesed riigid vastasel juhul oleksid! Kus me oleksime, kui meil ei oleks praegusel raskel ajal Euroopa Keskpanga ja komisjoni ning euroala ministreid, kes koostööd teevad? Oleksime tõesti eksinud.

Tahan käsitleda kahte punkti seoses nn *boom-bust* tsüklitega, mis nõuavad lahendamist, mitte järelevalvet, ja seoses varade hinnatõusuga. Arutasin sama teemat Euroopa Keskpanga presidendiga juba kaks aastat enne seda, kui sellest rääkimine populaarseks sai. Komisjon ja Euroopa Keskpank peavad jõudma kokkuleppele seoses sellega, kuidas madal inflatsioon ja madalad intressimäärad varade hinnatõusu põhjustavad. Selle lahendamiseks peab olema mingi võimalus.

Mul on hea meel, et saan toetada meile esitatud raporti üldsuunda.

Ivari Padar, *fraktsiooni S&D nimel*. – (ET) Lugupeetud kolleegid, ülehõõme hääletame ühiselt Euroopa Parlamendi raporti üle Eesti liitumiseks euroalaga. Siis jääb pisut alla kuu ülemkogu ametliku otsuseni. Liitumine euroalaga on Eesti jaoks järjekordne vahefiniis Euroopa Liidu lõimumisprotsessis ja liitumine on loomulik osa Eestis aastate jooksul viljeletud arukast eelarvepoliitikast. Juba majanduskriisi algusfaasis mõistis meie ühiskond, et kriisist tulenenud väljakutsed vajavad täiesti uut lähenemist ja paljude seniste poliitivate ümbermõtestamist. Konkreetselt tähendasid need sammud mitmeid eelarvekärpeid 2008. ja 2009. aastal.

Liitumine tähendab, et viimastel aastatel tehtud pingutused olid õiged, ja viimaste aastate arengud on näidanud ka seda, kui oluline on usaldusväärne statistika ja topeltstandardite vältimine. Olen kindel, et Eesti jätkab talle juba nii omast läbipaistvat ja mõistlikku fiskaalpoliitikat ka edaspidi. Me oleme mõistnud, et väiksel avatud majandusega riigil ei ole teist võimalust. Eesti liitumine on positiivne märk kogu Euroopale. Meie usk ühisrahasse on just kui julgustav valgus tunnelis tänases Euroopa keerulises majandusolukorras.

Usun, et Eesti liitumisega saab euroala endale liikme, kes mõistab kehtestatud määngureegleid ja kellest on kasu rahaliidu ja ühisraha tugevdamisel. Omalt poolt soovin tänada kolleegi, nimeliselt raportööri Edward Sciclunat ja variraportööri sisuka töö eest. Kinnitan teile, et Eesti on euroalaga liitumiseks valmis. Täna.

Wolf Klinz, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (DE) Austatud juhataja! Mul on hea meel tervitada Eestit euroala 17. liikmena alates 2011. aasta 1. jaanuarist. Nagu eelmised sõnavõtjad juba mainisid, on meie Balti naaber tegelikult üks vähestest riikidest, mis suudab täita Maastrichti kriteeriume – ja tõepoolest entusiasmiga.

Võime praeguses kliimas kindlad olla, et komisjon, Eurostat ja Euroopa Keskpank vaatavad kõike väga hoolikalt ja neil ei ole hinnangutes mingeid järeleandmisi. Nõukogu teeb oma otsuse samuti ilma igasuguse poliitilise eelistuseta.

Nagu me kõik teame, seisab euro nüüd, kümme aastat pärast selle kasutuselevõtmist silmitsi oma suurima katsumusega. Asjaolu, et Eesti suutis nendes oludes liitumiskriteeriumidest kinni pidada, annab tunnistust riigi ebatavaliselt suurest pühendumusest, uskumatust tahtejõust ja erakordsetest jõupingutustest. See tõestab ka minu arvates, et Eesti on valmis oma asutamislepingutest tulenevaid kohustusi täitma. Eesti teab, et Euroopa Liidu liikmena on riik kohustatud saama ühel päeval ka euroala liikmeks, ning asjaolu, et Eesti seda nii kiiresti teha soovib, teeb mind isiklikult väga õnnelikuks. See näitab, et ikka veel on riike, mis Euroopa projekti usuvad.

Õnneks ei pidanud Eesti valitsus otsustamist euroga liitumise üle referendumis inimeste hooleks jätma, sest me kõik teame, et kodanikud on mõnes mõttes väga mures. Kui nad meediat jälgivad, siis näevad nad eurot nõrga valuutana ja euroala rahaülekannete liiduna ning kardavad, et euro kasutuselevõtmine toob kaasa suure hinnatõusu. Sloveenia ja Saksamaa on sellest head näited. Saksamaal ei ole ju põhjusest pandud kallile eurole nime *Teuro* (*der teure Euro* – kallis euro). Seega on asjaolu, et tegemist on kõigest tajutava inflatsiooniga, nagu Euroopa Keskpank ütleb, veel väga pehmelt öeldud.

Euroala liikmena peab Eesti samuti ühisraha probleemidega tegelema ning seega ka euroala päästepaketiga liituma. Me ei tea veel, millist mõju see eelarvele avaldab. Palun lugupeetud volinikul selles suhtes natukene selgust luua! Loodan, et Eesti jätkab oma suurepäraseid jõupingutusi ning loodan samuti, et Eesti saavutused, eriti seoses eelarvedistsipliini ja võitlusega inflatsiooni vastu, osutuvad ka tulevikus jätkusuutlikuks!

Kay Swinburne, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud juhataja! Tahan tänada raportööri Edward Sciclunat selge ja põhjaliku raporti koostamise eest! Toetame täielikult tema järeldusi. Praeguse enneolematu ülemaailmse majanduslanguse ajal pärast 2008.–09. aasta kriisi annab asjaolu, et Eesti kvalifitseeris euroalaga liitumiseks, tunnistust Eesti valitsuse finantsoskustest ja eelarvedistsipliinist.

Nende võime hoida valitsemissektori võlga kõrgeast töötuse tasemest hoolimata kontrolli all, on tõeliselt märkimisväärne. Ma arvan, et kui mõni liikmesriik täidab euro kasutuselevõtmise ranged kriteeriumid ja tahab isegi praegusel raskel ajal euroalaga liituda, siis on see riigi valijate otsus ja ma soovin neile nende valitud teel kõike head!

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja! Paljud arvavad, et Eestit tuleks õnnitleda, mina aga tunnen eestlastele kaasa. Riigi raha väärtus peab peegeldama riigist eksporditavate ja sinna imporditavate toodete ning teenuste suhtelist nõudlust ning samuti muid rahalisi liikumisi ja see peab muutuma vastavalt vajadusele. Riigis, mis on seotud raha väärtusega, mis ei kajasta selle riigi majanduse vajadusi, hakkavad igasugused majanduslikud probleemid võimenduma.

Ühendkuningriik avastas selle siis, kui olime ühinenud vahetuskursimehhanismiga, mis oli euro eelkäija. Olime kinni ühisraha väärtuses ning samuti majanduslanguses, millest me alles vahetuskursimehhanismist lahkudes väljusime.

Edward Scicluna' raportis õnnitletakse Eestit selle puhul, et riik asendas jooksev- ja kapitalikonto puudujäägi märkimisväärse jooksev- ja kapitalikonto ülejäägiga. See paistab hea uudisena, aga silmapiiril on ohud. Selle ülejäägi tõttu võivad Euroopa Komisjon ja Euroopa Keskpang tõsta krooni ja euro suhte liiga kõrgele tasemele. Kui Eesti ekspordi-impordi väärtuse suhe langeks, järgneks sellele majanduslangus ja maksebilansi puudujääk, millest Eesti enam ei pääseks. Eesti kaotaks oma rahandus- ja fiskaalisesisevuse ning seega ka poliitilise iseseisvuse, mis on irooniline riigi puhul, mis alles 19 aastat tagasi Nõukogude Liidu kütisist pääses.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Austatud juhataja! Jalgpallifännidena eeldame, et asjad toimuvad loogiliselt. Eeldame, et kõige parema distsipliiniga ja kõige suurema pühendumusega meeskond võidab maailmameistrivõistlused. Sama loogika peaks kehtima ka euroala laienemise puhul. Eelarvedistsipliini ja reformide rakendamist tuleb tasustada euroalasse vastuvõtmisega. 2005.–2008. aasta majandusbuumi ajal kulutas suur osa Euroopa riike palju rohkem, kui nad endale lubada said. Nad elasid üle oma võimete. Tegelikult sillutasidki nad sellega juba teed praegusele eurokriisile. Selle aja jooksul, sel ajal, kui teised raha raiskasid, olid meie sõbrad Eestis palju ettevaatlikumad ja kogusid eelarveülejäärke. Just tänu nendele ülejääkidele ja eelarvedistsipliinile ei sattunudki Eesti järsus majanduslanguses, mida ka nemad 2009. aastal kogesid, pankroti äärel. Selle asemel täidab Eesti tänu oma rangele distsipliinile kõiki Maastrichti kriteeriume ning tuleks seega ka euroalasse lubada. Euro kasutuselevõtmine Eestis oleks hea kolmel rindel. Esiteks oleks see oluline ja võimas rahvusvaheline signaal, et vaatamata kõigile raskustele laieneb euroala edasi. Teiseks oleks see positiivne signaal kõikidele Balti riikidele ja Balti piirkonnale, et Balti riikides ja regioonis valitseb stabiilsus ning seal suudetakse järgida pragmaatilisi poliitika. Kolmandaks oleks see oluline signaal Lätile ja teistele riikidele, mis eurot kasutusele võtta soovivad, et Maastrichti kriteeriumidest kinnipidamine saab tasustatud euroalasse vastuvõtmisega. Praegu peavad Euroopa liikmesriigid oma eelarved korda tegema, et taastada rahva ja finantsturgude usu euroalasse. Minu arvates on Eesti vastuvõtmine euroalasse hea näide teiste riikide valitsustele ja ühiskondadele, et eelarvedistsipliini on võimalik pidada ka väga rasketele aegadel. Tänan tähelepanu eest!

George Sabin Cutaș (S&D). – (RO) Kui majanduskriis Euroopa Liidus algas, kannatasid selle all teiste seas kõige enam ka Balti riigid. Balti tiigritest said mitmeaastase majandusbuumi järel Euroopa väetikesed. Sellele vaatamata valmistub Eesti nüüd rekordajaga euroalaga liitumiseks. Eesti liitumine euroalaga tugevdab euroala väga kriitilisel hetkel. Meil on hea meel Eesti eesmärgi üle seoses ühisraha kasutuselevõtmisega vaatamata kriisile, mis ka Eestit puutumata ei jätnud. Eesti suutis astuda kriisile vastu kiirete karmistamismeetmete ja eelarvedistsipliini meetmetega. Olgugi et Balti riigid kriisis palju kannatasid, on nende eeliseks olnud väga madal valitsemissektori võlatase, mis andis neile rohkem paindlikkust välislaenu suhtes. Seda tuleb kindlasti meeles pidada, sest Eesti valitsemissektori võla ja SKP suhe on 7,2%, mis on oluliselt madalam kui kontrollväärtus 60%.

Arvan, et nüüd on õige aeg teha oma järeldused Euroopa kriisist ja Eesti sihikindlusest ning leida edukalt õnnelik keskte eesmärkide ja ettevaatlikkuse vahel. Selle protsessi käigus ei tohi me aga jätta tähelepanuta euro kasutuselevõtmisega kaasnevaid sotsiaalseid aspekte. Euroalaga varem liitunud liikmesriikide kogemused näitavad, et Eestit ootab suur hinnatõususuoht. Seepärast loodan, et Eesti ametiasutused suudavad rakendada tasakaalustatud eelarvepoliitikaid nii, et riigi kodanikud ei peaks suuri ohvreid tooma. Seoses sellega juhib Edward Scicluna õigusega tähelepanu inflatsiooniohule.

Viimasena, kuid mitte vähem olulisemana on Eesti üleminekul eurole ka sümbolne aspekt. Eesti võib olla eeskujuks Ida-Euroopa riikidele, mis kaotasid kriisi tõttu entusiasmi ning ka reaalsed võimalused, et pidada kinni euro kasutuselevõtmiseks ette nähtud tähtaegadest.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Austatud juhataja! Tahan isiklikult Eestit kiita. Euroopa ja euroala seisavad silmitsi tõsiste probleemidega. Rasked ajad eraldavad terad sõkaldest. Siin võime näha, mis vahe on Eesti-sugustel riikidel, mis tõesti Euroopasse usuvad ja tahavad panustada tugevamasse ELi, ning nendel riikidel, mis vaatavad närviliselt kõrvalt pealt, kuidas asjad arenevad, nagu minu riik Rootsi, lugupeetud juhataja kodumaa Ühendkuningriik ja Taani.

Oletame korraks, et ELi esiisad oleksid seisnud ja oodanud samamoodi siis, kui kõik see algas. Kus oleks Euroopa omadega siis? EL arenebki just kriisi ajal ja näitab, kui jõuline on Euroopa soov saada ühtseks ja tugevaks Euroopaks. Euro on ühinenud Euroopa kõige väljapaistvam sümbol. Eesti on au ära teeninud!

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Tahan kõigepealt õnnitleda Eestit kõigi jõupingutuste eest konservatiivsete poliitikate rakendamisel, et täita lähenemiskriteeriumid! Sellega saab Eestist 17. riik, mis euro kasutusele võtab. Euroopa majanduse jaoks raskel ajal, kui on spekulatsioonid üha enam selle üle, et liikmesriigid tahavad euroalast lahkuda, näitab Eesti, et on valmis ühisraha kasutusele võtma.

See saadab ka tugeva signaali seoses euroala võimaliku laienemisega ida poole. Teised kaheksa riiki 2010. aasta lähenemisaruandes, mille hulka ka Rumeenia kuulub, on teinud seoses ühisraha kasutuselevõtmisega ebavõrdseid edusamme ning ei täida hetkel euroalaga liitumise kõiki kriteeriume. Lõpetuseks tahan veel öelda, et iga liikmesriik peab võtma euro kasutusele alles siis, kui on selleks täiesti valmis.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Tahaksin lisada ka omapoolsed õnnitlused Eesti valitsusele. Paari aasta eest oli Leedu sarnases olukorras, kuid inflatsiooninäitajast oli puudu kümnendik protsenti. Igal riigil on tegelikult oma kindel ajalooline minevik. Meil on omapärane majandusstruktuur ja minevikus võeti teatud probleemide tõttu vastu eri otsused. Eestit eristab asjaolu, et minevikus võeti seal vastu arvatavasti vähem populistlikke otsuseid, Eestil oli väga ettevaatlik keskpangapoliitika ja palju muudki. See on tõesti hea näide meile kõigile, kuid ennekõike Balti riikidele ning loodetavasti saabub paari aasta pärast ka meil see tore aeg. Tahan veel kord õnnitleda ühte praegust Euroopa Parlamendi liiget ja endist rahandusministrit, kes sellele protsessile kaasa aitas. Samuti tahan õnnitleda tervet Eesti valitsust teatud majandus- ja rahaliidu põhimõtete tõeliselt eduka rakendamise eest. Soovin talle kõike head!

Graham Watson (ALDE). – Austatud juhataja! Asjaolu, et Andrew Henry William Brons, kes arutusel sõna võttis, rääkis kiiresti oma jutu ära ja lahkus siis kohe, ütleb väga palju selle kohta, kui palju tema ja ta fraktsioon arutelu üle huvi tunnevad.

Huvitav asi selle juures, et Eesti eurot kasutusele võtta tahab, on see, et see suurendab usaldust Eestisse ja samuti eurosse. Eurot on palju kritiseeritud, eriti anglosaksi ajakirjanduses, mis ei ole ka eriti üllatav. Reaalsus on aga see, et ilma eurota ja ilma Eesti-suguste riikide eelarvedistsipliinita ei oleks meist kellelgi mingit lootust.

Milan Zver (PPE). – (SL) Ma arvan, et ma ei suudaks endale kunagi andestada, kui ma ei õnnitleks nüüd oma Eesti kolleege!

Viimase kahe aastakümne jooksul on Eesti olnud mitmes valdkonnas üks silmapaistvamaid üleminekuriike.

Tuletame näiteks meelde suurepäraseid maksureforme, mis Eesti algatas! Eesti liberaliseeris oma majandussüsteemi väga varakult, juba 1990ndatel, teised üleminekuriigid ei suutnud seda samas ulatuses teha.

Olen kindel, et Eestist saab euroalale tugev samm, et Eesti käitub palju kohasemalt, kui paljud teised euroala liikmed ja aitab kaasa meie ühisraha stabiilsuse tagamisele.

Olli Rehn, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Täna lugupeetud parlamendiliikmeid nende toetuse eest!

Tahaksin selgitada teile tiheda ajakava põhjuseid seoses lähenemisaruande vastuvõtmisega, mida Edward Scicluna mainis. Hinnangu lõpptähtaeg sõltub prognoosi andmete olemasolust, mis sõltub aga omakorda tähtajast, milleks Eurostat riigi rahandust puudutavad andmed kinnitab. Tegelikult nõustus Eurostat fiskaalandmete kinnitamisega kiirustama, et Euroopa Parlamendile rohkem aega anda. Raporti koostamine Euroopa Komisjonis on sellegipoolest väga tiheda ajakavaga, sest tahame koostada kvaliteetse raporti ja rohkema aja lisaks otsimine ei oleks võimalik ilma liikmesriikide liiduülest hinnangut ohustamata. Seda muu hulgas ka ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluste ning stabiilsuse ja kasvu paktist üldise kinnipidamise mõttes, mis on majandus- ja rahaliidu aluseks.

Tegelikult kasutame sama lähtematerjali homme komisjonis, kui otsustame kokku 16 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse üle, neist 12 on juba olemasolevad ja neli uued eelarvepuudujäägi menetlused ELi liikmesriikide kohta. Seega on tegemist üleeuroopalise protsessiga ning see seab mõned piirangud komisjoni tööle.

Igal juhul hindan ma väga teie pragmaatilisust. Võiksin veel lisada, et kohtusin 13. aprillil majandus- ja rahanduskomisjoni liikmetega, et pidada mitteametlik eelarutelu seoses Eesti lähenemisväljavaadetega. Tahaksin samuti lisada, et komisjon on valmis andma parlamendile alati teavet Eesti majandus- ja fiskaalolukorra kohta. On selge, et Eesti peab jääma valvsaks, et tagada oma riigi rahanduse ja makromajandusliku arengu stabiilsus. Komisjon jääb seda igal juhul tähelepanelikult jälgima.

Viimaks lisan veel, et jään lootma Eestile kui liitlasele eelarvedistsipliini tagamisel, et riik annaks teistele eurorühma riikidele head eeskuju. Vajame selleks liitlasi ja jään seoses sellega Eestile lootma. Peame tegema koostööd, et tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus ja sellega ka jätkusuutlik majanduskasv ning töökohtade loomine Euroopas.

See oli vist Andrew Henry William Brons, kes viitas asjaolule, et Eesti justkui kaotaks oma äsja tagasivõidetud iseseisvuse ja vabaduse. Peaksin talle vastamiseks ehk selgitama, mis pani mu vanaisa hääletama Soome rahvahääletusel jaatavalt, kui soomlased ligi 15 aastat tagasi ELiga liitumise üle otsustasid. Ta ütles mulle, et ta veetis viis aastat oma maad kaitstes lahinguväljal itta vaadates, kuid sellest peale on ta alati läände vaadanud.

Edward Scicluna, raportöör. – Austatud juhataja! Täna teid selgituste eest, volinik Rehn! Ma mõistan, et ajakava on selline nagu see on. Muretsesin pigem selle pärast, et parlamendi rolli ei suhtutaks triviaalselt, ja olen kindel, et komisjon arvestas sellega.

Kokkuvõtteks tahan tänada variraportööre nende nõuannete ja tähendusrikaste muudatusettepanekute eest, mida ma täielikult toetasin ja ka raportisse kaasasin. Ennekõike tahaksin tänada oma kolleegi Ivar Padarit, Eesti endist rahandusministrit, ning samuti Eesti praegust rahandusministrit Jürgen Ligit mulle otsekoheste ja avatud selgituste andmise eest alati, kui ma nende abi vajasin.

Soovin eestlastele kõike head! Seni on nad suutnud näidata, et kriitikud eksivad. Kutsun neid nüüd üles jätkama samas vaimus ning hoidma oma majandust ja eriti majanduse konkurentsivõimet valvsa pilgu all, et tagada oma edu ka tulevaste euroala liikmetena.

Soovitan seetõttu täiskogul raport vastu võtta! Eesti taotlus on meie toetuse ära teeninud ja loodan, et kui parlament kolmapäeval hääletab, annab suur häälteenus eestlastele tunnustuse, mille nad ära teeninud on, ja tõestab, et euroala on ikka väga elujõuline.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 16. juunil 2010.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Austatud juhataja! Praegusel majanduslikult raskel ajal on lihtne jätta kahe silma vahele, kui kaugele on Euroopa viimastel aastatel jõudnud. Alles kaksikümmend aastat tagasi oli Eesti osa Nõukogude Liidust, kuid täna on Eesti valmis liituma euroalaga. Me ei tohi alahinnata raskusi, mille ees kõik Euroopa riigid seisavad olenemata sellest, kas nad kuuluvad euroalasse või mitte. Sellegipoolest astub Eesti nendele väljakutsetele vastu Euroopa Liidu iseseisva riigina ning vastavalt sellele mängib Eesti ka tähtsat rolli lahenduste leidmises. Ootan väga aega, millal ka Šotimaa iseseisvaks saab ja šotlased saavad samuti Euroopa tulevikus täit rolli mängida.

Kristiina Ojuland (ALDE), kirjalikult. – (ET) Lugupeetud eesistuja, täna raportöör Edward Sciclunat Eesti eurotsooniga ühinemist toetava raporti koostamise eest. Mul on hea meel, et Eesti jõupingutusi Maastrichti kriteeriumidele vastamiseks on vääriliselt hinnatud, ning loodan, et kolleegid toetavad raportit kolmapäevasel hääletusel. Euro kasutuselevõtt Eestis järgmise aasta 1. jaanuaril toimub kogu eurotsooni jaoks murrangulisel ajal. Üleilmne majandus- ja rahanduskriis paljastas liikmesriigid, kes on ühiselt kokkulepitud kriteeriumidest süstemaatiliselt kõrvale hiilinud ning seadnud sellega ohtu ülejäänud liikmete majandused. Käesolev kriis on äärmiselt õpetlik ja on eriti tähtis, et kõik eurotsooni liikmesriigid ja Euroopa Keskpank peaksid hoolsalt silmas, et Maastrichti kriteeriumid oleksid pidevalt täidetud. Kriteeriumid muutuvad oma olemuses mõttetuks, kui liikmesriikidel lubatakse neist kõrvale kalduda ja teiste arvelt „jänest sõita”. Kuigi pretsedent on loodud, ei saa me loota päästepakettidele, mille abil korvata liikmesriikide vastutustundetuid majandus- ja rahanduspoliitilisi otsuseid. Eesti valitsus on pidanud langetama mitmeid raskeid, kuid hädavajalikke otsuseid, et stabiliseerida riigieelarve ning peatada majanduslangus. Eelseisev eurotsooniga liitumine annab tunnistust sellest, et valitsuse tegevus on vilja kandnud. Loodan, et teisedki liikmesriigid on valmis võtma kasutusele meetmed, mis tagavad Euroopa majanduse ja rahanduse jätkusuutlikkuse ning konkurentsivõime, arvestades maailmamajanduses toimuvaid struktuurilisi muutusi. Eesti liitumine eurotsooniga saadab olulise julgustava signaali ning lubab uskuda, et viimasel ajal langustrendil ühisraha stabiliseerub peagi.

24. Üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel

Juhataja. – Järgmiseks päevakorrapunktiks on üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel.

Elena Oana Antonescu (PPE). – (RO) Rumeenias ja paljudes teistes Euroopa Liidu liikmesriikides on nähtud nn narkopoodide, kus uimastite asendusena müüakse keemiliselt töödeldud aineid. Rumeenia valitsus kehtestas erakorralise määruse selliste ainete keelustamiseks.

Kahjuks teeb nende narkopoodide toimimisviis nende eluohtlike uimastite kontrolli alla saamise aga praktiliselt võimatuks. Seda ohtu ei ole võimalik kõrvaldada ilma üldise reaktsioonita Euroopa institutsioonidelt ja kõikidelt liikmesriikidelt. Jäädvustatud on juba palju surmajuhtumeid ning tuhandete inimeste tervis on ohus.

Paljud Rumeenia valitsusevälised organisatsioonid hoiatavad, et olemas on suurel hulgal keemiliselt töödeldud aineid, millel võivad olla sarnased mõjud. Nendele ainetele järkjärgulise keelu kehtestamine ei saa olla realistlik lahendus sellele probleemile. Rumeenia märkas nimetatud fenomeni esiletõusmist õnneks varakult, kuid see võib olla sama laialt levinud ka teistes Euroopa riikides.

Seepärast arvan ma, et Euroopa Liidu institutsioonid peavad võtma kasutusele algatusi, mille abil saame pidada pidevat võitlust nii uimastite kui ka eluohtlike asendusimastite vastu.

Rovana Plumb (S&D). – (RO) Rumeenias jätkab parempoolne valitsus repressiivmeetmete kasutamist sõnavabaduse õiguse vastu. Rumeenia parlamendis on arutlemisel eelnõu riikliku raadio- ja televisiooniteenuse korraldamise ja toimimise kohta. Valitsuse ettepanek on otsene rünnak sõnavabadusele Rumeenias ja rikub tõsiselt põhiseadust, vähemuste õigusi ning samuti rahvusvahelisi määrusi antud valdkonnas.

Selles sektoris töötavad Euroopa ja Rumeenia organisatsioonid on juba oma kriitikat väljendanud. Kõik Euroopa massimeediat käsitlevad määrused nõuavad teabe- ja sõnavabaduse austamist, mis on tagatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikliga 10.

Kutsun Euroopa Komisjoni ja Rumeenia ametiasutusi üles leidma nõuetekohase ja demokraatliku lahenduse, et luua mehhanism, mis lubaks riiklikul raadio- ja televisiooniteenusel töötada erapooletuse, eetika ja euroopalikest põhimõtetest lähtudes.

Sonia Alfano (ALDE). – (IT) Austatud juhataja! Head kolleegid! Palun hetkeks teie tähelepanu!

(Sõnavõtja hoiab paariks hetkeks käsi suu ees, et näidata, et ta ei saa rääkida)

Nii juhtuks Itaalias, kui möödunud nädalal Itaalia senatis esitatud ja heaks kiidetud seaduseelnõu telefonikõnede pealtkuulamise kohta ka siin istungisaalis heaks kiidetaks.

Nimetatud dekreet-seadus põhimõtteliselt keelab ajakirjanikel, blogijatel – enam-vähem igapähe – pealtkuulatud telefonikõnede avaldamise. See on selgesti vastuolus põhiseadusega ning samuti Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga, mille artikli 11 kohaselt on igapähe õigus arvamusvabadusele ning vabadusele saada ja levitada teavet.

Tahan tuua ühe näite Euroopa institutsioonide tähelepanu köitmiseks, sest tegemist on tõesti uskumatu tsensuuriga. Mu näide on rabav, ilmne ja reaalne. Mu isa oli ajakirjanik, kelle tappis maffia. Viimase seitsme aasta jooksul on tänu telefonikõnede pealtkuulamisele saanud ilmsiks tema tapmise üksikasjad. Tänu telefonikõnede pealtkuulamisele saime teada, et ta suri seepärast, et meie läheduses peitis end üks tagaotsitav isik. Palun seetõttu Euroopa institutsioonidel probleemile tähelepanu pöörata!

James Nicholson (ECR). – Austatud juhataja! Tahan juhtida täiskogu tähelepanu Põhja-Iirimaa piirkondliku valitsuse praegusele olukorrale, mida komisjon trahvis üle 60 miljoni euroga seoses nn vigadega, mis tehti toetuste määramisel põllumajandustootjatele.

Ma tahan, et saaksite aru, et kuigi ma mõistan täielikult, kui oluline on menetlustest nõuetekohaselt kinni pidada, oli valesi määratud raha hulk kokku 3 miljonit eurot viieaastase perioodi vältel ning seetõttu on see lahendus minu arvates väga ebaaus ja sellega määratakse kindlasummaline trahv, mitte trahv, mis on vastavuses rikkumise suurusega.

Me teame kõik väga hästi, milliste eelarvepiirangutega kõikide Euroopa riikide valitsuste osakonnad toime tulema peavad, ja kahtlemata kannatab Põhja-Iirimaa riigi rahandus selle trahvi tõttu.

Ma ei tea, keda lõpuks süüdistada, aga ma tean, et selles ei ole süüdi põllumajandustootjad, kes ei teinud seda tahtlikult, ega ka vastutav valitsuse osakond või kes iganes. Sellegipoolest peab Põhja-Iirimaa maksma selle eest oma eelarvest ning seda ajal, mil ta seda endale lubada ei saa.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL). – (DA) Austatud juhataja! Tahan tänada president Jerzy Buzekit selle eest, et ta sissejuhatavas sõnavõtus olukorda Iraanis mainis! Tema sõnul on sealne olukord murettekitav. See on diplomaatiliselt veel väga pehmelt öeldud. Olukord Iraanis on õõvastav. Demokraatia eest võitlevaid inimesi vangistatakse ja piinatakse; ametiühinguid surutakse maha; usuvähemusi, nagu Baha'isid, vangistatakse aastateks absurdsete süüdistuste alusel ja iga päev toimuvad uued hukkamised. Mis veelgi enam, paljud nendest hukkamistest on avalikud, et hirmutada opositsiooni ja kõiki, kes valitsust kritiseerivad. President jättis aga mainimata asjaolu, et pärast viimast osaistungjärku käis Euroopa Parlamendis visiidil Iraani välisminister. Kutsun juhatast üles pidama arutelu selle üle, mis seisukoha peaksime võtma seoses Iraani mõrvarliku režiimi esindajate ametlike visiitidega.

Corneliu Vadim Tudor (NI). – (RO) Paari nädala eest levis üle maailma peidetud kaameraga filmitud film. Sarah Ferguson, Yorki hertsoginna ja Briti kuninganna endine minia, tahtis saada 500 000 Inglise naela suurust altkäemaksu selle eest, et palub oma eksabikaasal Prints Andrewl kiiresti ühe probleemi lahendada. Sarah Fergusoni vabandused, et ta oli purjus, ei petnud kedagi, sest see on tema tavaline olek.

Milline tehnikaipe selline peidetud kaamera küll on! Peaksime püstitama sellele igas riigis ausamba. Ilma selleta ei saakski me teada, mis toimub suletud uste taga ja millist salaalu nii paljud avaliku elu tegelased tegelikult elavad.

Kakssada aastat tagasi võttis Napoleon Sanssouci lossi Friedrich Suure kabinetist kaasa hõbedase äratuskella, mille ta oma Saint Helena saarel kirjutatud testamendis ühele oma heale sõbrale pärandas. See oli tema sõjasaak.

Tänapäeval nimetatakse sõjasaagiks volitusi, tähelepanu või sponsoriust. Kui Ida-Euroopa on pankroti äärel, siis ei tule see mitte ainult korrupsioonist meie riikides, vaid ka korrupsioonist ja väljapressimisest, millega tegelevad teatud avaliku elu tegelased ja institutsioonid läänes, eeskätt pangad. On aeg ühendada oma jõupingutused ja hävitada maffia – need alati leidlikud parasiidid...

(Istungi juhataja katkestas sõnavõtja)

Luis Yáñez-Barnuevo García (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Tahan tänada vahetuvat eesistujariiki Hispaaniat oma kuue kuu pikkusel ametiajal tehtud jõupingutuste eest seoses sellega, et saada üle ühisest seisukohast Kuuba suhtes ning luua uut liiki Euroopa Liidu ja Kuuba suhe, milles on loomulikult esmatähtis inimõiguste kaitsmine.

Poliitikat ei ole seni saatnud edu põhimõtteliselt Kuuba diktatuuri vastuseisu pärast. Sel jaanuaril, Hispaania eesistumise alguses, saatis Kuuba riigist välja parlamendiliikme, kes tuli saarele kõigi vajalike viisadega, et rääkida seal inimõigustest.

See Hispaania valitsuse uus poliitika annab siiski tulemusi ning seda varem, mitte hiljem.

Sergej Kozlík (ALDE). – (SK) Peaminister Viktor Orbáni parempoolne Ungari valitsus, millel on Ungari parlamendis põhiseaduslik enamus, panustab toorele natsionalismile. Uue Ungari valitsuse kõige esimene õigusakt puudutas kahekordset kodakondsust. Sellega saavad Ungari naaberriikides elavad vähemuste liikmed taotleda endale Ungari kodakondsuse ainult rahvusidentiteedi alusel.

Ungari valitsus ei ole tahtnud arutada naaberriikidega selle õigusakti teemadel, millel on dramaatilised piiriüleised tagajärjed. See on Euroopa riikide rahumeelse kooseksisteerimise põhimõtte ränk rikkumine. Ungari kõrgeimates poliitilistes ringkondades väljendatakse täiesti avalikult ka kahtlusi seoses Trianoni lepingu tulemustega ja Euroopa sõjajärgse korraldusega. Kui mitte enamutki, siis peaks see Euroopas vähemalt häirekelli lööma. Sellised märkused on eelnenuid kõikidele meie kontinendil aset leidnud sõjalistele konfliktidele.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Itaalia ajalehe La Repubblica 2010. aasta 31. mai väljaande sõnul rakendavad mõned Itaalia kindlustusettevõtjad nn rahvusest tuleneva riski maksu. Selle maksu üldtulemusena peavad kodanikud kõrgete rändevoogudega riikidest, nagu Rumeeniast või Bulgaariast, maksma autokindlustuse sõlmimisel kõrgemat hinda.

Itaalia õigusekspektide sõnul tagavad Itaalia sisserännet puudutavad õigusaktid mittediskrimineeriva juurdepääsu teenustele, sõltumata taotleja rahvusest.

Tahan parlamendilt täna õhtul teada, kas selline tava on kooskõlas Euroopa diskrimineerimist puudutavate õigusaktidega?

Iliana Malinova Iotova (S&D). – (BG) Tahtsin täna küll Schengenist rääkida, aga üks teine teema osutus palju tähtsamaks. Euroopa Parlament ja ministrid annavad Eurostatile rohkem volitusi seoses liikmesriikide eelarvete auditeerimisega. Samas andis volinik Olli Rehn mõista, et esimesena saadetakse Eurostati meeskond Bulgaariasse, et uurida Eurostati uute auditeerimisvolituste raames kahtlusi, mis kerkisid seoses Bulgaaria valitsuse esitatud andmetega riigi eelarvepuudujäägi ja võla kohta. Selle avalduse tulemusena on Bulgaaria positsioon ülemaailmsel finantsturul ainuüksi viimase paari päeva jooksul järsult langenud.

Suurem osa meist toetab Eurostati laiemaid volitusi ja suuremaid võimalusi kontrollide teostamiseks. Sellegipoolest oleksime tahtnud, et nende volituste hulka kuuluksid ka mehhanismid, millega oleks välistatud eelnevate hinnangute andmine mis tahes liikmesriigi kohta, mis võivad kahjustada riigi finantsstaatust. Enne seda peab komisjon teostama analüüsi, et määrata, kas andmeid on tegelikult võltsitud ja kas see oli tahtlik või mitte.

Ilmselgelt on Bulgaaria valitsuse ja komisjoni vahel tekkinud kommunikatsiooniprobleem, mille tõttu on jäänud mulje, et esitatud andmed ei ole läbipaistvad ning on valed. Siiski ei ole õige, et valitakse välja üks kindel riik ja kasutatakse seda siis argumendina, selleks et anda Eurostatile uued auditeerimisvolitused.

Antonya Parvanova (ALDE). – Austatud juhataja! Iraani režiim on kasutanud 2009. aasta juunis toimunud valimistele järgnenud massimeeleavaldusi ettekäändena, et jätkata inimõiguste eest võitlejate tagakiusamist ning naiste õiguste ja usuvabaduse keelamist. Mitme organisatsiooni, kaasa arvatud Amnesty Internationali sõnul on revolutsioonilise kaardiväe luureteenistuse ülemjuhataja tugevdanud kontrolli riigi üle ja intensiivistanud juba aastaid valitsenud olukorda.

Hoolimata 81 vangi hiljutisest vabastamisest on vangis väidetavasti veel 450 inimest, keda mõistetakse tihti süüdi häbiväärsetes valimistjärgetes kohtuprotsessides. Ainuüksi juunist on teateid kahekümne kahe hukkamise kohta Iraanis. Arvan, et Euroopa Parlament peab saatma Iraani rahvale tugeva solidaarsussignaali. Me ei saa ignoreerida inimõiguste rikkumisi ning teen Euroopa Parlamendi 2010. aasta 10. veebruari resolutsioonist lähtudes ettepaneku, et avaldaksime inimõiguste eest võitlejatele tugevat toetust, pakkudes neile ajutist asüüli. Ka Euroopa peaks nõudma Iraanilt veel kord surmanuhtlusele moratoriumi kehtestamist kooskõlas ÜRO Peaassamblee resolutsioonidega.

Diane Dodds (NI). – Austatud juhataja! Tahan väljendada täiskogule oma muret seoses hiljuti tõusma hakanud terrorismiohu tasemetega Põhja-Iirimaa.

Mõned parlamendiliikmed on võib-olla kuulnud hiljuti toime pandud Bobby Moffati mõrvast. Bobby Moffati lasti maha Belfastis Shankhill Roadil, kus noored ja vanad inimesed poes käisid ja oma igapäevaste toimetustega tegelesid. Usutakse, et tema mõrvarid on seotud lojalistide paramilitaarse rühmitusega.

Selle ara teo korraldajad, keda on küll vähe, usuvad, et õigluse saamise nimel võib mõrvata, peksta ja hirmutada. Paari päeva eest ütles üks Põhja-Iirimaa politseijõudude kõrgem ülem, et vabariiklaste terror on paljude aastate kõrgeimal tasemel.

Olen kindel, et parlamendiliikmed liituvad minuga ning ütlevad, et parlament on Belfasti Shankhill Roadi heade inimeste poolt ja suure osa Põhja-Iirimaa elanike poolt, ning väljendavad oma tülgastust seoses selle mõrvaga ning toetavad neid, võideldes terrori vastu kõigis selle vormides.

Nuno Teixeira (PPE). – (PT) Euroopa Liidu, Colombia ja Peruu vahel on hetkel sõlmimisel vabakaubandusleping, mis avab meie turud veelgi rohkem põllumajandustoodetele, mis on aga äärmiselt tähtsad meie äärepoolseimate piirkondade jaoks. Pean silmas banaane, rummi ja suhkrut.

Lepinguga antakse Euroopa ettevõtjatele lihtne juurdepääs nimetatud kahe riigi tootmiskaupade turule ning sellest on kasu liikmesriikidele, mis ekspordivad kõrgtehnoloogiat ja impordivad põllumajandustoodangut. Sellegipoolest kahjustab leping tõsiselt kõiki äärepoolseimaid piirkondi, mis on väga haavatavad. Selle aasta esimese nelja kuu jooksul kaotasid ainuüksi Kanaari saared ligikaudu 20% oma osast banaaniturul.

Palun saage aru, et me ei ole nimetatud lepingu sõlmimise vastu! Tahame lihtsalt, et seoses selle lepinguga koostatakse mõjude hinnang piirkondades, millele see kõige suuremat mõju avaldab, näiteks Madeira ja Kanaari saarte banaanitootjad, ja et kahjude vähendamiseks võetakse kasutusele kompenseerivad meetmed.

Edit Bauer (PPE). – (HU) Kesk-Euroopa piirkond kannatab enneolematute uputuste käes. Koos Poola, Ungari ja Tšehhi Vabariigiga kannatab üleujutuste all ka Slovakkia ning seetõttu on Euroopa Liidu solidaarsus hetkel väga tähtis. Kõige olulisem on kiire abi osutamine. Palun komisjonil rakendada kõikvõimalikud vahendid,

et aidata kahjusid leevendada, sest mitte ühelgi liikmesriigil ei ole vajalikke vahendeid selliste ulatuslike kahjustuste parandamiseks.

Teine probleem, millele tähelepanu juhtida soovin, puudutab Slovakkia kodakondsuseaduse muutmisest tulenevat diskrimineerimist, mis mõjutab neid, kes tahavad pärast 17. juulit saada lisaks Slovakkia kodakondsusele ka teise kodakondsuse, olenemata sellest, kas tegemist on mõne teise ELi liikmesriigi või mõne kolmanda riigi kodakondsusega. Uue seaduse kohaselt ei saa kahekordset kodakondsust taotlevad inimesed töötada teatud töökohtadel, näiteks ei saa nad töötada riigiametnikena või isegi tuletõrjujatena, sest nad kujutaksid endast ohtu riigi julgeolekule. Selline diskrimineerimine kodanike vastu on täiesti vastuvõetamatu!

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Järgmise üheksa kuu jooksul otsustavad komisjon, liikmesriigid ja Euroopa Parlament keske üleeuroopalise transpordivõrgu tuleviku ning transpordivõrgu ja ELi naaberriikide transpordivõrkude ühendamiseks vajalike sõlmpunktide üle. Üleeuroopalise transpordivõrgu, kaasa arvaud infrastruktuuri ja transporditeenuste arendamine peab moodustama olulise osa ELi 2020. aasta strateegiast. Euroopa Liidu siseturg ja majanduslik ning sotsiaalne ühtekuuluvus sõltuvad tõhusast, turvalisest ja koostalitlusvõimelisest transpordinfrastruktuurist. EL vajab kiirraudteetranspordi infrastruktuuri, mis teenindab kõiki ELi pealinnu ja Euroopa suuremaid linnu. EL peab ka moderniseerima sadamate ja lennuväljade infrastruktuuri.

Kutsun komisjoni üles suurendama tulevaste finantsväljavaadete raames üleeuroopalise transpordivõrgu arendamiseks ette nähtud eelarvet 11 protsendilt vähemalt 20 protsendile ning aitama kaasa lõhe kitsendamisele, mis esineb seoses transpordi infrastruktuuri arendamisega Euroopa Liidu kesk- ja kagupiirkonna riikide vahel. Palun ka komisjonil suurendada kaasfinantseerimise määra üleeuroopalise transpordivõrgu eelarvest, seda eeskätt piiriüleste lõikude puhul, et julgustada liikmesriike investeerima üleeuroopalisse transpordivõrku.

Graham Watson (ALDE). – Austatud juhataja! Tahan juhtida tähelepanu blokaadile India osariigis Manipuris. Juba 12. aprillist alates on blokeeritud 39. maanteed, mis ühendab osariiki kogu ülejäänud Indiaga. Seetõttu ei ole jõudnud toit, kütus ja ravimid ligikaudu kahe ja poole miljoni inimeseni. Haiglad pidid lõpetama kõik operatsioonid peale erakorraliste operatsioonide. Tähtsamate kaupade hind on tõusnud mustal turul 300%. Kõige enam kannatab aga ligikaudu pool miljonit alla kaheksa aasta vanust last.

Teed blokeerivad Nagalandi rahva hulka kuuluvad inimesed, ennekõike üliõpilasliit All Naga Students' Association. Loodan, et täiskogu liitub minuga üleskutses India valitsusele, et nad üritaks kiireimas korras läbirääkimiste teel lahendust saavutada, mille hulka kuulub ka relvajõudude erivolituste seaduse tühistamine, et teha lõpp sealsele humanitaarkriisile, mis on peaaegu sama tõsine kui Gaza sektoris.

László Tőkés (PPE). – (HU) Austatud juhataja! Üleujutused on laastamas Ungarit ja meie naaberriiki Slovakkia. Peaaegu samal ajal toimuvad mõlemas riigis ka parlamendivalimised. Need paralleelsed sündmused kutsuvad esile sugestiivse metafoori. Sel ajal kui teeme ulatuslikult koostööd, et aidata riike, mida üleujutused laastasid, juhitakse meie mõtted vältimatult ka endise idabloki riikidele, mida kommunism laastas. Minu riik Rumeenia on üks nendest riikidest, mis üritab kommunismijärgse kriisiga toime tulla.

Väljendan oma kaastunnet kõigile, kes üleujutuste tõttu kannatanud on ning kutsun Euroopa Liitu ja parlamenti üles osutama kiiret ja tõhusat materiaalselt abi. Mul on hea meel, et Ungari ja Slovakkia valimistel tulid võidule kommunistivastased. Palun Euroopa Parlamendil toetada ka meie riikide jõupingutusi seoses meie vahele lõhet tekitavast kommunistlikust pärandist ülesaamisega.

George Sabin Cutaj (S&D). – (RO) Euroopa Komisjon on koostamas rohelist raamatut seoses pensionitega, mille abil Euroopa täitevvoim proovib siis alustada arutelusid seoses Euroopa pensionistrateegiaga. Nimetatud strateegia peamiseks eesmärgiks peab olema liikmesriikide demograafiliste ja eelarveprobleemide lahendamine. Arvestades sellega, et Euroopa Liidu rahvastik on vananemas, kasvab surve riigi rahandusele lähiaastatel märkimisväärselt.

Liikmesriikide poliitilisest olukorrast olenemata peab sellise strateegia tähtsaimaks eesmärgiks olema pensionile läinud inimestele korraliku elukvaliteedi tagamine. Me ei tohi unustada, et pensionärid kuuluvad nn väljavaadeta sotsiaalarühma. Neil ei ole vanuse tõttu tihti peale võimalust, et otsida endale alternatiivset sissetulekuallikat või tööd. Nõuan sel põhjusel, et sellest prioriteedist saaks nimetatud dokumendi peaesmärk.

Alajos Mészáros (PPE). – (HU) Sel kuul tähistame Trianoni lepingu allkirjastamise 90ndat tähtpäeva. Trianoni lepingu ettekirjutustega kaotas ajalooline Ungari kaks kolmandikku oma territooriumist ja üle

poole oma elanikkonnast. Miljonid ungarlased sattusid võõra riigi võimu alla, ilma et nad oleksid oma kodumaalt lahkunud. Sellegipoolest peame sellest kaasaegse Euroopa ajaloos enneolematust ebaõiglusest mööda vaatama ja õnneliku ühise Euroopa nimel olukorraga andlikult leppima. Me ei mõtle riigipiiride muutmisele, et lahendada lahutatud territooriumite küsimust, vaid palume ainult seda, et meie keelest ja kultuurist lugu peetaks ja meie rahval neid vabalt väljendada lastaks. Kahjuks ei saa meie, Slovakkias elavad ungarlased, selles valdkonnas täiesti rahule jääda. Ungari uue valitsuse otsus seoses kahekordse kodakondsuse andmisega teistes riikides elavatele ungarlastele on sümboolne žest, mis peab tähistama Ungari rahva ühtsust. See ei kujuta endast mitte mingisugust ohtu meie naaberriikidele, mistõttu palume, et nad lubaksid asjaomastel kodanikel selle pakkumise tingimusteta vastu võtta.

Frédéric Daerden (S&D). - (FR) Austatud juhataja! Head kolleegid! Tahaksin juhtida teie tähelepanu ühele vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta eduloole. Tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogus määratlesid ja kiitsid ministrid heaks kvantifitseeritud eesmärgi võitluses vaesusega: aidata enam kui 20 miljonil inimesel vaesusest välja tulla.

See kvantifitseeritud eesmärk on üks Belgia asepeaministri Laurette Onkelinxi, kes vastutab ka sotsiaalküsimuste eest, peaeesmärkidest ning toetasin ise seda ambitsioonikat eesmärki Euroopa Parlamendi nimel meie aruteludes. Nõukogus koos teiste Euroopa ministritega töötades andis Laurette Onkelinx endast kõik, et seda eesmärki kehtestada.

Vaatamata meie praegusele institutsioonilisele olukorrale on Belgia valitsus pühendunud edu saavutamisele oma eelseisva eesistumise ajal ja samuti oma sotsiaalprogrammi eesmärkide saavutamisele. Valmistulemuste järgi otsustades olen veendunud, et järgmise nõukogu eesistujariigina võtab Belgia nende sotsiaalsete eesmärkide saavutamise aktiivselt ja pühendunult käsile.

Petru Constantin Luhan (PPE). - (RO) 2010. aasta tõi meile uusi üleujutusi Doonau kallastel, mis kohalikele kogukondadele materiaalseid kahjusid tekitasid ning mille tagajärgede leevendamiseks kulus palju ressursse. See, kuidas üleujutused mõjutavad Doonau kallastel elavates kogukondades väljakujunenud ettevõtteid, on tähtis punkt, millele ELi Doonau piirkonna strateegias tähelepanu pöörata tuleb.

Viimastel läbirääkimistel Rumeenias Constanța toodi esile liikmesriikide muresid seoses Doonau piirkonna majandusliku ja sotsiaalse arenguga. Neid ettepanekuid tuleb toetada samaaegselt ka uuenduslike meetmetega üleujutustest tulenevate materiaalsete kaotuste vähendamiseks.

Vastasel juhul kaotavad need piirkonnad üha rohkem nii olemasolevat ettevõtlust kui ka ettevõtlusest tulenevat arengupotentsiaali. Doonau-äärsed piirkonnad vajavad abi, et neile väljakutsetele vastu astuda ja Doonau üleujutustest tulenevad kahjustused võimalikult väiksel tasemel hoida.

Edward Scicluna, raportöör. - (MT) Tahaksin käsitleda siin parlamendi ees ühte tähtsat teemat demokraatlike põhimõtete südames: sõnavabadust.

Euroopa Parlamendi liikmena olen ma seadusejärgselt kohustatud väljendama oma demokraatlikke õigusi, teavitades oma valimisringkonna elanikke oma tööst parlamendis meedia kaudu, kaasa arvatud telesaadetes. Ringhäälinguamet kui reguleeriv asutus peab seaduse kohaselt tagama poliitilise tasakaalu eri saadete ulatuses, mida eri eratelejaamad edastavad. Seaduse kohaselt ei pea iga saade olema tasakaalustatud nii, et omaette esinev inimene ei saaks väljendada oma seisukohti seoses avaliku korruga. Sellest hoolimata on mind kolmel korral süüdistatud seaduse rikkumises naeruväärsete süüdistustega nagu oleksin ma tasakaalustamatuse omaenda saates loonud. Samal ajal trahviti telejaama selle eest, et see edastas raporteid, mida ma Euroopa Parlamendile koostanud olin. Nende otsuste aluseks on ekslik arusaamine, et tasakaalu loomiseks ei ole vaja edendada mitmekeelsust ja/või julgustada neid, kellel on teistsugused poliitilised seisukohad oma seisukohti väljendama, vaid neil on hoopis vaja võtta võimalus enda väljendamiseks.

Paljud maltalased, kellel olid suured ootused seoses Euroopa Liidu ja selle väärtustega, on pettunud selles, et kui mõnda olukorda peetakse ärevusttekitavaks, järgneb kohe tsensuur.

Austatud juhataja! Palun parlamendi kaitset minu kui Euroopa kodaniku ja samuti Euroopa Parlamendi valitud liikme demokraatlike õiguste rikkumise eest.

Milan Zver (PPE). - (SL) Ühes oma hiljutistest sõnavõttudest juhtisin tähelepanu probleemile, mida juba mitme uuringuga kinnitatud on. Pean silmas demokraatia taandarengut nii Euroopa Liidus kui ka ülemaailmsel tasandil.

Täna tahaksin juhtida teie tähelepanu asjaolule, et sama saatus on tabanud ka ajakirjandusvabadust. Seda taandarengut kogevad isegi mõned arenenud riigid ning veelgi enam mõned uued liikmesriigid, mis on alles stabiilset demokraatiat loomas.

Toon ainsa näitena oma kodumaa Sloveenia, mis on viimase aasta jooksul langenud organisatsiooni Piirideta Ajakirjanikud ajakirjandusvabaduse edetabelis seitse kohta ja organisatsiooni Freedom House edetabelis kolm kohta.

Just nendes üleminekuriikides on ajakirjanikud kõige haavatavamad ning satuvad kiiresti meediaettevõtete omanike, poliitilise võimu ja kapitali mõju alla. Nad on haavatavad nende ebakindla sotsiaalse staatuse, puuduliku professionaalse pädevuse, kogemuste jne tõttu.

Minu arvates ei tohi sellised üldised trendid tähelepanuta jääda. Kutsun seepärast Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja tõhusat lahingustrateegiat ajakirjandusvabaduse laiendamise nimel. Teabe objektiivsus ei ole mitte ainult üks demokraatia tugisammastest, vaid ka üks inimeste põhiõigustest.

András Gyürk (PPE). – (HU) Austatud juhataja! Märtsis võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni, milles kutsuti Kuubat üles oma poliitvange vabastama. Selle seisukoha võtmise põhjuseks oli ühe näljastreigi järel surnud kinnipeetu traagiline surm. Kuuba režiim vastas küüniliselt ja teatas, et ei kavatse rahvusvahelisele survele järele anda. Selle juhtumi valguses on mõistetamatu, et Hispaania eesistumise ajal kuuleme üha enam väiteid, et Euroopa Liit peab oma Kuubat puudutava strateegia uuesti läbi vaatama.

Põhimõtteliselt on argumendiks, et maailm on muutunud ja peame oma lähenemist veidi leebemaks muutma. Viimastel aastatel on tõepoolest palju muutunud, aga Kuuba rõhuv diktatuur on säilinud. Seepärast peab igasuguse Euroopa Liidu ja Kuuba vahelise vastastikuse lähenemise põhitingimuseks olema see, et Kuuba kommunistlik režiim teeb esmalt omapoolse žesti ja vabastab esimesel võimalusel oma poliitvangid. Head kolleegid! ELi ühist välispoliitikat ei tohi määrada, tehes inimõiguste valdkonnas kompromisse. Meie ühist välispoliitikat peab iseloomustama järjekindlus ja tõsiseltvõetavus!

Tamás Deutsch (PPE). – (HU) Austatud juhataja! Head kolleegid! Miljonid Euroopa kodanikud ootavad, et teeksime kiireid otsuseid. Kesk-Euroopa üleujutuste ohvrid ja miljonid kannatavad Euroopa kodanikud jälgivad meid suurte ootuste ja usaldusega. Miljonite poolakate, tšehhide, slovakkide ja ungarlaste elud on viimastel nädalatel Kesk-Euroopat laastanud üleujutuste ja muude loodusõnnetuste tõttu segi paisatud. Üks Ungari vanasõna ütleb, et kes kiiresti annab, see annab topelt. Paistab, et Euroopa Parlament käitub selle kohaselt. On tehtud ettepanek võtta vastu otsus seoses abi osutamisega, mis võidakse juba sel nädalal vastuvõtmiseks esitada. Ootame, et Euroopa Komisjon võtab kasutusele sama kiired ja tõhusad meetmed seoses vajaliku materiaalse abi osutamisega Kesk-Euroopa kodanikele, et nad saaksid hakata kaotatud taas üles ehitama.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE). – (ES) Austatud juhataja! Räägin siin Euroopa koolide õpilaste nimel, kelle tunnistusi Hispaania haridusministeerium ei tunnista.

Peaaegu kõik neist on Hispaania riigiametnike lapsed ning neid diskrimineeritakse ja koheldakse ebaausalt. Kasutatavas vastavustabelis, mille Hispaania ministeerium hiljuti konsolideeris, võetakse ära pool punkti või üks punkt nendelt õpilastelt, kes on õppinud Euroopa koolides. Lisaks sellele on need poisid ja tüdrukud, kes ka teisi keeli oskavad. See tähendab, et kui nad kandideerivad kohale, millel on kõrge lävend, jäävad nad süsteemist välja.

Meie arvates on see ennekuulmatu ebaõiglus. Esiteks sel põhjusel, et Hispaania allkirjastas kõik kokkulepped ja konventsioonid, aga ei pea neist kinni. Teiseks seepärast, et see on lihtsalt diskrimineeriv. Riik ei saa väita, et see kuulub Euroopasse, kui suhtub samas meie Euroopa koolide õpilastesse ebaausalt ja diskrimineerivalt.

Nuno Melo (PPE). – (PT) Austatud juhataja! Tahan esitada kaebuse ja apellatsiooni. Kaebus puudutab keskkonnakuritegu. 2001.–2002. aastal visati tiheda asustusega Põhja-Portugali piirkonnas 320 000 tonni üliohtlikke jäätmeid lahtisesse prügilasse, reostades nii pinnast ja vett. Need tooted sisaldasid väga suurtes kogustes pliid, tsinki, kaadmiumi, kroomi ja arseeni. Olgugi et Portugali riiklikke ametiasutusi on sellest teavitatud, ei ole nad seni midagi ette võtnud.

Selle ametiaja jooksul andis Portugali sotsialistlik valitsus isegi vastuse ühele Portugali parlamendi liikmele, milles kinnitas, et mitte midagi ei ole ette võetud, olgugi et eelmisel ametiajal kinnitas üks teine sotsialistliku valitsuse keskkonnaminister, et midagi võetakse ette. Seepärast, austatud juhataja, palun ma Euroopa institutsioonidel sekkuda! Pöördusin sekkumispalvega juba Euroopa Komisjoni poole. Täna esitan ma oma

kaebuse ka Euroopa Parlamendile ning loodan, et resolutsioon, mille ma esitada kavatsen, esitatakse arutlemiseks ja hääletuseks ning et need inimesed ei peaks enam oma tervise pärast kartma.

Salvatore Iacolino (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Head kolleegid! Soolist võrdõiguslikkust ei saavuta kindlasti sellega, et naiste pensioniea 65. aastani tõstmise tähtaeg tuuakse ette juba 2012. aastale. Esialgselt pidi see oleme järkjärguline protsess, mis oleks ühtlustanud Itaalias naiste ja meeste pensioniead alles 2018. aastaks.

Olgugi et valitsus nõustus sellega kohe, ei tähenda see, et me ei tohiks selles kiirustatud ja suuremalt jaolt õigustamata otsuses kahelda. Igal hoolekandesüsteemil on oma iseärasused ja paindlikkus ning kõik säästud, mida on võimalik tagada, peavad kindlustama aktiivsed kompensatsioonimeetmed naiste toetamiseks.

Selle kohta, mida Sonia Alfano ennist Itaalia telefonikõnede pealtkuulamist puudutava seaduse kohta ütles, pean lisama, et seni seda seadust veel ei ole. Selle asemel on seaduse eelnõu, milles on loodud vääramatu ajakirjandusvabaduse õiguse ja eraelu puutumatus õiguse tasakaal. Need on kõik tähtsad elemendid, millega Itaalia parlament ka arvestab.

Anna Záborská (PPE). – (SK) 3. juunil mõrvati peapiiskop Luigi Padovese, katoliku kiriku esindaja Türgis. Tahan teha seoses sellega kaks märkust.

Seda tragöödiat selgitati meile juba tuttava põhjendusega, et mõrvar oli vaimselt ebastabiilne. Sama argumenti on kasutatud ka teiste Türgis toime pandud religioosete mõrvade selgitamiseks. Diagnoos määrati peaaegu üheaegselt juurdluse algusega. Kõige lihtsam on kogu probleem esmalt lahterdada ja siis kurjategija religioosse ekstremistina klassifitseerida.

Mu teine märkus on: olen üllatunud, et mitte ükski tähtsam Euroopa poliitik ei ole sündmusele poliitilisel tasandil reageerinud. Erandiks on vaid Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni esimees. See näitab väga hästi, kuidas meedia töö oma vilju kannab. Kui tegemist on katoliikliku probleemiga, reageerivad nad nii, nagu neile sobib. Nad kas vaikivad või algatavad vaenukampaania.

Kutsun Euroopa institutsioone üles juurdlust seoses selle mõrvajuhtumiga tähelepanelikult jälgima. Samuti peavad Euroopa institutsioonid tegema kristlaste tagakiusamisest ja inimõiguste rikkumisest Türgis läbirääkimistel tähtsa teema.

Joe Higgins (GUE/NGL). – Austatud juhataja! Täna avaldasid lapsed, naised ja mehed kolmest Dublini töölisklassi kogukonnast – Coolockist, Crumlini linnaosast ja Sean McDermott Streetilt North Inner City linnaosas – Dublini linnavalitsuse ees meelt, et takistada meeleheitlikult avalike ujulate sulgemist, mille ülalpidamiseks linnavalitsusel raha ei pidavat olema.

Nendes kogukondades, mis kõrge töötuse taseme all kannatavad, on meelelahutusvõimalused väga kasinad ning nende ujulate sulgemine oleks barbaarne sotsiaalne vandalism. Need kavandavad ujulate sulgemised kajastavad liri valitsuse metsikuid kärpeid avaliku sektori kulutustes, mida Euroopa Komisjon täielikult toetab.

Nende ujulate käitamiseks kulukuks aastas vaid miljon eurot. Samas valab liri valitsus 30 miljardit eurot pankade ja arendajate rekapitaliseerimisse. Imelikul kombel valiti Dublin 2010. aasta Euroopa spordipealinnaks. Nõuan koos nende kogukondadega, et need ujulad jäetakse avatuks! Puhkeasutused töölisklassi kogukondadele tuleb jätta avatuks ning selle asemel tuleb panna kinni hoopis arendajad ja võlakirjade hoidjad.

Juhataja. – Sellega on teema käsitlemine lõppenud.

25. Tuletisinstrumentide turud: edasised poliitikameetmed (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmiseks punktiks on majandus- ja rahanduskomisjoni nimel koostatud Werner Langeni raport tuletisinstrumentide turgude kohta: edasised poliitikameetmed (KOM(2009)0563 – 2010/2008(INI)) (A7-0187/2010).

Werner Langen, raportöör. – (DE) Austatud juhataja! Tahan kõigepealt tänada oma kaasparlamendiliikmeid, kes aitasid mul pärast komisjoni teatise saamist sellise väga põhjaliku raporti koostada, nende kompromissivahelduse eest ning selle eest, et me ei nõustunud lihtsalt minimaalsete lahendustega, vaid elluviidavate kompromissidega!

Tahan siiski ka tänada volinik Barnieri selle eest, et ta on nüüd valmis seoses selle teemaga midagi praktilist ette võtma! Volinik McCreevyt, teie eelkäijat, lugupeetud volinik, oli vaja tegutsema hakkamiseks tagant sundida. Teie puhul oleme kindlad, et esitate ettepanekuid seoses finantsturgude reguleerimisega kiiresti, usaldatavalt ja nõuetekohaselt ning suudate neid ka koos meiega rakendada. Võin teile vaid öelda, et käitute õigesti, kui ei oota, et ka viimaseks jäänud teistele järgi jõuavad või te ei oota ära hävitavaid mõjusid nõukogust. Seoses tuletisinstrumentide turgude selge ja ausa reguleerimisega on teil parlamendi täielik toetus.

Parlamendikomisjonis võtsime raporti vastu suure hääleteenamusega – 43 poolthäält, üks vastuhäält ja üks hääletamisest hoidumine. Mõned professionaalsed vaatlejad liikmesriikidest olid üllatunud, et pärast nii palju vaidlusi tekitanud arutelu valmis määrus, mida nii ulatuslikult toetati. Kõik tahtsid leida sobilikke kompromisse, isegi seoses kahe seni pidevat vaidlust tekitanud punktiga: esiteks valitsemine ning eeskirjad arvelduskodade kohta ja teiseks sõnastus seoses kolmandate riikide määrusega, mille üle pidasime intensiivseid ja vaidlusterohkeid arutelusid. Panite täna alguse avaliku arutelu menetlusele seoses kahe alamvaldkonnaga: esiteks katteta müük ja teiseks tuletisinstrumentid ja turuinfrastruktuurid – dokumendid on täna pärastlõunast alates kättesaadavad olnud. Minu arvates vajame antud määruses rangemaid eeskirju ja nüüd, kus finantsturu kriisi esimene osa on osaliselt läbi ja teine osa meil veel ees seisab, ei tohi me jätta reguleerimata seda suurt turgu, mis on kaksteist korda suurem maailmamajanduse kogutoodangust. Selle alla kuuluvad börsivälised tuletisinstrumentid, kuid ka muud punktid. Ja me kõik teame, et tegemist on vaid ühe osaga finantsturgude määrusest, mitte kogu määrusega.

Finantsturu kriis ja börsivälised tuletisinstrumentid on kahtlemata kriisi veel tõsisemaks muutnud. Ameerika Ühendriikide raamatupidamiseeskirjad ja tasaarveldused panga tegevustes on tekitanud takistusi seoses läbipaistvusega ning eeskätt on saanud halva kuulsuse maksejõuetuskindlustus seoses riigivõlakirjadega.

Ka Kreeka puhul ei ole tõendeid selle kohta, et kriisi põhjustasid krediidiriski vahetustehingud. Vastupidi: on üpris selge, et peamiseks põhjuseks ei ole spekulandid, vaid liikmesriikide võlaprobleemid. Seega saame lahendada probleemi ainult siis, kui me võlaprobleemi lahendame.

Tuvastasime viimaste aastate kogemuste põhjal veel ühe probleemi, milleks on kuue suurima asutuse turuvõim. Need kolm suurt asutust, millest kolm paiknevad Euroopas ja kolm Ameerika Ühendriikides, vastutavad koos 80% tuletisinstrumentide turu eest. Mäletame ka 1992. aasta kogemusi, kui spekulatiivset Briti naela vastu ja kui Sorose nime all hoiti ära Briti naela liitumine euroga. Samuti panid üksikuid aktiviste tol ajal tähele, et mõned keskpangad pidid kasutama ära kõik oma vahendid.

See turg vajab eeskirju. Turg peab olema rangelt reguleeritud ja majandus- ja rahanduskomisjoni raportis on seoses sellega toodud välja 48 omaette punkti. Nende hulka kuulub: tuletisinstrumentide standardimine, kauplemisteabehoidlad, keskse vastaspoolega arvelduskodade loomine, organiseeritud kauplemiskohtade kasutamine, turu terviklikkuse ja järelevalve parandamine, tuletisinstrumentide ettevõtjatele ja lõpptarbijatele eraldi reguleerimine ning ka eelpool nimetatud omandieeskirjad.

Viimaks tahan kinnitada, lugupeetud volinik, et teil on parlamendiamuse ulatuslik toetus. Ärge istuge kõigest tagaplaanil ja ärge järgnege kõigile teistele, vaid astuge ise etteotsa ja me toetame teid!

Kay Swinburne (ECR). – Austatud juhataja! Tervitan Werner Langeni raportit, mis moodustab osa raskest teekonnast tuletisinstrumentide toodete tõhusa reguleerimise poole. On selgesti näidatud, et puuduv läbipaistvus selles valdkonnas võib põhjustada tundmatu riski kogunemist meie finantssüsteemis. Werner Langeni raportis on aga samuti tunnustatud, et tuletisinstrumentide tooted täidavad ka vastupidist eesmärki seoses riski hajutamise ja suurte kui ka väikeste ettevõtete jaoks, mis on Euroopa majanduse taastumise aluseks.

Mul on hea meel, et parlament väljendas selgesti oma arvamust seoses sellega, et paljude lõpptarbijate puhul tuleks teha erand kapitalinõudeid puudutavate arvelduste ja tagatiste osas. Ma ei ole nõus kõigi punktidega Werner Langeni lõplikus raportis, eriti punktidega seoses teatud tüüpi toodete keelustamisega, sest minu arvates tuleb nende puhul teha palju rohkem uurimistööd, et finantsturu-uuendajad ei leiaks lihtsat väljapääsu, et oma toodete ümbernimetamise või veelgi keerukamate toodete loomisega liigseid ettekirjutusi tegevatest eeskirjadest mööda pääseda. Sellele vaatamata olen kindel, et õigusloome protsess jätkub nii Euroopas kui ka ülemaailmsel tasandil ning leiame tuletisinstrumentide jaoks elluviidava ja tõhusa lahenduse.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Kõigepealt sooviksin ma õnnitleda Werner Langeni raportit koostamise puhul. Tuletisinstrumente peetakse finantskriisi üheks peamiseks põhjuseks. Uute kriiside vältimiseks vähendavad komisjoni koostatud ettepanekud tuletisinstrumentide turu kohta riski, mida need instrumentid Euroopa majandusele avaldavad.

Finantsturgudesse usalduse taastamiseks on vaja õiguslikku raamistikku, mis aitab suurendada läbipaistvust ja aitab turu osapooltel hinnata paremini turul esinevaid riske. Lühemas perspektiivis on tähtsaks eesmärgiks vastaspoole riski vähendamine. Selle saavutamiseks võib suurendada keskse vastaspoolega arvelduskodade kasutamist. Läbipaistvuse suurendamiseks on vaja kesket arveldamist keskse vastaspoole kaudu. Seoses sellega aitavad kesksed vastaspoolel säilitada fondibörsi usaldusväarsust.

Michel Barnier, komisjoni liige. – (FR) Austatud juhataja! Lugupeetud Euroopa Parlamendi liikmed! Tahan kõigepealt tänada raportit eest Werner Langenit ja samuti majandus- ja rahanduskomisjoni. Raport valmis väga kiiresti ning on kvaliteetne ja suure majandusliku ning poliitilise tähtsusega. Werner Langen esitas kõik õiged küsimused – ja teda tundes ei ole ma üldsegi üllatunud – ning võttis ja pakkus välja väga ambitsioonika seisukoha. Minu arvates on see tõepoolest õige lähenemine antud küsimusele, kui arvestada selle finants- ja majanduslikku tähtsust.

Nagu lugupeetud parlamendiliikmed teavad, on tuletisinstrumentide turu puhul tegemist 600 triljoni USA dollari suuruse turuga ning toodetega, mida kasutavad iga päev nii pangad kui ka ettevõtjad, et katta võimalikke kõikumisi seoses valuutakursside ja intressimäärade või nafta hindade volatiilsusega.

Nagu Kay Swinburne ütles, on need tooted meie majanduse jaoks kasulikud, kuid samas kujutavad need endast riski ning hetkel ei ole seoses nendega mingisugust läbipaistvust ning need ei allu ka registreerimisele. Seda on vaja muuta ja ning selle kohta teebki Werner Langen oma raportis ettepanekuid. Samasuguse lähenemise lubas võtta komisjon ka oma 2009. aasta oktoobri teatises seoses tuletisinstrumentide turgudega ja nagu mäletate, kinnitasin seda ka isiklikult parlamendile 2010. aasta 13. jaanuaril. See tõestab, Werner Langen, et nagu ma 13. jaanuaril ütlesin, kavatsen ma rooli enda kätte võtta, mitte lihtsalt kõrvalistmel istuda.

Just seda meeles pidades tahan kinnitada oma kavatsust esitada sel suvel, täpsemalt septembri alguses, õigusakti ettepaneku seoses börsiväliste tuletisinstrumentidega. Meie eesmärk on selge: tahame rohkem läbipaistvust, luua üldise standardimisprotsessi ja tugevdada turgusid.

Seda kõike tuleb aga teha kiiresti, tõhusalt ja ilma improviseerimata. Parlamendi hinnang on esitatud. Minu teenistused on juba mitu kuud töötanud ja pidanud pidevaid arutelusid kõigi osapooltega. Alustasime tegelikult alles täna avalikku arutelu, et vormistada mõned ettepanekud seoses kindlate aspektidega. Toon välja näiteks kriteeriumid, mis tuleb kasutusele võtta tuletisinstrumentide arveldamise kohustuslikuks tegemiseks – kõiki tuletisinstrumente ei ole võimalik standardida.

Teiseks usaldusväärsete riski juhtimise nõuete tüüp ja tase, mida me seoses arvelduskodadega vajame, nagu ka Elena Băsescu väga õigesti mainis. Need arvelduskodad peaksid võimaldama süsteemsete riskide vähendamist ja peame olema väga hoolikad, et tagada arvelduskodade edukus. Samuti peame looma kõik vajalikud tingimused, mida arvelduskodade oma ülesande täitmiseks vajavad.

Kolmandaks: tingimused, mille alusel kolmandate riikide arvelduskodad saavad neid teenuseid Euroopas pakkuda. Veel üks probleem on arvelduskodade potentsiaalne koostalitlusvõime ja kauplemisteabehoidlate küsimus. Need on äärmiselt tähtsad infrastruktuurid, sest just need koostavad kogu teabe tehingute kohta. Kuidas neid reguleerida? Kas peaksime nõudma, et need luuakse Euroopa Liidus? Kõigile nendele küsimustele peame suurt tähelepanu pöörama ning arvestama kõikide vastustega, mis meile antakse. Arvestame arutelu tulemustega ka oma mõjude hinnangus ja õigusloomega seotud ettepanekus.

Tahan tuua esile veel paar punkti Werner Langeni raportist. Esiteks võtsin ma arvesse parlamendi muret seoses arvelduskodade omandieeskirjadega ja ohuga, et nende kasutajad saavutavad arvelduskodade üle liiga suure kontrolli. Nagu teiegi, Werner Langen, nii tahan ka mina olla teadlik võimalikest huvide konfliktidest, kuid samas peame arvestama ka Euroopa Liidu põhieeskirjadega investeerimisvabaduse valdkonnas ning need eeskirjad ei sobi eriti hästi kokku arvelduskodade omandieeskirju puudutavate määrustega. Siiski jätkame seoses antud küsimusega tööd.

Tegemist on delikaatse teemaga ning ma ei taha seda kindlasti vältida. Tõstatasin selle küsimuse ka aruteludes ja rangemaid juhtimismehhanisme vajame igal juhul selleks, et potentsiaalseid huvide konflikte vähendada.

Panin tähele ka teie eelistust, et arvelduskodad ja kauplemisteabehoidlad peaksid paiknema Euroopas. Ka mina isiklikult pooldan sellist lähenemist, Werner Langen. Esitasime seetõttu konsulteerimisprotsessis kolm eri arvamust seoses kauplemisteabehoidlatega.

Siiski, kui need asutused peavad paiknema osaliselt Euroopas ja osaliselt mujal, on vaja tagada, et kõik need asutused lähtuvad ka samadest eeskirjadest ja et meie pädevatel asutustel on otsene, vahetu ja tingimusteta juurdepääs vajalikule teabele.

Raportis on ka soovitus omistada arvelduskodadele lubade andmisel ja kauplemisteabehoidlate registreerimisel ning järelevalvel tugevat rolli Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutusele (EVJA). See on samuti väga tähtis teema, millega tuleb edasi töötada. Werner Langen, vastutus järelevalve ja lubade andmisega on seotud maksukohustusega.

Kui annaksime EVJAlle vastutuse seoses järelevalvega, tähendaks see, et teoreetiliselt võtaks EVJA endale ka eelarvestutuse, mida on hetkel raske ette kujutada, kuid me ei ole antud küsimuses ka veel lõplikku otsust vastu võtnud.

Jagan ka teie muret seoses kaupade tuletisinstrumentide volatiilsusega. Töötan hetkel just sama volatiilsuse probleemiga ja nagu ma parlamendile ütlesin, ka selle nimel, et kontrollida kõiki riske seoses spekulatsiooniga ja ülisuure spekulatsiooniga, et saada kontrolli alla minu arvates skandaalsed tehingud põllumajandustoodete valdkonnas. Ka siin peame nendel turgudel pürgima üldise läbipaistvuse poole ning looma vahendeid nende liigse volatiilsuse vastu võitlemiseks.

Viimaseks tahab komisjon leida lahenduse ka probleemidele, mida on täheldatud viimasel ajal tuletisinstrumentide turgudel seoses riigivõlga. Head kolleegid! Muu hulgas alustasin täna ka konsulteerimisprotsessi seoses katteta müügiga, mis katab ka riikliku krediidiriski vahetustehinguid. Septembris esitame ka sellekohase õigusloome ettepaneku.

Nimetatud põhjustel arvan – ja mul hea meel teile seda öelda –, et Werner Langeni raport näitab üles vajalikku pühendumist nendele äärmiselt tõsistele küsimustele, et aidata määratleda ja rakendada strateegiat seoses börsiväliste tuletisinstrumentide turuga, et seda kindlamaks, läbipaistvamaks ja tõhusamaks muuta. Lisaks sellele on raport meie valitsuste ja komisjoni jaoks mitmest küljest väga kasulik ning tähtis stiimul ja ma tänan teid selle eest!

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, teisipäeval, 15. juunil 2010.

26. Asjade internet (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmiseks punktiks on tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel koostatud Maria Badia i Cutcheti raport asjade interneti kohta (KOM(2009)0278 – 2009/2224(INI)) A7-0154/2010).

Maria Badia i Cutchet, raportöör. – (ES) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik! Kui aus olla, siis ma ei arva, et ma mulle sõnavõtuks antud nelja minutit ära kasutan, sest on juba hilja ja kohal on veel nii palju parlamendiliikmeid ning seetõttu ei ole pikka selgitust vaja. Tahan aga siiski öelda, et raport puudutab teemat, mis toob järgmise 10 kuni 15 aasta jooksul kaasa täieliku revolutsiooni suhetes inimeste ja asjade ning asjade ja teiste asjade vahel: interneti uut liiki rakendamine.

Täna komisjoni teatise koostamise ja selle kiire esitamise eest, sest selles käsitletakse asjaolu, et mõnda selle uut liiki rakendamise tulemust on võimalik ette näha ja need on väga kasulikud. Need võivad muuta paremaks paljusid meie elu aspekte ning pakkuda uusi võimalusi nii uutele ettevõtetele kui ka tootmise täiustamiseks.

Loomulikult kaasneb nendega ka riske. Raportis, mille ma koos teiste fraktsioonide variraportööridega koostas ja keda ma nende töö eest tänada soovin, oli meie eesmärgiks tagada kasutajatele nende uute tehnoloogiate kasutamisel vajalik turvalisus ja eraelu puutumatus. Uurisime, kas õiguslik raamistik katab kõiki võimalusi, mida need uued rakendused pakuvad, ja paistab, et hetkel katab küll, kuid otsustati, et olukorda tuleb jooksvalt hinnata. Nende rakenduste kaasamisel meie igapäevaelu eri aspektidesse tuleb neid jooksvalt hinnata, et tagada, et kasutajate eraelu puutumatus ja turvalisus on garanteeritud nii tervise seisukohalt kui ka eraelu puutumatus ja paljudest teistest seisukohtadest.

Minu arvates on see hea lähenemine, kuid see on alles algus. Peale selle, mida raportis öeldud on, lugupeetud volinik, peaksime ehk mõtlema ka sellele, kuidas kasutajaid nõuetekohaselt teavitada, et nad ikka tõesti teaksid, millega tegemist on. Tegelikult on ju lood nii, et kui me räägime asjade internetist, siis vaatavad enamik kodanikest ja enamik täiskogus viibijatest, kes antud küsimusega ei tegele, meile otsa, nagu küsiks nad, mis see on? Kas ei ole siis nii?

Ma arvan, et lisaks kõigile raportis ning samuti komisjoni teatises kajastatud võimalustele ja vastutustele oleks huvitav mõelda ka sellele, kuidas selgitada inimestele, avalikkusele, tarbijatele, mis see asjade internet üldse on, mida nad nende rakendustega teha saavad ning kuidas on tagatud nende eraelu puutumatus ja

turvalisus. Ma arvan, et just see ongi selle uue rakenduse keskseks teemaks: rahvas peab seda usaldama ja end kindlalt tundma.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Asjade internet on osa digitaalsest tegevuskavast. Üks tegevuskava peaesmärke on tagada universaalne juurdepääs internetile ning võidelda digitaalse tõrjutuse vastu. Kahjuks on Euroopas veel suured erinevused seoses juurdepääsuga internetile. Poola jääb teistest Euroopa riikidest kaugele maha, sest ainult 13% Poola majapidamistest on lairibaühendus. Seepärast on digitaalse tegevuskava plaan tagada 2013. aastaks universaalne juurdepääs internetile meie jaoks äärmiselt tähtis.

Asjade internetist rääkides peame meeles pidama, et me ei tohi suurendada juba olemasolevaid erinevusi seoses juurdepääsuga internetile. Kardetakse, et olemasolevatele erinevustele lisanduvad veel uued ja et Euroopas algab uus digitaalse tõrjutuse laine. Mõned, kes alles internetimaailma sisenevad, jäävad tõsiselt maha nendest, kes uusi tehnoloogiaid juba kasutavad, kes end selles maailmas koduselt tunnevad ja teavad, kuidas seda kõike võimalikult hästi ära kasutada. Seepärast tuleb asjade internetist rääkides meeles pidada, et Euroopa Komisjonile jaoks on tõsine väljakutse tagada, et erinevused seoses juurdepääsuga digitaalsele tegevuskavale ei saaks veelgi enam süveneda.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Euroopa majanduse taastamiseks on vaja majanduskasvu stimuleerimiseks investeerida uutesse info- ja sidetehnoloogiatesse.

Asjade internet pakub võimalust eakate ja puuetega inimeste vajaduste rahuldamiseks ning tagaks neile kindla juurdepääsu teenustele. Pean aga sellegipoolest rõhutama vajadust võtta kasutusele meetmed, mille eesmärgiks on tagada eraelu puutumatus, lihtsustada asjaomaste süsteemide installimist ja kasutamist ning anda klientidele olemasolevate teenuste kohta teavet.

Nõuame, et komisjon jälgiks valvsalt juba Euroopa tasandil antud sektoris vastu võetud määruste rakendamist. Tahame ka, et komisjon esitaks ELi tasandil aasta lõpuks asjade interneti ja RFID-tehnoloogia rakenduste turvalisuse suurendamiseks kavandatavate suuniste ajakava.

Komisjon peab tegema ka täiendavaid jõupingutusi, et tagada, et asjade internetiga seotud tehnoloogiate puhul võetaks arvesse kasutajate nõudmisi, näiteks valikuvõimalus jälgitavuse desaktiveerimise osas, ning austataks üksikisiku õigusi ja vabadusi.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Austatud juhataja! Tahan tänada raportööri suurepärase töö eest! Arutelu on tegelikult arutelu tuleviku üle. Mõnes mõttes räägime revolutsioonist kommunikatsioonis, kommunikatsioonis inimeste ja asjade ning asjade enda vahel.

Parlament on teeninud ära au selle eest, et meil täna see arutelu toimub, et meil kõik need meetmed ja see raport olemas on. Samas aga peame seoses arutlemisel oleva teemaga tunnustama ka sellega kaasnevat ohtusid, eeskätt arvestades sellega, et kasutatakse raadiosagedustuvastuse tehnoloogiaid, mis annavad muu hulgas ka juurdepääsu inimeste eraelule. Sellega kaasnev oht on selge: ühest küljest juurdepääs ja teisest küljest kaitse – lairibaühendus vastamisi eraelu kaitsmisega.

Probleem on selge. Kes hakkab seda uut tehnoloogiat haldama? Mis saab tundliku sisuga isikuandmetest? Kui puutumatuks jäävad meie isikuandmed siis lõpuks? Kui hea on turvalisus?

Vajame selles uues tehnoloogias tasakaalu. Vajame tehnoloogiat, mis on usaldusväärne, mis austab neid andmeid töödeldes täielikult põhiõigusi ja isikuandmete kaitsmise põhimõtet.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Juba üle kümne aasta oleme näinud, kuidas internet järkjärguliselt meie maailma ja kombeid muutnud on ning me alles hakkame suure digitaalse revolutsiooni võimalusi kasutama. Mul on Maria Badia i Cutcheti raporti üle väga hea meel, sest selles tehakse järeldus, et vajame uusi Euroopa õigusakte, mis toetaksid täiendava võrguinfrastruktuuri väljaarendamist asjade interneti jaoks, tagaksid eri süsteemide koostalitlusvõime ning ennetaksid küberjulgeoleku ohtusid. Samas vajame ka kvaliteetset ja õigeaegset hinnangut seoses raadiolainete kasvava mõjuga nii inimeste kui ka loomade, kaasa arvatud linnas elavate lindude ja väikeloomade tervisele. Kõikidel pakenditel tuleb teavitada tarbijaid passiivsete või aktiivsete RFID-märgiste olemasolust, lugemisulatusest ning seadmete abil jagatavate andmete liigist ja kasutamisest. Peame kandma hoolt selle eest, et meie kodanikud saavad mikrokiipe ohutult oma argielus kasutada, mis tähendab, et neid tuleb kaitsta viiruste ja andmete kuritarvitamise eest. Samuti peavad inimesed saama meie ümber olevatesse asjadesse paigaldatud mikrokiipe välja lülitada. Me ei tohi lasta asjade internetil areneda ilma ettevaatusabinõusid sätestavate määrusteta. See on selge poliitiline signaal ja ülesanne Euroopa Komisjonile.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Tahan ka toetada seda raportit, mis avab ukseid uue tehnoloogia kasutuselevõtmiseks ja samuti tulevastele tehnoloogiatele. Nimetatud tehnoloogia kasutuselevõtmine tööstustootmises muudab meie kodanike elusid. Samuti muudab see üksikute toodete ja kaupade iseloomustamist ja hindamist või nende omaduste avaldamist.

Sellegipoolest tuleb seoses selle uue tehnoloogiaga pöörata ka tõsist tähelepanu meie kodanike eraelu puutumatus tagamisele asjaomaste õigusaktidega, sest tehnoloogia võimaldab küll toodete järelevalvet ja jälgimist, kuid samuti nende toodete kasutajate järelevalvet ja jälgimist. Seetõttu on väga tähtis tagada, et kasutusele võetaval tehnoloogial on vajalik õiguslik alus, mis ei riku inimeste õigusi seoses eraelu puutumatusega.

Neelie Kroes, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja! Ma imetlen väga Maria Badia i Cutcheti tööd ning tahan rõhutada, et oleme teiega ühel teel ja et parlament on võtnud seoses asjade interneti edendamisega enda kanda aktiivse ja tähtsa rolli ning ülemaailmse vaatenurga, mitte ainult kohaliku vaatenurga seoses meie maailmajaoga. See on teie raportis väga hästi sõnastatud ning eriti hästi väljendub see asjaolus, et te juhite tähelepanu suurtele arengutele, mis peaksid tulevastel aastakümnetel avaldama suurt mõju Euroopa kodanike igapäevasele elule. See oli väga muljetavaldav, kuidas teised parlamendiliikmed avaldasid oma austust Maria Badia i Cutchetele ning rõhutasid kõne all oleva teema tähtsust Euroopa kodanikele.

Väga õigesti mainiti, et tegemist on ka kommunikatsiooniküsimusega, sest sellele väga tähtsale teemale tuleb rohkem tähelepanu pöörata. Õnnitlen teid selle juhtiva rolli eest seoses asjade internetiga kaasnevate tähtsaimate väljakutsete esiletõstmisega! Rõhutan, et raportöör tuli suurepäraselt toime avalikku korda puudutavate küsimuste esiletõstmisega.

Olen temaga samal arvamusel, et Euroopa Liit peaks tagama regulatiivse ja õigusliku raamistiku olemasolu ning samal teemal rääkisin ma hiljuti ka väärtuste raamistikust, mis kaitseb Euroopa kodanikke ning edendab samal ajal avaliku ja erasektori investeeringuid seoses asjade internetiga.

Kui tahame, et asjade interneti arendatakse tõhusalt ja et see oma lubadusi täidaks, vajame ühest küljest avalikke arutelusid ja teisest küljest stabiilset tingimusi investeeringute tegemiseks.

Kindlasti peame vältima olukorda, kus inimesed tunnevad, et asjade internet neile peale sunniti. Tegemist ei ole kohustusega. See on hoopis võimalus. Võiks öelda, et see on väljakutse ja potentsiaalne mõju. See on suur asi! Peame olema teadlikud otsustest, mida vastu võtame, ning samas peame andma teadlastele ja ettevõtjatele väljavaated investeeringute tegemiseks keskpikas ja pikas perspektiivis ning looma võrdsed võimalused ja ühised eeskirjad. Ma arvan, et see oli üks tähtsamaid küsimusi nii parlamendi kui ka komisjoni jaoks.

Nüüd, kus töökava on olemas, on aeg käised üles käärida ja rakendamise algust teha. Tegime sellega juba algust, sest aeg rakendamiseks on saabunud ja mul on hea meel teile öelda, et 14 tegevussuunast meie teatistes seoses asjade internetiga on mitu tegevussuunda juba elluviimisel.

Käimas on uuring seoses raadiosagedustuvastuse keskkonnamõjudega ning ka institutsiooniline dialoog on algamas. Pikemas perspektiivis alustatakse sel aastal esimeste ELi rahastatud teadusuuringuprojektidega, mis loob kindlasti enneolematuid sünergiaid tulevikuks.

On ka teisi meetmeid, nagu asjade interneti haldamine, õigus raadiovaikusele, eraelu puutumatus, andmekaitse, standardid ja turvalisus, mis nõuavad stabiilset aja ja ühiste jõupingutuste pühendamist.

Otsustasin sel põhjusel luua eksperdirühma, mille ülesandeks on nii nende kui ka teiste küsimuste läbivaatamine. Eksperdirühm koosneb kodanikuühiskonna, tööstuse, reguleerivate asutuste, ülikoolide ja valitsuste esindajatest. Minu idee on, et nad kohtuvad iga kord kvartalis kahe aasta jooksul ning loomulikult on nende aruanded seoses arenguga ka parlamendile kättesaadavad.

Kokkuvõtteks tahan öelda, et kõik sõltub nüüd kommunikatsioonist ja selle rakendamisest, mida inimestele lubasime. Parlamendiliikmetele vastaksin lühidalt, et komisjon tegi avalduse, et igal eurooplasele peaks olema 2013. aastaks juurdepääs internetile. Selle avalduse kohta ütleme, et „me usume sellesse” või pigem „me teeme seda” ja „me saame seda teha”. Mul on suur au olla kutsutud tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning kultuurikomisjoni ja peame kindlasti mõista andma, et kõike seda tuleb teha.

Üks tegevussuund on selge: igal eurooplasele peaks olema juurdepääs internetile, mis tähendab, et meie mured seoses selle teostatavusega on selgesti sõnastatud.

Inimeste andmete kaitsmise küsimuse kohta ütlen nii palju, et see on meie tegevuskava oluline osa. Usaldus ja turvalisus on tähtsad. Kui ei ole usaldust, siis ei saa ka eeldada, et inimesed seda uut fenomeni kasutama hakkavad, mistõttu on tegemist ringiga, milles tuleb käsitleda kõiki neid aspekte ning anda euroopa kodanikele siis tõsine võimalus.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, teisipäeval, 15. juunil 2010.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

George Sabin Cutaş (S&D), kirjalikult. – (RO) Asjade internet on IT-arhitektuur, mis koosneb esemete võrgust, mis on raadiosagedustuvastuse tehnoloogiat (RFID-tehnoloogia) ja internetti kasutades omavahel ühendatud. Sellise uuenduse eelis on, et see lihtsustab kaupade ja teenuste müümist ning edastab reaajas teavet meid ümbritsevate esemete kohta. Selles valdkonnas kasutusele võetava regulatiivse raamistiku peamised aspektid on investeeringute edendamine, et aidata Euroopa ettevõtjatel saada kasu lisaväärtusest, mis selle uuendusega kaasneb ning IT-struktuuride valitsemissüsteemi ülesseadmise, mis annaks tarbijatele vajalikku teavet ning tagaks Euroopa kodanike isikuandmete kaitsmise. Sellest tulenevalt arvan ma, et Euroopa Komisjon peab jätkama asjade internetti puudutavate projektide rahastamist konkurentsivõime ja uuendustegevuse seitsmenda raamprogrammi raames ning looma asjade internetile turvalise ja läbipaistva valitsemissüsteemi.

Marian-Jean Marinescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Asjade internetiga seotud tehnoloogia lubab paljutöotavaid arenguvõimalusi sellistes valdkondades nagu tervishoiu- ja transpordisektor, energiatõhusus, keskkond, jaemüük ning võitlus võltsimise vastu. Uute rakenduste väljatöötamine seoses asjade internetiga sõltub Euroopa tarbijate usust sellesse süsteemi. Tõhus turvalisus on üks peamistest omadustest iga arengu puhul, millega kaasneb oht isikuandmetele. Komisjon peab ka tegema täiendavaid jõupingutusi, et tagada, et asjade internetiga seotud tehnoloogiate puhul võetaks arvesse kasutajate nõudmisi (eriti valikuvõimalust jälgitavuse desaktiveerimise osas) ning austataks üksikisiku õigusi ja vabadusi. Tulevikus peab Euroopa Komisjon teostama selle tehnoloogia põhjalikuma hindamise, eeskätt seoses raadiolainete ja tuvastamist võimaldavate muude tehnoloogiliste vahendite mõjuga inimeste tervisele. Komisjon peab töötama välja läbipaistva süsteemi, mille aluseks on sisseehitatud eraelu puutumatus põhimõte. Tagatud peab olema ka tuvastamist ja jälgitavust võimaldavate vahendite olemasolu selgesõnaline väljendamine, tarbijatele ja pädevatele ametiasutustele andmete loetavuse ja süsteemi toimimise kontrollimise võimaluse loomine ning kindlustamine, et vaid volitatud kasutajatel on juurdepääs andmetele.

27. Interneti haldamine: järgmised sammud (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmiseks punktiks on tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel koostatud Francisco Sosa Wagneri raport interneti haldamise järgmiste sammude kohta (KOM(2009)0277 – 2009/2229(INI)) (A7-0185/2010).

Francisco Sosa Wagner, raportöör. – (ES) Austatud juhataja! Raport, mille ma tihedas koostöös oma variraportööridega koostas, määratleb interneti kui ülemaailmse avaliku omandi, mida tuleb hallata üldsuse huvist lähtudes.

Avaliku ja erasektori partnerluse mudeli alusel peame vältima, et see satuks ühe konkreetse üksuse või üksuste rühma kontrolli alla ning takistama riigi- või riigiüleste asutuste katseid interneti infovoogu kontrollida.

Üks raporti põhiteemadest oli Interneti nimede ja numbrite määramise korporatsiooni (ICANN) positsioon seoses interneti ülemaailmse haldamisega. ICANNi puhul on tegemist eraasutusega, mis allub USA eeskirjadele ning seetõttu tõime esile selle ebatavalise iseloomu, arvestades delikaatse ülesandega, mida asutus täitma peab, ja olgugi et me pooldame asutuse säilitamist, sest üldjoontes on see olnud tõhus, teeme ettepaneku ICANN reformida, et anda Euroopa institutsioonidele tähtsam roll selle juhtorganites.

Internet on ennekõike tähtis vahend põhivabaduste kaitsmiseks ja selleks, et anda rahvale tõeline tunne demokraatiast. Seetõttu on vaja tagada oluliste kaitseabinõude võtmist avaliku ja erasektori osalejate kasutatavate uute jälgimis-, kontrolli- ja tsenseerimisviiside vastu, nii et vabades internetile juurde pääseda ja eraelu kaitse oleksid reaalsed, mitte kujutletavad. Valitsustel palutakse hoiduda internetile juurdepääsu piiramisest tsensuuri, blokeerimise, filtreerimise ja muude vahendite abil ning ka eraõiguslikelt üksustelt niisuguse tegevuse nõudmisest.

Mis tahes piirangud, mida peetakse hädavajalikuks, et tagada näiteks alaealiste kaitse, peaksid piirduma demokraatlikus ühiskonnas minimaalselt vajalikuga. Need peavad põhinema seadusel ning olema tulemuslikud ja proportsionaalsed, nagu see on sätestatud Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu otsustega.

Kõik eurooplased peavad saama põhimõtteliselt juurdepääsu internetile ning erilist ja eranditeta tähelepanu vajavad eeskätt maapiirkondade elanikud vastavalt parlamendis vastu võetud digitaalsele tegevuskavale.

Oleme arvamusel, et Euroopa peab rääkima seoses interneti haldamist puudutavate küsimustega ühe ja tugeva häälega nii seoses ICANNiga kui ka muudes rahvusvahelistes foorumites, eeskätt Interneti Haldamise Foorumis, mis on võimas vahend aruteludeks valitsuste, kodanikuühiskonna ja erasektori vahel. Foorumi järgmine istungjärk toimub septembris Vilniuses ning selle tähtsusele pöörati tähelepanu ka raporti koostamisel. Seepärast toetasime foorumit tugevalt ning tegime ka mõned ettepanekud seoses selle toimimise parandamisega.

Nendes kontekstides on väga tähtis kaitsta Euroopa Liidu põhimõtteid, mis on sätestatud asutamislepingu artiklis 2, seda eeskätt meie suhetes riikidega, mille väärtused erinevad Euroopa omadest.

Austatud kolleegid! Internet on suur meri – suur ookean, mis peab eurooplased vabaduses ühendama.

Lõpetuseks tahan veel tänada kaasparlamentiliikmeid, kes minuga koos raporti koostasid, ning samuti komisjoni töötajaid, kelle abi oli hindamatu. Aitäh, et te kõik mind nii hilja õhtul kuulasite!

Axel Voss (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Jätkaksin kohe eelmise sõnavõtja käsitletud teemaga. Interneti tähtsus on viimase 20 aasta jooksul märgatavalt kasvanud. Tekkinud on terved uued sektorid, interneti häireteta toimimisest sõltuvad terved ärimudelid ja nüüd tahame ka haridust internetiga siduda. Internet on hakanud asendama seltskondlikke kokkusaamisi. Samas on see aga hoopis teist laadi eraõiguslik sidevõrk ja interneti infrastruktuur sarnaneb nüüd juba üldiste avalike teenuste omaga. Vajame seetõttu ka kaasotsustamisõigust, kui on vaja teha otsuseid seoses interneti edasise arenguga.

Samas tuleb aga tunnistada, et esiteks leidub alati neid, kes interneti pakutud vabadusi kuritarvitavad, ja teiseks on internetil väärtus, mida tuleb säilitada, ning me ei saa lubada internetis midagi, mis väljaspool seda keelatud on. Sellegipoolest ei toimi see iseregulatsioon nii, nagu me tahaksime. Seepärast ei ole ühest küljest vabadus ja teisest küljest andmete kaitsmine ning eraelu puutumatus vastandlikud eesmärgid, vaid need kuuluvad koos ühte kontseptsiooni.

Soovitan seetõttu komisjonil nendest internetti puudutavatest aruteludest ja interneti edasiarendamisest kindlasti osa võtta.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Seni on hallatud internetti ilma valitsuse sekkumiseta. Turvalisuse seisukohalt ei ole iseregulatsioon enam vastuvõetav. Küberterrorism või Hiina-suguste riikide ja Hiina salateenistuse ühepoolne lähenemine nõuavad kiireimas korras tähelepanu. Hetkel saab USA valitsus mõjutada tähtsaid otsuseid seoses internetiga, sest peamine interneti haldamisega tegelev organisatsioon allub California osariigi seadustele ning see ei pruugi Euroopa jaoks tulevikus kasulik olla. Toetan komisjoni otsust seoses interneti haldamisega tegelevate organisatsioonide sisestruktuuride reformimisega, et suurendada läbipaistvust ja vastutust. Interneti haldamise üleandmine ÜRO alla kuuluvale organisatsioonile ei ole minu arvates hea otsus, sest see ei pakuks eriti palju paindlikkust. Vajame samuti organisatsiooni seni vastu võetud tähtsamate otsuste jaoks edasikaebamise mehhanismi, mis võiks olla näiteks rahvusvaheline vahekohtumenetlus. Suurendada tuleb ka demokraatlikku esindatust. Kasutaja- või tarbijaorganisatsioonidel ning internetiettevõtete ühingutel ei ole hetkel piisavalt ruumi oma seisukohtade väljendamiseks. Loodan, et Euroopa Komisjon võtab kõike seda arvesse.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Oleme jõudnud nii kaugemale, et meie kodanikud ja organisatsioonid ei saa enam ilma internetita hakkama. Internet annab meile juurdepääsu paljudele teenustele ja vahenditele ning seega võib nimetada internetti ülemaailmseks avalikuks hüveks, millele igapäevaelus tingimusteta juurdepääs olema peab.

Toetan spetsiifiliste Euroopa rahastamisprogrammide kasutamist, et anda juurdepääs sellele teenusele ning arendada interneti sideinfrastruktuuri kõikides Euroopa piirkondades, eeskätt maapiirkondades ja arenevates liikmesriikides. Nii saame edukalt vähendada Euroopa digitaalseid, sotsiaalseid ja kultuurilisi erinevusi võrreldes muu maailmaga.

Samas peab Euroopa Liit tagama, et ELi oma internetiinfrastruktuuri olemasolu ja turvalisus on võimalike küberrünnakute eest hästi kaitstud. Minu arvates tuleb tuvastada sellega seoses tehtud jõupingutused ning

neid tuleb toetada muude kaitsemeetmete ja heade tavadega, mille rahvusvaheline kogukond kasutusele on võtnud.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Palun võtke vastu mu õnnitlused seoses raportiga!

Digitaalne tegevuskava on otse loomulikult äärmiselt tähtis teema, mille lõpptulemuseks on, et iga eurooplane saab järgmise paari aasta jooksul juurdepääsu internetile. Lisaks sellele on praegusel juhul tõepoolest tegemist klassikalise tunnustamise küsimusega. Osalemine Interneti nimede ja numbrite määramise korporatsioonis (ICANN) peab tuginema partnerlusel. Seetõttu arvan, et reformi raames tuleb teha Euroopa Liidust täisväärtuslik partner, kes ICANNi toimimist mõjutada saab.

Loomulikult on väga tähtsad põhimõtted vabadus internetis ja põhiõigused. Me ei tohi samas aga unustada ka kõige tähtsamaid küsimusi seoses alaealiste kaitsmisega. Samuti on tähtis internetihisartmängude küsimus, mille üle paralleelselt arutletakse. Paljud küsimused puudutavad ka seda, mis liiki andmeid saab filtreerida, mille puhul võetakse loomulikult arvesse põhiõigusi nagu ka kõike seda, mida liikmesriikide valitsused ise jälgida tahavad. Kõige tähtsam on siiski, et ICANN hakkab Euroopa Liitu tunnustama ning et EL saab anda partnerina oma panuse selle organisatsiooni juhtpõhimõtete väljakujundamisesse.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Internet on kahtlemata tohutu teabeallikas – terve meri või lausa ookean, mis on täis teavet. Samas aga peame kogu selle teabe väärtusega arvestama, sest osa sellest on eksitav ja väär ning selle asemel, et inimestele teavet pakkuda, neid hoopis eksitatakse.

Samuti toob internet meie kodudesse ja meie lastetubadesse pornograafia ja internetihisartmängud. Minu arvates peame käsitlema seda probleemi samaaegselt internetituru avamisega. Peame samuti arvestama internetituru avamise tagajärgedega ning sellega, kas vanemad või pered suudavad kaitsta end kogu selle teabe ja kõige muu eest, mis internetiga kaasneb.

Minu arvates peab internetituru avamine käima käsikäes vastutusega, mille alla kuulub ka nende institutsioonide vastutus, mis neid võimalusi pakuvad.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Euroopa Parlament soovib komisjonil arendada oskusi, selleks et Euroopa kodanikuühiskond oleks tõeliselt esindatud rahvusvahelistel interneti haldamise foorumitel ja interneti standardite organisatsioonides ning konsortsiumides.

Euroopa Liidu tähtsateks prioriteetideks on interneti infrastruktuuri kaitsmine ja selle kindlustamine küberrünnakute vastu ning samuti andmete kaitsmine ja eraelu puutumatuse tagamine. Komisjon ja liikmesriigid peavad tõhustama oma tegevust küberruumi turvalisuse suurendamiseks Euroopa Liidus ja osalemiseks selle valdkonna rahvusvahelises koostöös.

Minu arvates on vaja täiendavaid meetmeid, mis aitaksid paremini mõista ja teadvustada jurisdiktsiooni seoses küberkuritegude ja pilvandmetöötusega ning mis põhinevad võrdsel alusel ja igale sidusrühmale kehtestatud selgetel kohustustel ja vastutusel.

Rõhutan elektrooniliste teenuste, eelkõige elektroonilise allkirja tähtsust ja vajadust luua isikliku võtme infrastruktuur (PKI) üleeuroopalisel tasandil eesmärgiga tagada elektroonilise allkirja kasutamise võimalus piiriülestes tehingutes ja suurendada turvalisust internetis.

Lõpetuseks tahan juhtida tähelepanu sellele, et tarbijausalduse tõstmiseks internetiteabele ja -teenustele juurdepääsul muutub üha vajalikumaks veebilehe julgeolekusertifikaat.

Neelie Kroes, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja! Euroopa Parlamendi aktiivne huvi seoses interneti haldamise tähtsa temaga aitab kaasa Euroopa Liidu sellekohase seisukoha tugevdamisele ja rõhutamisele.

Viimastel aastatel on interneti haldamisega seotud avaliku korra mõõde muutunud palju nähtavamaks ja tähtsamaks, kuna internetti on hakatud üha tihedamini kasutama ning selle haldamist puudutavad küsimused on omandanud laiema tähenduse. Raportöör Francisco Sosa Wagner tegi koos oma kolleegidega ära suurepärase töö ning ma tänan neid selle eest, et nad oma raportis kõige tähtsamaid avaliku korra küsimusi käsitlesid!

Parlamendil ja komisjonil on seoses selle temaga palju sarnaseid ideid ja eesmärke. Kindlasti panite tähele, kui ma teile Euroopa digitaalse tegevuskava esitasin, et selle tegevustes kajastuvad paljud selles raportis tõstatatud teemad. Tahaksin ennekõike rõhutada põhimõtet, mida ka teie rõhutasite, et Euroopa väärtused peavad kindlasti kajastuma ka ülemaailmsetes aruteludes. Peame kandma hoolt selle eest, et rahvusvahelistes

aruteludes seoses interneti kui ülemaailmse vahendi haldamisega võetakse arvesse ELi kodanike ja ettevõtjate huvisid ja õigusi.

Selle kuu lõpus toimuval Interneti nimede ja numbrite määramise korporatsiooni (ICANN) kohtumisel Brüsselis suhtleme mõnede ülemaailmse interneti haldamise sidusrühmadega. Üks teine suur sündmus sel aastal, mida ka juba mainiti, on septembris Vilniuses aset leidev Interneti Haldamise Foorum. Mul on hea meel, et Euroopa Parlament ka sel aastal tugeva delegatsiooniga osaleda kavatseb. Loomulikult tean ma, et nagu eesistujariik, nii otsustab ka parlament ise selle üle, kes delegatsioonis osalevad, aga ma loodan tõesti, et delegatsiooni kuulub ka Francisco Sosa Wagner koos oma ideedega. Teie aktiivne osavõtt selles foorumis viimase nelja aasta jooksul on edendanud Euroopa väärtusi ja ma saan parlamendiliikmeid selle eest ja suurepärase koostöö eest meie institutsioonide vahel ainult tänada. Loodan, et saame interneti haldamise valdkonnas ka samas vaimus jätkata.

Tahaksin rõhutada raportööri Francisco Sosa Wagneri märkust seoses ühte väga emotsionaalse küsimusega: meie vastutame alaealiste kaitsmise eest seoses kuritarvitamisega internetis ning seoses sellega peame edu saavutamiseks oma jõupingutused ühendama. See ei ole lihtne, mitte seepärast, et me ei ole antud probleemi lahendamise vajalikkusest teadlikud, vaid seepärast, et selles protsessis osalevad inimesed kasutavad kõiki nende käsutuses olevaid vahendeid. Selles võite täiesti kindel olla. Kui loete tähtsamaid tegevuskavasid, siis näete, et seal räägitakse ohutusest, kaitsmisest, turvalisusest ja usaldusest. Põhimeede 6 on näiteks sõnastatud, aga on veel teisigi põhimeetmeid, mis teie mainitud probleemide jaoks äärmiselt tähtsad on.

Ma olen täiesti nõus nendega, kes ütlesid, et ELi rolli ICANNis ei saa alahinnata. Peame oma vastutuse enda kanda võtma ja oma tähtsat rolli täitma. Loomulikult on sellisel suurel ülesandel nagu interneti haldamine ka oma ebameeldiv külge ja peame andma endast kõik, et lahendada sellega kaasnevad probleemid. Igal juhul saame palju enam koos ära teha, kui igaüks omaette.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme, teisipäeval, 15. juunil 2010.

Aitäh kõikidele tõlkidele ja töötajatele!

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Tahaksin mainida oma siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis esitatud muudatusettepanekut seoses vajadusega hõlbustada juurdepääsu internetile ja selle arendamist uuemates liikmesriikides, eriti nende maapiirkondades. Euroopa külasid, eriti ELi idapoolsete piirkondade külasid, ei tohi jätta välja läbirääkimistest seoses järgmiste sammudega interneti haldamise valdkonnas. 2009. aastal oli ainult 38% Rumeenia majapidamistest juurdepääs internetile, mis on Bulgaaria ees eelviimane koht Euroopas. Mul on seetõttu hea meel Euroopa rahalise toetuse üle, tänu millele Rumeenia saab tagada, et iga majapidamine saab juurdepääsu internetile. Pean rõhutama, et see investeering aitab oluliselt kaasa Rumeenia külade kaasajastamisele ja maapiirkondade majandusarengule.

28. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

29. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 22.50)